

Debattartikel från Finansdepartementet, Justitiedepartementet

Vi kraftsamlar mot kriminella nätverk

Publicerad 08 juli 2020

Debattartikel av inrikesminister Mikael Damberg och finansminister Magdalena Andersson i Aftonbladet, 8 juli 2020. Steg för steg ska de pressas tillbaka och lagföras. När samhället kraftsamlar mot den organiserade brottsligheten är det viktigt att den angrips från alla håll. Det handlar inte minst om att slå mot de kriminella nätverkens olika inkomstkällor och utnyttjande av svenska välfärdssystem.

Det är ett stort problem när seriösa näringsidkare som vill göra rätt för sig drabbas av snedvriden konkurrens och slås ut på grund av att grannbutiken säljer insmugglade varor, fuskar med skatten eller exploaterar människor genom exempelvis svart arbetskraft.

Vi ser också exempel på seriösa näringsidkare som utsätts för hot och utpressning och som tvingas betala avgifter till kriminella nätverk för att få fortsätta bedriva sin verksamhet. Detta måste stoppas.

Därför har regeringen fattat beslut om två uppdrag till tolv myndigheter som ska utveckla sitt samarbete mot näringsverksamhet respektive felaktig folkbokföring kopplad till organiserad brottslighet.

Uppdragen berör utöver Polismyndigheten och Skatteverket också Säkerhetspolisen, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Kriminalvården, Kustbevakningen, Tullverket, Kronofogdemyndigheten, Migrationsverket, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

Dessa myndigheter bedriver sedan tidigare ett brett, gemensamt arbete mot

organiserad brottslighet, som regeringen i mars gjorde permanent genom att det skrevs in i respektive myndighets instruktion.

Uppdragen är också en del av regeringens 34-punktsprogram mot gängbrottsligheten, det åtgärdsprogram som lanserades hösten 2019 och som tillsammans med den pågående utbyggnaden av polisen med 10 000 fler anställda utgör den mest omfattande kraftsamlingen mot kriminella nätverk någonsin i Sverige.

Inom ramen för samverkan ska myndigheterna inrätta pilotprojekt som rör näringsverksamhet samt felaktig folkbokföring med koppling till organiserad brottslighet.

- I det ena pilotprojektet, som samordnas av polisen, ska myndigheterna bland annat kartlägga personer inom organiserad brottslighet som bedriver näringsverksamhet samt kriminella nätverks påtryckningar, trakasserier och brott mot näringsidkare i utsatta områden. Systematiska kontroller ska också genomföras. Kompetensen och styrkan hos dessa 12 myndigheter kommer att riktas mot de områden där de kriminella nätverken ofta verkar för att se hur man kan komma åt deras olagliga ekonomiska verksamheter från flera håll.
- I det andra pilotprojektet, som samordnas av Skatteverket, ska myndigheterna bland annat kartlägga strategiska adresser som misstänks användas för systematiska fel i folkbokföringen kopplad till organiserad brottslighet, och stärka kontrollen av dessa adresser. Vi har sett exempel där 20 till 30 personer har varit folkbokförda på samma lägenhet utan att egentligen bo där, vilket kan utgöra grund för folkbokföringsbrott, bidragsbrott och bedrägerier men även utnyttjas för att komma åt olika bidrag och förmåner från välfärdssystemet.

Vi tänker aldrig acceptera att våra välfärdssystem utnyttjas av kriminella som både utnyttjar människor och skor sig på samhällets resurser. Därför får nu dessa 12 myndigheter tillsammans i uppdrag att växla upp arbetet mot den här sortens brottslighet ytterligare.

Våra myndigheter blir allt mer samordnade och effektiva i sina insatser mot kriminaliteten, och vårt samhälle är både starkare och mer uthålligt än vad de kriminella nätverken någonsin kommer att bli. Steg för steg ska de pressas tillbaka och lagföras.

Mikael Damberg, inrikesminister (S)

Magdalena Andersson, finansminister (S)

Debattartikel från Finansdepartementet

Nytt investeringsstöd ska ge ännu fler nya hyresrätter

Publicerad 19 december 2019

Debattartikel av finansminister Magdalena Andersson och bostadsminister Per Bolund i Sydsvenskan den 19 december 2019.

Investeringsstödet för hyresrätter och studentbostäder kommer att återinföras så att förutsättningar ges för att bygga tiotusentals nya hyresrätter med lägre hyror än övrig nyproduktion. Stödet blir både mer effektivt och koncentrerat i enlighet med januariavtalet. Hyresrätten är en grundpelare på en väl fungerande bostadsmarknad som bidrar till ekonomisk utveckling i hela landet.

Trots de senaste årens starka utveckling när det gäller antalet påbörjade bostadsbyggen råder det bostadsbrist i åtta av tio kommuner i landet. Sverige har under flera årtionden haft ett alltför lågt bostadsbyggande och många av de bostäder som har byggts har varit för dyra för vanliga hushåll. Vi politiker behöver då ta ansvar och vidta åtgärder för en bättre fungerande bostadsmarknad med alla sorters boendeformer. I enlighet med januariavtalet kommer flera viktiga reformer att genomföras för att understödja bostadsbyggandet, inte minst för att möta efterfrågan på hyresrätter med rimliga hyresnivåer.

Bristen på hyresrätter drabbar särskilt dem som redan har svårt att ta sig in på bostadsmarknaden, exempelvis ungdomar, studerande, nyanlända och hushåll med låga inkomster.

Tillsammans med Centern och Liberalerna har regeringen kommit överens om nya former för det statliga investeringsstödet för hyresrätter och studentbostäder. Det är en viktig del av januariavtalet och vi är stolta över att ett nytt och förbättrat stöd nu kommer på plats så att fler hyresrätter kan

byggas i hela landet.

Att bygga bostäder är en verksamhet med mycket långa tidsperspektiv som ställer höga krav på tydliga och långsiktiga förutsättningar för branschen. Med den här överenskommelsen skapar vi tydliga förutsättningar som gör det lättare för byggbolagen att sätta spaden i marken och bygga fler hyresbostäder som vanligt folk har råd med. Samtidigt underlättar det nya stödet för kommuner att uppfylla sitt lagstadgade ansvar för bostadsförsörjningen genom att fler bostäder byggs för unga vuxna och för socialt utsatta inom socialtjänstens försorg. Det nya investeringsstödet innebär att:

- Blandning av stora och mindre bostäder ska öka^{[1][2]}. Därför införs ett krav att minst var tionde lägenhet i varje projekt ska vara högst ett rum och kök, eller annat utrymme för matlagning.
- Fler hyresrätter till dem som har svårt att ta sig in på bostadsmarknaden. Var åttonde lägenhet som produceras med hjälp av investeringsstöd ska fördelas till antingen sociala kontrakt eller till unga vuxna upp till och med 30 år.
- Mer bostadsbyggande i hela landet. Två potter utformas – en för storstadsregionerna och en för övriga landet. Fördelningen av medel ska baseras på den konstaterade bostadsbristen och det bedömda byggbehovet i respektive regiontyp. Viss anpassning av pottorna får göras för att kompensera för brister i lokala utbudet av vissa typer av hyresrätter på orter där ett generellt byggbehov saknas.
- Snabbare byggstart. Ett krav införs på att byggstart ska ske senast ett år från det att beslut om stöd har fattats, för att snabbt kunna komma igång med byggprojekt.
- Rimlig och förutsägbar prisutveckling. De tillåtna nivåerna för ingångshyrorna ska indexeras i takt med kostnadsutvecklingen i samhället. Boverket får därför i uppdrag att föreslå hur detta kan ske utifrån regionala förutsättningar.

En bostad är inte vilken vara som helst. Var och hur vi bor formar oss som människor och det ställer höga krav på oss politiker. Idag visar vi att januariavtalet lägger ytterligare en grundsten i arbetet med att bygga ett starkare samhälle.

Debattartikel från Finansdepartementet

Reformer för 4,5 miljarder finansierade krona för krona

Publicerad 10 april 2019

Debattartikel av finansminister Magdalena Andersson och biträdande finansminister Per Bolund, på DN Debatt, 10 april 2019.

För första gången läggs en ekonomisk vårproposition på riksdagens bord som bygger på en överenskommelse mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet. Vi vill att jobben ska bli fler, att klimatutmaningen ska mötas, att välfärden ska tryggas och att kunskaperna i skolan ska öka. Samhällsproblemen ska lösas. Sverige ska vara ett samhälle präglad av gemenskap, frihet, sammanhållning och respekt för den enskilda människans vägval.

Vi förväntar oss att bnp-tillväxten i år blir något lägre efter ett par år med mycket hög tillväxt. Samtidigt har arbetsmarknaden fortsatt utvecklats starkt. Arbetslösheten har sjunkit. Sysselsättningen har ökat. Ordning och reda råder i de offentliga finanserna. Sverige har den lägsta statsskulden sedan 1977 och den högsta sysselsättningsgraden på över 25 år.

På kort sikt är dock utrymmet för ofinansierade reformer obefintligt. Den budget som Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna röstade igenom i december – när Sverige fortfarande inte hade någon regering – innebar skattesänkningar på omkring 20 miljarder kronor. Samtidigt kan samhällsproblemen inte vänta och därför lägger vi nu fram en vårändringsbudget med reformer på 4,5 miljarder kronor, finansierade krona för krona.

Vårt välstånd ska tryggas med en hög sysselsättning bland både kvinnor och män och genom bättre förutsättningar för företagande, innovation, export och jobbskapande. Ett eget jobb ger möjlighet till egen försörjning och

självbestämmande. Hög sysselsättning är också grunden för finansieringen av vår gemensamma välfärd.

Trots den positiva utvecklingen saknas det inte problem att lösa på arbetsmarknaden. Arbetslösheten är fortfarande för hög inom vissa grupper och arbetslösa saknar alltför ofta den kompetens som arbetsgivarna efterfrågar. Skillnaden i sysselsättning mellan inrikes och utrikes födda är fortfarande stor.

För att möta arbetsgivarnas behov av utbildad arbetskraft stärker regeringen arbetet med att rusta arbetsökande och särskilt möjliggöra insatser inom lokala jobbspår som Arbetsförmedlingen, kommuner och arbetsgivare samverkar kring. I detta arbete ska utrikes födda kvinnor prioriteras.

Regeringen vill att fler enmansföretagare i större utsträckning vågar ta steget att anställa. Därför föreslås att nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för den först anställde förlängs till två år, i stället för som i dag ett år.

Klimatfrågan är en av vår tids största utmaningar. För att ta vår del av ansvaret och leva upp till internationella åtaganden ska Sverige bli världens första fossilfria välfärdsland. År 2017 beslutade Riksdagen att Sverige senast 2045 inte längre ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. Ambitionen är att klimatomställningen ska ske på ett sådant sätt att alla har möjlighet att vara en del av lösningen.

Med hjälp av ekonomiska styrmedel ska vi ställa om samhället i miljövänlig riktning och bidra till att fler kan göra klimatsmarta val i sin vardag. Miljöskadliga subventioner behöver fasas ut såväl i Sverige som globalt samtidigt som vi genomför en kraftfull grön skatteväxling.

För att minska klimatutsläppen föreslår regeringen exempelvis att Klimatklivet utökas för att kunna stödja kostnadseffektiva klimatinvesteringar i hela landet. En del av stödet riktas särskilt till investeringar i biogas och laddpunkter för elfordon i hemmet.

Naturvården behöver stärkas i syfte att skydda värdefull natur samt rödlistade och akut utrotningshotade arter. Detta ska ske samtidigt som rättssäkerheten för markägare och företag stärks och det säkerställs att markägare får ekonomisk kompensation för inskränkningar i ägande- och brukanderätten i den utsträckning som de har rätt till. Anslagen för skydd av och åtgärder för värdefull natur, inklusive ersättningen till markägare, föreslås därför förstärkas.

Sverige ska fortsätta att vara ett ledande välfärdsland. En väl utformad, generell och skattefinansierad välfärd är viktig för att jämna ut människors livsvillkor och bidra till jämlikhet och jämställdhet. Dessutom stödjer en sådan välfärd ett högt arbetskraftsdeltagande och en god ekonomisk utveckling.

När det föds fler barn och äldre lever allt längre ökar behoven i välfärden. Regeringen kommer att fortsätta att föra en politik som stärker välfärden. Vårdköerna ska kortas. Den ekonomiska tryggheten för pensionärer som arbetat och betalat skatt hela sina yrkesliv ska stärkas. Funktionsnedsattas möjligheter att delta i arbets- och samhällslivet ska förbättras.

Alla som har rätt till stöd inom den personliga assistansen (LSS) ska få det. Regeringen avser att under våren presentera ett lagförslag om att hjälp med andning och sondmatning ska utgöra sådana grundläggande behov som kan ge rätt till personlig assistans. Därför tillför regeringen nu medel för ökade kostnader som den kommande lagändringen kan medföra.

För att undervisningen ska hålla en hög kvalitet behöver lärarna tid att förbereda och utveckla sin undervisning. Regeringen föreslår därför en långsiktig satsning på lärarassistenter i skolan.

Hela Sverige ska leva och växa. Möjligheterna att bo, studera och arbeta i hela landet förbättras med bredband, vägar, järnvägar och bostadsbyggande. Landsbygdens utveckling är avgörande för hela Sverige. Där skapas klimat-smart energi, sund och säker mat och värden som bidrar till jobb och välfärd.

Under 2018 ledde en ovanligt varm och torr sommar till bränder och torka. För att förbättra förutsättningarna att hantera följderna av torkan föreslår regeringen att medel avsätts för att stödja lantbrukare, ersätta kommuners kostnader och för att stärka kommunernas möjligheter att förebygga klimatrelaterade olyckor.

Riksdagen tillkännagav i december 2018 att momsens på naturguidning bör höjas till 25 procent. Regeringen vill dock fortfarande främja den här verksamheten, som bedrivs inte minst i mindre företag utanför storstadsområdena, och föreslår därför att den lägre momsens bör bestå.

Den ekonomiska vårpropositionen bygger på en sakpolitisk överenskommelse mellan fyra partier. Med januariavtalet som grund bygger vi nu förändring som är hållbar över tid. Vi vill skapa förutsättningar för ett samhälle där sammanhållning och trygghet går hand i hand med människors

frihet och möjligheter. Så vill vi ta Sverige framåt.

Regeringskansliet

Debattartikel från Finansdepartementet, Kulturdepartementet

Journalistiken stärks i hela landet - nu sänks digitalmomsen

Publicerad 21 februari 2019

Debattartikel av finansminister Magdalena Andersson och kultur- och demokratiminister Amanda Lind publicerad i Aftonbladet den 21 februari.

Fri och oberoende journalistik i hela landet är en självklarhet i en stark demokrati. Den granskar, berättar vad som händer i närområdet och skapar möjlighet att vara delaktig i samhället. Det spelar ingen roll om det du läser är en papperstidning vid frukostbordet, ett digitalt magasin i plattan, eller morgontidningen på mobilskärmen på väg till jobb eller skola.

Det spelar heller ingen roll om det du läser är en tjock och tummad roman innan läggdags, en ljudbok på väg från jobbet eller en e-bok på läsplattan i hängmattan på semestern. Oavsett digitalt eller tryckt erbjuder det skrivna ordet läsoplevelser och kan öppna nya världar.

Länge har det funnits ett skattemässigt hinder för digitala alternativ att konkurrera på samma villkor som motsvarande tryckta tidningar och böcker. Fram till i höstas tillät inte EU:s regler Sverige att ha samma låga moms på det du läser digitalt som på det du läser på papper. Men nu kan en sänkning äntligen bli verklighet.

Sveriges regering har drivit på för att få bort den här begränsningen och sent i höstas nådde vi äntligen hela vägen fram i EU. För att sedan införa detta i Sverige krävs en lagändring och en sådan process tar viss tid. Det är därför glädjande att vi kan meddela att regeringen i dag fattat ett beslut som gör att ändringen kan träda i kraft den 1 juli 2019.

Runt om i vårt land är de lokala medierna en samlingspunkt för hela samhället. Journalistik är inte gratis. För lokal bevakning krävs journalister

som kan finnas på plats. Mediebranschens svårigheter präglas idag av den omställning som digitaliseringen innebär. Man kämpar med fallande upplagor, försäljning och annonsintäkter. Samtidigt som medieföretagen utvecklar sina digitala kanaler och söker vägar för att kunna ta betalt för redaktionellt material på nätet, så har momsfrågan försvårat. I början av året förstärktes presstödet och ett nytt mediestöd infördes. Tillsammans med den sänkta momsens så skapas nu möjlighet till mer lokal journalistik i hela Sverige.

Också för bokbranschen är digitaliseringen avgörande för att kunna sänka trösklarna till läsning och underlätta utgivningen av en bredd av litteratur. Möjligheten att läsa böcker digitalt, på en läsplatta, ladda ner eller streama en ljudbok, ökar tillgängligheten och ger dessutom förbättrade förutsättningar för personer med läsnedsättning att ta del av litteratur. De digitala böckerna får nu samma momsnivå som motsvarande tryckta böcker redan har.

Vår roll som politiker är att främja vår demokrati och värna yttrandefriheten. Ett sätt att göra det är att stärka förutsättningarna för litteraturen, för oberoende granskande journalistik och för en mångfald av medieperspektiv i hela landet. Nu tar vi ett viktigt steg framåt.

Regeringskansliet

Debattartikel från Finansdepartementet

"Vårens budget innehåller reformer för 2,6 miljarder"

Publicerad 16 april 2018

Debattartikel av finansminister Magdalena Andersson, biträdande finansminister Per Bolund och ekonomisk-politisk talesperson Ulla Andersson (V), på DN Debatt, 16 april 2018.

Under snart fyra år har vi drivit en ekonomisk politik för ökad trygghet, hållbarhet och jämlikhet i hela landet. Nu tar vi mandatperiodens arbete i mål med ytterligare offensiva satsningar.

När vi inledde vårt budgetsamarbete 2014 hade underskottet i de offentliga finanserna under den borgerliga regeringen tillåtits växa och uppgick till hela 60 miljarder kronor. Ungdomsarbetslösheten var så hög att Sverige fick krisstöd av EU samtidigt som kunskapsresultaten i skolan sjönk. Tillväxten hämmades av växande klyftor, bostadsbrist och otillräckliga investeringar i utbildning. Jobb, välfärd och klimat hade fått stå tillbaka till förmån för orättvisa och ofinansierade skattesänkningar.

Den utvecklingen har vi vänt. Underskottet är vänt till ett överskott på över 50 miljarder kronor och i år beräknas statsskuldkvoten nå sin lägsta nivå sedan 1977. Skolresultaten har vänt uppåt och ungdomsarbetslösheten har inte varit lägre sedan 2003. Nyanlända kommer allt snabbare in i arbetslivet. Sysselsättningsgraden är den högsta som någonsin uppmätts i EU. Ytterligare en kvarts miljon människor i Sverige har nu ett jobb att gå till.

Nu bygger vi ekonomiska skyddsvallar inför nästa lågkonjunktur samtidigt som Sverige har goda möjligheter att lösa dagens samhällsproblem. Den svenska modellen levererar.

Vi föreslår i årets vårbudget reformer för 2,6 miljarder kronor. Välfärden ska

byggas ut i hela landet. Fler ska komma i arbete. Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland. Sverige ska vara ett jämlikt land och vårt arbete med omfördelade reformer ska fortsätta. En nationell kraftsamling krävs för att stävja och förebygga kriminaliteten och stärka demokratin.

Ska tryggheten öka måste fler komma i arbete. Målet om att Sverige ska ha EU:s lägsta arbetslöshet vägleder den ekonomiska politiken. 100.000 jobb står lediga för att arbetsgivare inte hittar personal med rätt kompetens och yrkeskunskaper. Därför bygger vi kraftigt ut kunskapslyftet samtidigt som vi möjliggör fler extratjänster. Etableringen av nyanlända behöver gå ännu snabbare. För oss är det grundläggande att alla kvinnor och män i Sverige ska ha den frihet och det självbestämmande som försörjning genom eget arbete innebär.

Vi har genomfört de största satsningarna på miljö och klimat i svensk historia. Sverige är nu ledande i klimatomställningen och riksdagen har antagit en klimatlag som utgör grunden för vårt klimatpolitiska arbete. Utsläppen från industrin, bostäder och transportsektorn minskar samtidigt som solceller, vind, bioenergi och ny teknik ökar takten för att nå 100 procent förnybar elproduktion.

Ordning och reda på arbetsmarknaden kräver ansvarstagande parter som säkerställer goda arbetsvillkor och trygga anställningar. Vi stödjer parternas strävan att gemensamt utveckla arbetsmarknaden med etableringsjobben. Med långsiktiga investeringar i vägar och järnvägar, bostadsbyggande och bredband kan företag växa och människor bo och arbeta i hela landet.

Välfärden ska finnas där människor bor och ska gå att lita på oavsett var i Sverige man befinner sig. Sjukvård, skola och barn- och äldreomsorg måste byggas ut i hela landet, inte minst nu när antalet barn och äldre blir fler. En solidariskt finansierad välfärd är avgörande för sammanhållning och möjligheten att arbeta, inte minst för kvinnor. För att möta de ökande personalbehoven skjuter vi redan i år till mer resurser till vården.

Sverige kommer att behöva öka antalet anställda i välfärden kraftigt det kommande årtiondet. Det arbetet har vi redan påbörjat och tack vare våra investeringar i välfärden arbetar över 100.000 fler i välfärden jämfört med 2014. Arbetsvillkoren måste samtidigt förbättras för alla som arbetar inom välfärden. Sverige ska även fortsatt vara ett av världens mest jämlika välfärdsländer.

För andra gången redovisas i vårbudgeten indikatorer på välstånd som

kompletterar BNP och ger en bredare bild av samhällsutvecklingen och fördelningen av välstånd. De visar en sammantaget positiv utveckling för såväl ekonomiska som miljömässiga faktorer och sociala aspekter av livskvalitet. Andelen med låg ekonomisk standard minskar.

I den gemensamt finansierade välfärden finns en stark omfördelande kraft men den ekonomiska ojämlikheten kräver också en aktiv fördelningspolitik. Äldre ska inte betala högre skatt än löntagare. Arbetet med att minska de ekonomiska klyftorna måste fortsätta. När omfördelningen stärks och alla har möjlighet att arbeta minskar klyftorna, tilliten ökar och ekonomin stärks.

De många initiativen inom #metoo visar att politiken för ett jämställt samhälle måste skärpas. Polisen ska bli bättre på att utreda sexualbrott samtidigt som sexuella trakasserier, våld och kränkande behandling ska motverkas med stärkta förebyggande åtgärder och ökat stöd till tjej- och kvinnojourer. Vi skjuter också till medel för utbildnings- och informationsinsatser inom rättsväsendet, skolan och socialtjänsten och ökar stödet till regionala skyddsombud.

För att fler unga ska kunna känna hopp och framtidstro investerar vi nu i 10.000 fler sommarjobb. Att tas tillvara, få vara med och ta ansvar och tjäna egna pengar stärker självkänslan. Fritidsgårdarna är viktiga för många unga, inte minst från familjer som inte har pengar till en semesterresa. Därför skjuts medel till för utökade öppettider och fler aktiviteter. Även ungas kultur- och idrottsaktiviteter tillförs mer resurser.

Vi har visat att minskade växthusgasutsläpp går att kombinera med ekonomisk utveckling. För att stärka konkurrenskraften i den svenska biogaskedjan förstärks stödet för metangasreduktion kraftigt. Investeringsstödet för solceller utökas så att den som söker stödet ska få beslut snabbare. Efter en kraftig försäljningsökning av elcyklar stärks elfordonspremien och utökas till eldrivna utombordsmotorer. Sveriges värdefulla natur ska skötas och skyddas för både friluftsliv och den biologiska mångfalden. Vi kan inte lämna över ansvaret för dagens miljöproblem till kommande generationer.

För att försvara det demokratiska samtalet mot hat och hot värnas den struktur av myndigheter och domstolar, journalister, lärare och bibliotekarier som skyddar rättssäkerhet, faktakunskap och det fria ordet.

För oss är det grundläggande att bekämpa såväl brottsligheten som dess orsaker och upprätthålla säkerhet och demokrati. Blåljuspersonal ska

skyddas och vi ökar resurserna till Polismyndigheten och Tullverket för att Sverige ska vara tryggt och säkert. Narkotika och vapen ska stoppas vid gränsen. Förmågan att ingripa mot organiserad brottslighet ska öka och straffen skärpas.

Vårbudgeten bygger på en överenskommelse mellan regeringspartierna och Vänsterpartiet. Vi är övertygade om att samhällsproblemen går att lösa och med en fast politisk vilja kan det växande välståndet komma alla i landet till del. Sveriges samlade styrka ökar när vi väljer gemensamma investeringar för framtiden i stället för stora skattesänkningar. Så kan trygghet och framtidstro växa.

Debattartikel från Finansdepartementet

Vi skrotar exitskatten

Publicerad 26 mars 2018

Debattartikel av finansminister Magdalena Andersson, i Dagens industri, den 25 mars 2018.

Sverige är en liten öppen ekonomi som bygger sitt välstånd på handel och export. En av grundstenarna i den svenska modellen är ett konkurrenskraftigt och dynamiskt näringsliv som har goda förutsättningar för investeringar och export.

För att svenska företag ska kunna konkurrera utomlands krävs starka och välfungerande offentliga tjänster. Det handlar inte bara om infrastruktur och rättsväsende av hög kvalitet utan också om välfärd och utbildning. Allt detta har gemensamt att de i Sverige finansieras via skatt. Så skapar vi ett tryggt samhälle.

Det är ett utbyte som skapar vinster för både företag och medborgare. Å ena sidan tillförsäkras svenska löntagare social trygghet, utbildning och omfattande möjligheter att ställa om när ekonomin förändras. Å andra sidan får svenska företag god tillgång på välutbildad och högproduktiv arbetskraft som deltar i hög grad på marknaden tack vare omfattande sjukvård och omsorg.

Den samhällsmodell vi har valt i Sverige förutsätter tillit och förtroende, inte bara för det allmänna utan också mellan enskilda. Det gäller inte minst när det kommer till skatter och legitimiteten i skattesystemet. Ett neutralt och likformigt skattesystem där alla följer gemensamt beslutade regler är centralt för att konkurrens ska ske på lika villkor. Det är ett av skälen till att regeringen har prioriterat arbete mot skattefusk och aggressiv skatteplanering.

Förra veckan presenterade vi regler som försvårar för skatteplanering med räntor samtidigt som de möjliggör en sänkning av bolagsskatten från 22 till

20,6 procent. Förslaget värnar också enkelheten för små och medelstora företag med tydliga undantagsregler.

En grundläggande skatterättslig princip – inte bara i Sverige – är att de vinster som har uppstått när en person är skattskyldig i ett land också beskattas i det landet. En rad länder har regler om särskilda beskattningskonsekvenser för fysiska personer som flyttar ut. I Sverige kommer den principen till uttryck genom den så kallade tioårsregeln i inkomstskattelagen.

Det är dock sedan länge väl känt att tioårsregeln i praktiken inte fyller sitt syfte. Det är möjligt att i vissa fall helt eller delvis undgå beskattning av kapitalvinster i samband med utflyttning. Riksrevisionen påpekade detta i en granskning redan år 2010. Riksrevisionens bedömning delas inte bara av mig utan också av min moderata företrädare som finansminister. Det är mot den bakgrunden remitterade vi Skatteverkets förslag om exitskatt. System med utflyttningsbeskattning, istället för utsträckt skattskyldighet likt tioårsregeln, finns i flera länder, däribland Danmark, Storbritannien, Tyskland, Spanien och Frankrike.

Under remissen har det dock framkommit synpunkter som visar på reella problem med förslagets utformning. Möjligheten att genomföra generationsskiften utan att sälja delar av företaget är viktigt för familjeföretagens fortlevnad. Problematiken kring generationsskiften var den viktigaste anledningen till att arvsskatten i dess dåvarande form avskaffades av Socialdemokraterna. Vår ekonomi bygger också på att företag ska kunna expandera utomlands. Det är då angeläget att inte försvåra för personal att följa med under perioder.

Därför meddelar vi i dag att regeringen inte kommer att gå vidare med Skatteverkets förslag om utflyttningsbeskattning.

Detta innebär dock att problemen med tioårsregeln kvarstår liksom det hot som detta utgör mot legitimiteten i det svenska skattesystemet. Vi har nyligen remitterat ett förslag som gör att lågbeskattade brevlådeföretag på Malta, alltså företag utan någon verklig etablering där, kan löpande beskattas hos sin ägare i Sverige. Det är ett steg i rätt riktning. Jag ser nu fram emot – och förutsätter – en konstruktiv dialog med företrädare för det svenska näringslivet om hur en reform av tioårsregeln bäst utformas för att säkerställa såväl finansieringen av gemensamma nyttor som konkurrenskraftiga och likformiga skatteregler.

Samtidigt kan det inte nog betonas att regelverkets legitimitet aldrig kan bygga enbart på lagstiftning, hur väl utformad den än är. Det gäller inom alla områden – så även beskattning. Omfattande skatteplanering gör att skattereglerna blir krångligare. Det försvårar för vanligt folk och vanliga företag. Tillsammans har vi ett ansvar att se till att vi kan ha enkla regler för dem som bara vill göra rätt för sig.

Debattartikel från Finansdepartementet

”Vi investerar 40 miljarder kronor i samhällsbygget”

Publicerad 20 september 2017

Debattartikel av finansminister Magdalena Andersson, biträdande finansminister Per Bolund och ekonomisk-politisk talesperson Ulla Andersson (V), på DN Debatt, 20 september 2017.

Sverige och svensk ekonomi befinner sig i ett nytt läge. Under tre år har vi satt investeringar i det hållbara samhällsbygget före ofinansierade och orättvisa skattesänkningar och i dag syns resultaten. Den borgerliga regeringens underskott på 60 miljarder kronor 2014 har vänts till överskott på 40 miljarder både i år och för 2018. Prognoserna för kommande år är fortsatt positiva. Vi kan nu göra kraftfulla investeringar i Sverige samtidigt som vi betalar av på statskulden.

Men för att Sverige ska vara ett land som håller ihop måste alla ta del av den starka utvecklingen. Trots den urstarka arbetsmarknaden kämpar många fortfarande med att hitta jobb. Stora insatser har gjorts för en bättre skola men alltjämt kvarstår en oacceptabel ojämlikhet i skolans förmåga att se till att alla elever uppnår en god kunskapsnivå.

Klimatpolitiken har förstärkts och Sverige rankas som överlägset bäst i EU när det gäller klimatarbetet, men om vi tillsammans ska klara klimatomställningen behöver vi höja ambitionerna ytterligare.

Samtidigt som 100 000 undersköterskor, lärare, barnskötare, hemtjänstpersonal och andra medarbetare i den kommunala sektorn har anställts sedan 2014 känner många fortfarande oro över om välfärden kommer att finnas där när de behöver den. Byggandet är på en historiskt hög nivå men många letar fortfarande efter bostad. Trots Sveriges långa historia av öppenhet, sammanhållning och fred drabbas även vi av terrorism,

kriminalitet och ett mer osäkert närområde.

Detta är utgångspunkterna för den budgetproposition som regeringen lägger fram för 2018. Budgetpropositionen bygger på en överenskommelse mellan regeringspartierna och Vänsterpartiet.

Fler ska få jobb. Sedan 2014 har över 200 000 fler ett arbete att gå till, ungdomsarbetslösheten är den lägsta på 14 år och nästa år sjunker arbetslösheten under sex procent. Men många har fortfarande svårt att få jobb, särskilt de som inte gått ut gymnasieskolan eller är födda utanför Europa, trots att välfärden behöver anställa fler. Fler och enklare vägar till jobb måste byggas. Ett enhetligt stöd för att underlätta för arbetsgivare att anställa ersätter flera anställningsstöd. Kunskapslyftet byggs ut. Ytterligare insatser görs för att stärka nyanlända och utrikes födda kvinnors etablering på arbetsmarknaden.

Sverige ska ha en jämlik kunskapsskola. Likvärdigheten och kunskapsresultaten ska stärkas för alla elever. Skolan har nu 20 000 fler anställda, förskolan har mindre barngrupper och skolresultaten har vänt uppåt men mycket återstår att göra. Vi går vidare med Skolkommissionens förslag för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling. En miljard kronor avsätts 2018 för ett kompensatoriskt statsbidrag, utökas till 3,5 miljarder 2019 och till 6 miljarder kronor per år från och med 2020. Läslyftet förstärks och förlängs och förskoleklassen görs obligatorisk. Åtgärder för att öka nyanlända barns deltagande i förskola ses över. Vi föreslår också ytterligare åtgärder för att få fler att utbilda sig till lärare och för att förbättra genomströmningen och kvaliteten i gymnasieskolan.

Sverige ska bli ett fossilfritt välfärdsland. Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland och klimat- och miljöarbetet förstärks därför ytterligare. Regeringen föreslår ett Industrikliv, för att minska industrins processrelaterade utsläpp av växthusgaser, samtidigt som Klimatklivet förstärks. Medlen till investeringsstöd för solceller fördubblas och förlängs för att nå 100 procent förnybar elproduktion.

Transportsektorns klimatutsläpp bör minska genom ett reduktionspliktssystem för drivmedel och ett bonus-malus-system för bilar. Användningen av elfordon och hållbara transporter ska stimuleras. Flyget beläggs i dag inte med bränsleskatt eller andra miljöskatter och en flygskatt bör därför införas. Vi investerar för att förebygga torka och vattenbrist, minska mängden plast i hav och natur samt satsar på Rent hav. Resurserna till miljö- och klimatpolitik har mer än fördubblats jämfört med under den

förra regeringen.

Välfärden ska stärkas. Den positiva utvecklingen i Sverige där fler barn föds samtidigt som vi lever allt längre innebär att Sverige under överskådlig framtid behöver göra stora investeringar i välfärden. För att korta köerna i primärvården föreslår vi en patientmiljard. Förlossningsvården förstärks, kvinnor ska vara trygga när de föder barn. Jämfört med förra årets budgetproposition ökar resurserna till sjukvården med närmare 5,5 miljarder kronor, det största tillskottet till sjukvården i modern tid. De tio välfärdsmiljarderna till kommunsektorn ökas till femton år 2019 för att sedan bli tjugo miljarder per år från och med 2020 så att fler kan anställas inom förskola, äldreomsorg och i socialtjänst.

Sverige ska vara tryggt. Samhället ska ha de resurser som krävs för att bekämpa brotten och deras orsaker. Det brottsförebyggande arbetet och civilsamhället ska stärkas. Anslagen höjs till bland annat Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Kriminalvården, SOS Alarm och Tullverket. Poliserna ska bli fler och bättre rustade i kampen mot brott. Terrorismen ska bekämpas.

Samhällsbygget ska vara rättvist. Sveriges framgångar ska komma alla till del, i hela landet. När Sverige står starkt ska det märkas i vardagen även för pensionärer, barnfamiljer och studenter. Ensamstående föräldrar får höjt underhållsstöd. Garantiersättningen och bostadstillägget höjs för människor med aktivitets- och sjukersättning. Arbetslösa kommer att kunna ta lån till körkort så att möjligheterna till arbete förstärks.

Biståndet förstärks så att Sverige når målet på en procent av bruttonationalinkomsten 2018.

Vi kommer att sluta den orättvisa klyftan i beskattning mellan pension och lön fullt år 2020. Nästa år tas skillnaden bort för inkomster upp till omkring 17 000 kronor i månaden. För att ytterligare förbättra pensionärers ekonomiska situation genomförs också förbättringar i bostadstillägget. Nästan tre miljoner löntagare får skattereduktion för fackföreningsavgiften.

Sverige behöver framtidsinvesteringar – inte nedskärningar och skattesänkningar för dem som tjänar mest. Reformen som ger alla möjlighet att delta på arbetsmarknaden och minskar klyftorna, ökar tilliten och stärker ekonomin. Den ekonomiska jämlikheten måste öka. Reformerna ökar människors inkomster i alla inkomstgrupper, med störst effekt i de lägre inkomstgrupperna och för kvinnor.

Det nya ekonomiska läget ska användas till att bygga Sverige starkare. Med denna budget har vi sammantaget investerat över 40 miljarder kronor i samhällsbygget – i vård, skola, omsorg och klimat. Sveriges ekonomiska styrka ska komma alla till del.

Regeringskansliet

Debattartikel från Finansdepartementet

”Bränslen och fordon ska bli klimatsmartare”

Publicerad 03 september 2017 Uppdaterad 04 september 2017

Debattartikel av finansminister Magdalena Andersson och biträdande finansminister Per Bolund i SvD, 3 september 2017.

Klimatet är vår tids ödesfråga. Sverige är ett internationellt föredöme när det gäller klimatpolitik, men våra utsläpp från transportsektorn är fortfarande höga. Regeringen föreslår två viktiga åtgärder för att minska utsläppen från bilar.

Sverige ska bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer. Med regeringens rekordstora satsningar på klimat- och miljöområdet tar vi oss steg för steg närmare det målet. Regeringens offensiva klimatpolitik uppmärksammas internationellt och Sverige rankas idag av bedömare som nummer ett i Europa på klimatområdet. Men fortfarande finns det mycket kvar att göra, framför allt när det gäller våra transporter som idag står för ungefär en tredjedel av utsläppen i Sverige.

Det första beskedet vi ger idag är att vi förverkligar vallöftet om ett nytt bonus-malus-system för nya lätta fordon. Systemet föreslås träda i kraft 1 juli 2018 och innebär en rejäl bonus till den som köper en bil med låga utsläpp, samtidigt som den som köper en bil med höga utsläpp får betala en förhöjd fordonsskatt (malus) under bilens tre första år. Nu ökar vi därtill miljöstyrningen ytterligare. Det kommer bli dyrare att köpa en miljödålig bil och billigare att köpa en miljösmart genom att vi stärker både bonus- och malusnivåer jämfört med det tidigare remitterade förslaget. Bonusen för den som köper de miljösmartaste bilarna höjs till 60 000 kronor, att jämföras med dagens 40 000 kronor i "supermiljöbilspremie". Vi höjer också skatten på de nya bilar som har höga utsläpp. En ny bil som släpper ut 150 gram koldioxid per kilometer får betala knappt 4 000 kronor i extra skatt per år. En ny bil

som släpper ut 200 gram betalar drygt 8 000 kronor extra per år.

Vi gör även vissa tekniska justeringar av förslaget, jämfört med det som remitterats. En ny testkörcykel har tagits fram internationellt för att mäta bilars utsläpp, som följd av att de verkliga utsläppen ofta skiljer sig stort från testvärden. Från 1 januari 2020 föreslås beskattningen baseras på den nya testkörcykeln. Då finns möjlighet att justera nivåerna så att minst samma miljöstyrning upprätthålls. Detta ger konsumenterna, fordonstillverkarna och marknaden förutsägbarhet och bättre möjligheter att anpassa sig till de nya reglerna. För befintliga fordon föreslås ingen ändrad beskattning utan ändringarna påverkar enbart nybilsköparna.

Utöver klimatsmartare bilar behövs klimatsmartare bränsle. Dagens regler med nedsatt skatt för biodrivmedel har gett bra resultat och Sverige har den högsta andelen biodrivmedel inom EU. Men de statsstödsundantag vi har från EU är tillfälliga, eftersom de förslag som den förra regeringen presenterade på området inte klarade EU:s krav. För att marknaden ska våga satsa på utveckling av de mest klimatsmarta drivmedlen så behövs större säkerhet och långsiktighet än vad nuvarande regler erbjuder.

Det andra beskedet vi idag ger är därför att vi nu genomför Bränslebytet som gör det lättare för alla att tanka klimatsmart. Bränslebytet kommer innehålla en så kallad reduktionsplikt som innebär att alla som säljer drivmedel ska blanda in mer biobränsle i den bensin och diesel som säljs. På så vis minskar vi utsläppen från transportsektorn och tar nya steg för en offensiv klimatpolitik. Plikten blir världens hitintills mest ambitiösa. Till 2030 är målsättningen att utsläppen ska minska 40 %, vilket innebär att ungefär hälften av all bensin och diesel som säljs då måste vara förnybar. Genom andra skatteförändringar säkerställer vi att priset på bränslet till konsument inte påverkas nämnvärt vid införandet av reformen.

Regeringen har under mandatperioden genomfört stora satsningar som möjliggjort ny infrastruktur för cykel och utökad kollektivtrafik. I våra städer finns allt större möjligheter att låta bilen stå. Samtidigt finns det många platser i Sverige där varken cykeln eller kollektivtrafiken kommer kunna bli fullgoda alternativ och där bilen därför kommer behövas även i framtiden. Men oavsett var man bor ska man kunna resa hållbart. Det ska vara lätt att göra rätt. Målet med regeringens politik är att nya bilar ska vara så klimateffektiva som möjligt, samt att fossila drivmedel successivt ska bytas ut mot el och hållbara biobränslen.

I den kommande budgeten, som bygger på en överenskommelse mellan

regeringen och Vänsterpartiet, förstärker vi Europas bästa klimatpolitik ytterligare och tar nya viktiga steg mot vårt mål om att bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer. Genom omfattande satsningar på elektrifiering, hållbara biodrivmedel och biogas kan vi komma bort från att beroende av bil innebär beroende av olja.

Debattartikel från Finansdepartementet

”Vi accepterar inte att Sveriges framtid, jobben och klimatet sätts på spel”

Publicerad 26 augusti 2017

Debattartikel av finansminister Magdalena Andersson, biträdande finansminister Per Bolund och ekonomisk-politisk talesperson Ulla Andersson (V), på DN Debatt, 26 augusti 2017.

Vi accepterar inte att Sveriges framtid, välfärden, jobben och klimatet sätts på spel på grund av att oppositionen vill skapa kaos i Sveriges riksdag. Regeringen i samarbete med Vänsterpartiet kommer därför välja att inte lägga fram de föreslagna förändringarna av skiktgränserna och 3:12-reglerna. Detta måste ses i ljuset av att en enig forskarkår säger att klimatet inte kan vänta. Vi presenterar därför en reviderad flygskatt och säkerställer att glest befolkade delar av landet kompenseras.

Svensk ekonomi står starkare än på mycket länge. Regeringen, tillsammans med Vänsterpartiet, har återinfört ordning och reda i statsfinanserna, vi har en sjunkande arbetslöshet och en ekonomisk utveckling som slår de flesta andra länder. Den ekonomiska styrkan ska nu komma alla till del.

Inom några veckor lägger regeringspartierna i samarbete med Vänsterpartiet fram en budget till riksdagen. Vi har nu resurser för att reparera och bygga ut välfärden, modernisera Sverige genom klimatinvesteringar. Investeringar som behövs för att skapa fler arbetstillfällen och förbättra för oss alla. Samtidigt betalar vi av statsskulden.

Regeringen har under våren aviserat tre skatteförändringar. Vår bedömning är att det är minst sagt rimligt att människor med de högsta inkomsterna betalar mellan två och 200 kronor mer i månaden för att bidra till ett mer

jämlikt samhälle. Det är också rimligt att reformera 3:12-reglerna så att ägarskiften i familjeföretag underlättas, skatteplanering försvåras och att den rikaste procenten av Sveriges befolkning betalar en rättmätig skatt, samtidigt som det fortsätter vara skattemässigt attraktivt att starta företag.

Klimatet kan inte vänta. Flygets påverkan på miljön måste bromsas. I dag är flyget en av de värsta klimatbovarna, men till skillnad från andra transportslag betalar det inte bränsleskatt och andra miljöskatter. Att de borgerliga partierna och Sverigedemokraterna motsätter sig dessa tre reformer visar tydligt på vad som skiljer oss åt politiskt.

Vi har också varit beredda att diskutera dessa skatteförslag med oppositionen. Men samarbete bygger också på att alla parter tar ansvar. De borgerliga partierna har med stöd av Sverigedemokraterna i stället hotat att fälla enskilda ministrar med misstroendeförklaringar. Ett kraftfullt och skarpt verktyg, som tidigare använts mycket sparsamt, används nu för att stoppa politiska förslag och skapa så mycket politisk oreda som möjligt. En ny och farlig praxis förs in i svensk politik.

De borgerliga partiernas agerande riskerar att kasta hela det svenska budgetramverket överbord och innebär att vi frångår ordningen om att budgeten fattas i ett och samma beslut, där ansvar tas för både intäkter och utgifter. I praktiken riskerar Sverige att återvända till den ordning som bidrog till stora underskott i statsfinanserna och den ekonomiska krisen i början av 1990-talet. Resultatet blev skyhöga räntor, en nedmonterad välfärd och hundratusentals arbetslösa.

Vi accepterar inte att Sveriges framtid, jobben och klimatet sätts på spel. Vi väljer att förhindra det politiska kaos som är på väg att etableras i Sveriges riksdag. Det är att ta ansvar för Sverige.

Vi kommer därför inte att lägga fram de föreslagna förändringarna av skiktgränserna och 3:12-reglerna. Klimatet är vår tids ödesfråga och kan inte vänta. Forskarna är eniga om att utsläppen måste minska. Regeringen tillsammans med Vänsterpartiet kommer därför gå fram med en flygskatt. Samtidigt behövs flyget idag i de delar av landet där tåget ännu inte är ett realistiskt alternativ. Vi reviderar därför förslaget och säkerställer att glest befolkade delar av landet kompenseras. De förändringar som gjorts ligger också i linje med de signaler som kommit från de borgerliga partierna i riksdagen.

Sverige står inför fortsatt stora utmaningar i en orolig omvärld. Då behövs

ansvarstagande och stabila politiska förutsättningar för att styra landet. Vi tar ansvar för att Sverige ska hålla ihop och vi tar ansvar för klimatet.

Regeringskansliet

Debattartikel från Finansdepartementet, Statsrådsberedningen

”Vidlyftiga löften om sänkta skatter hot mot välfärden”

Publicerad 28 juni 2017

Debattartikel av statsminister Stefan Löfven och finansminister Magdalena Andersson publicerad i Dagens Nyheter den 28 juni.

Regeringen har under de senaste åren slitit för att skapa ordning och reda i svensk ekonomi. Vi har fört en stram finanspolitik, jobbat stenhårt mot skattefusk och etablerat kostnadskontroll i flera olika system som rusat iväg, bland annat på migrationsområdet och för sjukförsäkringen.

Samtidigt har vi investerat i välfärd, bostadsbyggande, infrastruktur och det övriga samhällsbygget med över 80 miljarder kronor bara i år. Vi har satsat på ökad export, mer forskning och innovation, och utökat möjligheterna att studera genom ett nytt kunskapslyft med 50 000 utbildningsplatser i år.

Och nu sjunker arbetslösheten. Sysselsättningen är den högsta som Eurostat någonsin uppmätt inom EU och 200 000 fler går till jobbet jämfört med läget vid regeringsskiftet. I dag presenterar regeringen nya prognoser för Sverige som visar att arbetslösheten sjunker ytterligare nästa år och sysselsättningen revideras upp för de kommande åren. Andelen personer som lever på sjukförsäkring, arbetslöshetsförsäkring, sjukpension, etableringsersättning eller försörjningsstöd är den lägsta sedan början av 90-talet. Det offentliga budgetunderskott som den borgerliga regeringen lämnade efter sig har vänts till ett tydligt överskott. Det är viktigt. Stabilitet och förutsägbarhet i ekonomin krävs för att människor och företag ska våga satsa – vilket är grunden för jobb och välfärd i vårt land.

Nu måste detta nya ekonomiska läge användas till att fortsätta att outtröttligt attackera arbetslösheten. Målet om EU:s lägsta arbetslöshet 2020 vägleder regeringens ekonomiska politik. Detta är vår väg framåt.

Förutsättningen för fler jobb är att det finns arbetsgivare som kan anställa. Vi ser nu att industrins tillförsikt och industriinvesteringarna är de högsta sedan före finanskrisen och att många industriföretag flyttar hem produktion till Sverige. Företagen själva säger att det största hindret för att kunna fortsätta växa är brist på arbetskraft. Vi har en situation i Sverige där vi har över 100 000 lediga jobb – både inom välfärden och i näringslivet – trots att vi har 350 000 arbetslösa.

Detta beror på att många arbetslösa inte har rätt kompetens. Det innebär att arbetslösa måste skaffa sig den kompetens som krävs på arbetsmarknaden i dag. Vår uppgift är att se till att möjligheterna finns genom utbildning för människor i olika faser i livet.

Därför stärker vi studiefinansieringen och fortsätter öka antalet utbildningsplatser – inte minst genom att bygga ut yrkesutbildningarna i hela landet. Detta kompletteras med investeringar i billiga hyresrätter och regelförenklingar för att hålla uppe det rekordhög bostadsbyggandet – så att folk kan flytta dit jobben finns.

Alla som kan jobba har en skyldighet att jobba. Detta gäller alla, de som bott i Sverige hela livet och de som kommit hit nyligen. Det är den enskilde som ska anpassa sig till förhållandena på den svenska arbetsmarknaden. Inte tvärtom. Samtidigt ska alla som arbetar ha en lön som de kan leva på.

Utmaningen vi har i att få in de människor som invandrat till Sverige på arbetsmarknaden är en av de största vi stått inför på svensk arbetsmarknad. Det kommer att krävas tydliga krav på den enskilde och riktade insatser. Den som kommer till Sverige ska ha en skyldighet att ta del av de utbildningsinsatser och jobb som erbjuds. Vi inför en utbildningsplikt för att nyanlända med kort utbildning ska möta kravet att skaffa sig grundläggande kunskaper – annars går man miste om ersättningen.

Vi satsar på extratjänster i hela landet, som innebär att långtidsarbetslösa eller nyanlända kan gå sida vid sida med de som har utbildning och samtidigt vara till hjälp vid till exempel städning och matlagning. Vi vill också gärna se att arbetsmarknadens parter kommer överens om förslag som kan underlätta för de med kort utbildning att komma in på arbetsmarknaden.

Här finns stor potential. Om utrikes födda kvinnor skulle delta på arbetsmarknaden på samma sätt som inrikes födda, så skulle BNP-nivån bli 1,5 procent högre och de offentliga finanserna stärkas med ca 37 miljarder kronor. Därför har vi också avskaffat de borgerligas vårdnadsbidrag och

begränsat föräldraförsäkringen för de som har äldre barn när de kommer till Sverige.

Under det kommande decenniet måste tiotusentals nya anställningar göras för att garantera välfärden. Fram till år 2025 blir vi cirka 300 000 fler barn och lika många fler över 70 år i Sverige vilket leder till att det behöver byggas 1 200 förskolor, 600 grundskolor, 300 gymnasieskolor och 300 äldreboenden. Vi behöver anställa vårdpersonal, förskolepersonal, lärare och poliser.

Enligt Konjunkturinstitutet är också satsningar på välfärden och offentliga investeringar det mest effektiva sättet att snabbt höja den ekonomiska tillväxten och skapa nya jobb. Näst mest effektivt är att stärka ekonomin för de hushåll som har låga inkomster. Sämst effekt på tillväxten i närtid är enligt den här analysen generella skattesänkningar. Finansdepartementets beräkningar visar att den förda finanspolitiken har gjort att tillväxten blivit en halv procentenhet högre per år 2015-2017. Regeringens politik har därmed tydligt bidragit till att dra Sverige ur en lång period med låg tillväxt.

Nu står Sverige inför ett avgörande vägval. I skuggan av regeringsfrågan har oppositionens ekonomiska politik hamnat i skymundan – men det är av all vikt att den börjar belysas. De fyra borgerliga partiernas gemensamma skattesänkningar uppgår till 70 miljarder. Sverigedemokraterna vill sänka skatten med drygt 50 miljarder, och ge de som tjänar över 100 000 i månaden en skattesänkning på 46 000 kronor per år.

Dessa löften skulle inte bara äta upp Sveriges överskott i de offentliga finanserna och omöjliggöra nya investeringar, de är så vidlyftiga att de måste finansieras med nedskärningar inom utbildning och välfärd – just de faktorer som har möjlighet att pressa tillbaka arbetslösheten.

Konfliktlinjen i svensk politik står inte om problembilden. Alla som kan jobba ska jobba, där är vi alla överens. Konflikten står om lösningarna. Ska statens ökande resurser användas till att bygga ut och höja kvaliteten i skolan, vården och omsorgen och att bekämpa arbetslösheten – eller till att sänka skatten, mest för de som tjänar mest, med medföljande nedskärningar och nya underskott?

Den svenska modellen måste utvecklas – inte avvecklas. De generella skattesänkningarnas tidevarv är över. Sverige måste välja välfärden. I dag, och under det kommande decenniet.

Stefan Löfven, statsminister

Magdalena Andersson, finansminister

Debattartikel från Finansdepartementet

Viktigt att alla följer budgetreglerna

Publicerad 08 juni 2017

Debattartikel av finansminister Magdalena Andersson, biträdande finansminister Per Bolund, i Svenska Dagbladet, den 8 juni 2017.

Regeringen tillsammans med Vänsterpartiet förbereder nu statens budget för 2018. För att kunna investera för fler nya jobb, en jämlik skola, ökad trygghet och för att möta klimathotet förbereds några skattejusteringar. Delar av oppositionen har i medierna uttryckt att man vill frångå den sammanhållna budgetprocessen för att stoppa enskilda förslag. För att fullfölja beredningen av dessa förslag remitterar vi nu samtliga skatteförslag till lagrådet.

Med ett år kvar till valet utvecklas den svenska ekonomin starkt. Tillväxten är god, 200 000 fler personer går varje dag till jobbet än när regeringen tillträdde och vi har vänt underskott till överskott i de offentliga finanserna. Samtidigt står vårt land inför många utmaningar.

Just nu pågår arbetet med budgetpropositionen för 2018. Vi behöver investera för att skapa fler nya jobb, en jämlik skola och ställa om Sverige till ett klimatsmart land. Inför höstens budget har regeringen meddelat att vi vill sänka skatten för pensionärer och företag som anställer, och höja skatten på klimatutsläpp och höga inkomster. Totalt sett innebär förslagen en mindre höjning av det totala skatteuttaget. Regeringen anser att det är en rimlig avvägning för att minska våra utsläpp och hålla ihop Sverige.

Oppositionen har framfört kritik mot delar av förslagen. Det är naturligt att oppositionspartierna vänder och vrider på regeringens förslag. Men under våren har delar av oppositionen också uttryckt att de vill gå ifrån den sammanhållna budgetprocessen för att stoppa enskilda skatteförslag – även om någon gemensam hållning kring hur detta ska göras eller finansieras inte har presenterats.

Det är tre förslag som främst diskuterats: Förändringar av 3:12-reglerna – en skatteutjämning mellan företagare och anställda, där förändringen till övervägande del betalas av den procentenhet som har de allra högsta inkomsterna. En ny skatt på resor med flyg, det enda transportslag som i dag inte betalar någon skatt alls för sina utsläpp och som är viktig. Samt den långsammare uppräknningen av skiktgränsen för statlig inkomstskatt.

I sviterna av nittiotalskrisen infördes den sammanhållna ordningen för budgetbeslut. De samlade utgifterna och inkomsterna tas nu med ett klubbslag i Sveriges riksdag. Det stärker möjligheten för regering och riksdag att bedriva en ansvarsfull politik. Om inkomster och utgifter i stället beslutas enskilt är det lätt att hitta en majoritet för populära förslag – ofta ökade utgifter och sänkta skatter. Det är emellertid svårare att finna majoritet för förslagets mindre populära finansiering – höjda skatter eller besparingar. Dagens situation är ett sådant exempel. En ordning där parlamentet fattar beslut om enskildheter tenderar att urholka statsfinanserna och minskar möjligheten att föra en sammanhållen ekonomisk politik.

Under de senaste årens arbete med att utveckla budgetprocessen har det funnits en inriktning mot att budgeten ska behandlas som en helhet. Detta har varit tydligt i den första budgetprocesskommittén (2014), i överskottsmålskommittén (2015–2016) samt i den andra budgetprocesskommittén som arbetar just nu. De borgerliga partierna har drivit på för att begränsa riksdagens möjligheter att göra utbrytningar och anta tillkännagivanden med budgeteffekt.

Under våren har den borgerliga oppositionen lämnat flera olika nya besked kring budgeten.

I medierna har borgerliga företrädare förespråkat att söka stöd hos Sverigedemokraterna för en gemensam Alliansbudget. Andra har förespråkat olika typer av avsteg från den sammanhållna budgetprocessen där man med tillkännagivanden eller utbrytningar angriper enskilda förslag. Ofta med osäker finansiering och helt nya förhållningssätt till andra riksdagsinstrument såsom misstroendeomröstningar.

I denna pågående diskussion om regelverken är det regeringens uppgift att presentera en budget med ett helhetsperspektiv.

För att följa regeringsformens beredningskrav och för att inte på förhand omöjliggöra att genomföra vissa skatteförändringar i höstens budgetproposition kommer vi därför nu att i vanlig ordning remittera

samtliga skatteförslag till lagrådet för lagteknisk granskning.

Vi anser att det bästa för Sverige är att budgetprocessen fortsätter att utvecklas på det sätt som vi kommit överens om över blockgränserna. Alternativet skulle få mycket långtgående konsekvenser under såväl denna som kommande mandatperioder. Självklart är vi fortsatt öppna för en dialog. Svensk politik behöver både samarbete och en sammanhållen budgetprocess.

Debattartikel från Finansdepartementet

Allt mindre andel behöver stöd från ersättningssystem

Publicerad 18 april 2017

Debattartikel av finansminister Magdalena Andersson, biträdande finansminister Per Bolund och ekonomisk-politisk talesperson Ulla Andersson (V), på DN Debatt, den 18 april 2017.

Den 7 april 2017 drabbades Sverige av ett avskyvärt våldsdåd. Det var en attack inte bara mot de direkt drabbade, utan mot oss alla. Attacken var ämnad att underminera vårt öppna och demokratiska samhälle. Det kommer inte att ske. Sverige håller ihop. Samhällsbygget ska fortsätta och präglas av beslutsamhet, tillit och framtidstro.

Det politiska arbetet för ett bättre, jämlikare och starkare samhälle fortsätter. I dag presenteras vårpropositionen för 2017, som bygger på en överenskommelse mellan regeringspartierna och Vänsterpartiet.

Svensk ekonomi är i ett helt nytt läge. Samhällsbygget har gett resultat och vi har vänt underskott till överskott i de offentliga finanserna. Samtidigt står vi inför stora utmaningar som måste mötas med kraftfulla åtgärder. Sverige har nu både styrkan och resurserna att minska klyftor och otrygghet samt för att investera i vår gemensamma framtid. Det är att ta ansvar. Det är att bedriva en hållbar ekonomisk politik.

För två år sedan ärvde vi en ekonomi som gick med 60 miljarder kronor i underskott och där arbetslösheten hade bitit sig fast på en hög nivå, särskilt bland ungdomar. Åtta år av borgerligt styre med 140 miljarder kronor i ofinansierade skattesänkningar lämnade efter sig stora brister i välfärden. Regeringens fokus under de första två åren i regeringsställning har därför varit att återuppbygga kraften i svensk ekonomi.

Resultatet talar för sig självt. Underskotten har vänts till överskott och styrkan i de svenska offentliga finanserna har återställts. Jämfört med när regeringen tillträdde har 150 000 fler personer ett jobb att gå till.

Ungdomsarbetslösheten är den lägsta på tretton år. Andelen personer som är i behov av ersättningssystem är nu lägre än innan 90-talskrisen och fortsätter att sjunka framöver. Genom historiskt stora satsningar på välfärden har fler lärare, kuratorer och förskollärare anställts och kunskapsresultaten i skolan vänder äntligen uppåt.

Med vår politik har Sverige tagit ledartröjan i klimatomställningen och genom klimatinvesteringar deltar hela landet i arbetet med att minska utsläppen. Ambitionen är att presentera ytterligare åtgärder för att nå det nationella klimatmålet till 2020 med inhemska åtgärder. Vi har gjort de största bostadssatsningarna på flera decennier och bostadsbyggandet är nu rekordhøgt.

Styrkan vi har skapat i svensk ekonomi möjliggör för reformer som stärker människors framtidstro och ökar tryggheten. Med den svenska modellen som grund och moderniseringen som verktyg bygger vi ett hållbart samhälle, där ingen lämnas efter men ingen heller hålls tillbaka.

- Styrkan i de offentliga finanserna ska bibehållas. Den ekonomiska utvecklingen i Sverige har under de senaste åren varit bland de absolut bästa i Europa. Ordning och reda i de offentliga finanserna tryggar investeringsklimatet, jobben och välfärden.
- Utvecklingen på arbetsmarknaden är god men mer behöver göras. Målet om EU:s lägsta arbetslöshet 2020, som ett steg på vägen mot full sysselsättning, vägleder den ekonomiska politiken och arbetsmarknadspolitiken. Alla ska ges förutsättningar att arbeta och bidra. Alla som kan arbeta ska arbeta. Staten ska fortsätta att understödja jobbtillväxten med en välavvägd finanspolitik och genom insatser för ökad kompetens, fler anställda inom välfärden, en aktiv arbetsmarknadspolitik, investeringar i bostäder och infrastruktur och en aktiv näringspolitik.
- Regeringens mål är en jämlik kunskapsskola för alla. De svenska kunskapsresultaten har under lång tid försvagats. I den senaste PISA-mätningen bröts den negativa trenden, men samtidigt ökar ojämlikheten. För att nå vårt mål krävs att de som har stora behov också får större resurser, att stödinsatser sätts in tidigare och att läraryrkets attraktivitet fortsätter att stärkas.
- Klimatet är vår tids ödesfråga. Världens förmåga att ställa om till hållbara lösningar är avgörande för vår framtida ekonomiska utveckling.

Vi ska vara världsledande i att uppnå de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 och bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer. Miljöskatternas styrande effekt ökar och bidrar till mer klimatsmarta transporter och energikällor.

- Sverige ska vara ett tryggt land. Politiken ska därför vara hård mot både brott och brottens orsaker. Polismyndigheten har fått ökade medel för att fortsätta arbetet med att få fler poliser närmare medborgarna och får nu ytterligare tillskott för 2017. Ökad polis närvaro är angeläget. Men det krävs också mer förebyggande arbete. Satsningar på bland annat jobb, bostäder, skola, och socialtjänst stärker ungdomars möjligheter och minskar risken att fler hamnar i uppgivenhet och kriminalitet.
- Samhällsbygget ska öka jämlikheten och sammanhållningen. Det växande välståndet ska komma alla till del. Detta är en förutsättning för att medborgarna ska känna ett fortsatt förtroende för samhällets funktion. Vinstjakten som incitament hör inte hemma i välfärdssektorn. Det är centralt att resurserna till välfärden används till just det de är avsedda för.

Vår tids utmaningar, oavsett om det gäller skolresultat, klimatförändringar, ekonomiska orättvisor, segregation, brottslighet eller kvaliteten i sjukvården, har alla en sak gemensamt. De går inte att lösa genom den borgerliga politiken med nedskärningar i vår gemensamma välfärd, ofinansierade skattesänkningar eller privatiseringar. Vår tids utmaningar kan bara lösas genom att bygga samhället starkare och hålla ihop vårt land.

För vad som nu behövs är kraftfulla åtgärder för att möta dessa utmaningar. Den svenska ekonomins och de offentliga finansernas styrka ska användas till ett gemensamt samhällsbygge som minskar orättvisorna. I en tid där våra demokratiska värden ställs inför tuffa prövningar, så ligger vår ekonomiska politik fast. Redan i vårändringsbudgeten vidtas en rad åtgärder för att svara upp mot dessa utmaningar. Så lever vi upp till människors förväntningar om ett tryggt, jämlikt och hållbart samhälle. Så tar vi ansvar för det Sverige vi lämnar över till våra barn och barnbarn.

Debattartikel från Finansdepartementet

Vi ändrar på 3:12-förslaget

Publicerad 22 mars 2017

Finansminister Magdalena Andersson, biträdande finansminister Per Bolund, debattartikel, Dagens industri 22 mars 2017.

Sverige är världens näst mest innovativa ekonomi enligt Bloombergs index och Forbes rankar vårt företagsklimat som världens bästa. Vi har många företag som driver utvecklingen i sina branscher och en startup-miljö som väcker avund i omvärlden.

Två tredjedelar av de 150.000 nya jobb som skapats sedan valet finns i privat sektor. Det är avgörande för vårt framtida välstånd att denna utveckling fortsätter och att nya små företag växer, anställer och exporterar.

I Sverige beskattas inkomst av kapital lägre än inkomst av tjänst. Det finns goda skäl till det. Särskilt viktigt är det att entreprenörer har bra, långsiktiga och tydliga villkor. De tar risker och skapar samhällsnytta, och skattesystemet uppmuntrar detta.

3:12-reglerna styr hur stor del av inkomsterna delägare som har kvalificerade andelar i ett fåmansföretag kan ta ut som lägre beskattad kapitalinkomst.

Finansdepartementet skickar i dag, onsdag, ett förslag på remiss om förändringar av dessa regler. Förslaget syftar till att underlätta generationsskiften i fåmansföretag och göra vissa förändringar i beskattningen av utdelning och kapitalvinst.

De förslag som Utredningen om översyn av 3:12-reglerna tog fram skulle slå hårt mot de allra minsta företagens förutsättningar och regeringen har därför på flera punkter justerat förslagen för att säkerställa att det även i fortsättningen finns goda förutsättningar att starta och driva företag i Sverige.

Förslagen ingår i en överenskommelse mellan regeringspartierna och Vänsterpartiet.

Regelverket har setts över ett antal gånger de senaste åren, bland annat under den förra regeringen. Avsikterna har varit goda, men utrymmet för att räkna inkomst som lägre beskattad kapitalavkastning har vuxit kraftigt.

År 2014 hade svenska småföretagare kunnat spara ett sammanlagt sådant utdelningsutrymme på nästan 750 miljarder kronor för kommande år. Spänningarna mellan beskattning av kapitalinkomster och förvärvsinkomster har samtidigt i stort sett fördubblats.

Bolagsskatten har också successivt sänkts från 28 till 22 procent. Incitamenten för inkomstomvandling har därigenom ökat.

Men alla som använder sig av reglerna tar inte samma risk. Den som fakturerar en eller ett fåtal uppdragsgivare i stället för att ta anställning är inte nödvändigtvis jämförbar med den som med egna eller lånade pengar bygger upp ett litet företag.

En läkare som är anställd i ett landsting kan få ut över 100.000 kronor netto mindre per år än en kollega som från eget bolag fakturerar motsvarande bruttolönen.

När riksdagen senast ändrade 3:12-reglerna tillkännagav den för regeringen att utvecklingen bör följas noga och reglerna vid behov justeras skyndsamt.

Mot denna bakgrund utvidgade regeringen i januari 2015 det uppdrag en särskild utredare hade fått att se över beskattningen vid ägarskiften i fåmansföretag. Utredningen överlämnade i november sitt betänkande.

I den promemoria som nu remitteras föreslås att ägarskiften mellan närstående underlättas, att beräkningen av det lönebaserade utrymmet ändras, att kapitalandelskravet utformas som ett nytt tak för det lönebaserade utrymmet, att uppräkningsutrymme begränsas, att ett gemensamt takbelopp för utdelning och kapitalvinst införs, samt att skattesatsen inom gränsbeloppet höjs till 25 procent – samma som gäller för onoterade andelar.

Dessa förändringar minskar möjligheterna till inkomstomvandling, minskar spänningarna mellan olika typer av inkomst och ökar neutraliteten i skattesystemet. Regeringen har eftersträvat bästa möjliga balans mellan att motverka konstlade bolag och säkra fortsatt goda skattevillkor för

företagande och entreprenörskap.

Förändringarna innebär större skatteintäkter, vilket utifrån de justeringar som har gjorts sedan 2006, inte minst av bolagsskatten, är en rimlig riktning. Skatteintäkterna blir dock lägre än med utredningens förslag.

Utredningen hade även föreslagit en sänkning av schablonbeloppet i förenklingsregeln. Förenklingsregeln används av omkring 70 procent av delägarna och framför allt av de minsta företagen och nystartade företag. Regeringen har därför valt att inte sänka schablonbeloppet.

Delägarna i de minsta företagen kommer även i framtiden ha möjlighet att tillsammans ta ut 2,75 inkomstbasbelopp, cirka 170.000 kronor, som inkomst av kapital. Av samma skäl har vi valt att inte gå vidare med utredningens förslag om att höja löneuttagskravet.

Även utredningens förslag om beräkningen av det lönebaserade utrymmet har justerats med hänsyn till små företags och nystartade företags förutsättningar.

Sedan tidigare har regeringen presenterat ett förslag om skattelättnad för vissa personaloptioner. Vi remitterade i förra veckan förslag om att fler företag ska kunna få nedsatta arbetsgivaravgifter när de anställer sin första medarbetare.

Regeringen tar ansvar för politiken som helhet och Finansdepartementet remitterar nu ett förslag där generationsväxlingar underlättas, skattenivån justeras och de minsta företagens förutsättningar prioriteras, så att Sverige fortsätter vara ett land där människors drivkraft leder till innovation och nya företag.

Regeringskansliet

Debattartikel från Finansdepartementet, Miljödepartementet,
Utrikesdepartementet

"Så ska regler för biobränsle fungera"

Publicerad 17 mars 2017

Debattartikel i Svenska Dagbladet den 17 mars 2017 av finansminister Magdalena Andersson, minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat Isabella Lövin, samordnings- och energiminister Ibrahim Baylan och miljöminister Karolina Skog.

Sverige ska bli ett av världens första fossilfria välfärdssamhällen och den svenska fordonsflottan ska bli fossilfri. En viktig del arbetet för att uppnå detta, är att skapa långsiktiga spelregler för biodrivmedel. Från den 1 juli 2018 vill vi därför införa så kallad reduktionsplikt, där biodrivmedel blandas i den bensin och diesel som säljs.

Regeringens arbete med att minska utsläppen från transportsektorn, bl.a. genom att fasa ut fossila drivmedel, är nödvändigt inte bara för att vi ska kunna uppnå klimatmålen. Vi är idag beroende av importerad olja från ett fåtal länder. För oss är det självklart att energisystemet behöver baseras på en trygg energitillförsel i alla lägen. Ytterligare ett skäl att ersätta fossila drivmedel med förnybara är att Sverige har goda förutsättningar att producera det senare. I dagsläget är avancerade biodrivmedel, baserade på skoglig råvara, inom räckhåll. En övergång till hållbara drivmedel från svenskt jordbruk och skogsbruk kan därmed skapa nya affärsmöjligheter och arbetstillfällen.

Det som Sverige gjort hittills har gynnat oss väl. Nuvarande skattenedsättning för biodrivmedel, i kombination med andra styrmedel såsom en fordonsbeskattning som främjar miljövänliga fordon, särskilda stöd för investeringar i produktionsanläggningar för biogas samt stöd för forskning

och utveckling, har gett bra resultat. Sverige har högst andel biodrivmedel i EU. Men för att nå längre, och för att skapa förutsättningar för investeringar i framtidens biodrivmedel, krävs ett nytt regelverk.

Den förra regeringen presenterade ett förslag som fick dras tillbaka när det inte godkändes av EU. Nu presenterar vi vårt förslag. Det är en del av en överenskommelse mellan regeringspartierna och Vänsterpartiet inför budgetpropositionen för 2018. En viktig skillnad jämfört med den kvotplikt som presenterades av Alliansen är att det här nya förslaget kommer ha möjlighet att bli verklighet. En annan skillnad är att det nya förslaget utgår från biodrivmedlens miljöprestanda vilket främjar de biodrivmedel med bäst klimatprestanda. Det skapar dessutom incitament för förbättringar för befintliga produktionsanläggningar.

Regeringen föreslår ett bränslebyte, dels en så kallad reduktionsplikt och dels skatteändringar – som tillsammans ska leda till ett byte bort från fossila bränslen mot förnybara. Förslaget om reduktionsplikt föreslås införas den 1 juli 2018. Detta system innebär att de som distribuerar drivmedel ska minska sina utsläpp av växthusgaser genom att blanda in biodrivmedel i den bensin och diesel som säljs. Hur mycket biodrivmedel som ska blandas in utgår från dagens inblandningsnivåer och kommer sedan successivt att höjas.

Med dagens förslag sätts lagstadgade nivåer för inblandning av biodrivmedel och ett indikativt mål för 2030 som skulle innebära ungefär 50 procent inblandning av biodrivmedel i både bensin och diesel. Det blir därmed ett av världens mest ambitiösa reduktionspliktsystem för att byta till hållbara drivmedel.

Du som tankar din bil eller annat fordon kommer inte att märka några större förändringar. Förslaget riktar sig till bränsledistributörerna, som åläggs att blanda in biodrivmedel i den bensin och det dieselbränsle de säljer. Redan i dag finns det till exempel dieselbränsle med upp emot 50 procent biodrivmedel som kan användas i alla dieslbilar. Det finns andra regelverk som säkerställer att drivmedel som säljs på mackar uppfyller sådana kvalitetskrav att bilar kan köra på dem utan att lida skada.

Som konsument ska man heller inte behöva bekymra sig för hållbarheten i biodrivmedel. Det är viktigt att regelverk ser till att bara hållbara alternativ finns tillgängliga vid pumparna. Alla biodrivmedel som används i reduktionsplikten måste uppfylla hållbarhetskriterier som Energimyndigheten har tillsyn över. I samband med genomförandet av ett EU-direktiv som ska säkerställa hållbarheten för råvaror som används till biodrivmedel, ser

regeringen över reglerna kring vad som idag kallas restprodukter, och där vissa biodrivmedel baserade på palmolja produkter har ifrågasatts. Avsikten är att regeringen ska ta fram generella kriterier på förordningsnivå för hur definitionen av restprodukter ska tolkas. När vi nu höjer ambitionen med mer biodrivmedel är det mycket viktigt att säkerställa att den ökningen ska fyllas med hållbara drivmedel.

Samtidigt föreslår vi ett antal förändringar av drivmedelsbeskattningen. Beräkningsgrunderna förändras så att de bättre beaktar drivmedels innehåll av biodrivmedel och så att priset vid pumpen hålls oförändrat vid införandet av reduktionsplikten. Samtidigt behåller vi principen för koldioxidbeskattningen, vilket innebär att drivmedlen beskattas utifrån deras fossila innehåll.

En fortsatt positiv utveckling av biogas och höginblandade biobränslen är nödvändig för att nå en fossilfri fordonsflotta. För att ge dessa biodrivmedel fortsatt goda konkurrensförutsättningar befrias de helt från energiskatt. För att ytterligare stimulera användningen av sådana bränslen, sänks den skatt som i dag tas ut på höginblandad FAME och höginblandad E85.

Det ska vara lätt att vara klimatsmart. Bränslebytet innebär att klimatnyttan ökar över tid utan att kunden vid pump måste göra ett medvetet val. De nya styrmedlen är en ytterligare insats i regeringens arbete med att skapa långsiktiga och stabila förutsättningar för svensk industri. Under det senaste året har regeringen levererat breda politiska överenskommelser inom energi och klimat. Nu tar vi nästa steg med långsiktiga förutsättningar för fordons- och drivmedelsbranschen. Steg för steg bygger vi det fossilfria välfärdssamhället. Det är inte bara bra för miljön och klimatet, det kan också skapa exportmöjligheter och nya jobb i Sverige.

Debattartikel från Finansdepartementet

Bankernas avgift till krisreserv höjs och ger 3 miljarder 2018

Publicerad 25 februari 2017 Uppdaterad 27 februari 2017

Finansminister Magdalena Andersson, finansmarknadsminister Per Bolund, ekonomiskpolitisk talesperson för Vänsterpartiet, Ulla Andersson, debattartikel, Dagens Nyheter 25 februari 2017.

Förra året gjorde storbankerna över 80 miljarder kronor i vinst efter skatt. Det är rimligt att bankerna bidrar mer än i dag till samhällsbygget och välfärden. Regeringen och Vänsterpartiet presenterar i dag ett förslag om en höjd resolutionsavgift för att förbättra den finansiella stabiliteten. Det stärker resolutionsreserven och de offentliga finanserna med drygt 3 miljarder 2018 och drygt 6 miljarder 2019. När ett förslag på en renodlad bankskatt som är förenlig med EU-rätten är färdigberett kommer vi att gå vidare med det.

Sverige har en mycket stor, koncentrerad och växande banksektor. De svenska bankkoncernernas samlade tillgångar, både inom och utom landet, motsvarar tre till fyra gånger vår BNP. Vi vet att det i goda tider ofta byggs upp risker som utgör ett växande hot mot den finansiella stabiliteten. Vi vet också att finanskriser och hanteringen av krisande banker är mycket kostsamma både för staten och för samhället i stort. De är kostsamma även för vanliga medborgare som har bankkonto utan att ha fantasilöner, som har pensionssparande men inte spekulerar i komplexa finansiella produkter. Banksektorn måste därför ta ansvar för sitt bidrag till dessa risker.

I finanskrisens kölvatten har en rad regelskärpningar tillkommit, dels i syfte att minska risken för att en finansiell kris uppstår, dels stärka samhällets beredskap om en kris ändå skulle uppstå. Genom högre kapitaltäckningskrav skapas buffertar i bankerna. Om en kris ändå uppstår ska aktieägarna och kreditgivarna bära förlusten. Till detta kommer den så kallade

resolutionsreserven som har skapats för att skydda skattebetalarna och minska deras kostnader i en kris. Detta är med andra ord en mycket viktig mekanism i Sveriges krishanteringssystem för banksektorn. Det kan inte nog understrykas hur kostsam en finansiell kris är för samhället. Regeringen har därför fortsatt att utvecklat det arbete som påbörjades under förra mandatperioden. Detta är lämpligt eftersom vårt land har en stor banksektor och en av 30 globalt systemviktiga banker.

Tiderna för svenska banker är också mycket goda. Förra året gjorde storbankerna över 80 miljarder kronor i vinst efter skatt. Av detta kommer i snitt tre fjärdedelar att delas ut till aktieägarna. Bankerna har dragit stor fördel av bolagsskattesänkningar som genomfördes av den förra regeringen och har en skattefördel genom momsundantag som omfattar flera miljarder kronor. Det är rimligt att bankerna bidrar mer än i dag till samhällsbygget och välfärden.

OECD, IMF och nu även bank- vd:ar lyfter samhällsriskerna med ökad ojämlikhet. Det behövs investeringar för att pressa ned arbetslösheten ytterligare, för att skapa ökad jämlikhet och bättre välfärd, för att säkerställa framtidens tillväxt, för ett fossilfritt samhälle. Allt detta innebär att bankerna både kan och bör bidra mer till det gemensamma. Därför har regeringen i samarbete med Vänsterpartiet redan infört ett avdragsförbud för ränta på efterställda lån som innebär att bankerna från och med i år betalar 1,7 miljarder kronor mer i skatt. Samma argumentation låg bakom beslutet att tillsätta den utredning om en skatt på finanssektorn som lämnade sitt förslag i november.

Regeringen och Vänsterpartiet är nu överens om nästa steg för att skärpa bankernas ansvar för samhällsekonomin. För att ytterligare stärka samhällets skyddsvallar mot finansiella kriser remitterar Finansdepartementet inom kort ett förslag om att höja avgiften som bankerna betalar till den statliga resolutionsreserven med 3 miljarder kronor 2018. År 2019 prognostiseras avgiftsuttaget bli 6 miljarder kronor högre jämfört med idag. Detta stärker också de offentliga finanserna. Genom detta beslut får Sverige ett av världens mest ambitiösa krishanteringssystem. Avgiften kommer att fortsätta tas ut även efter 2021.

Arbetet fortsätter dessutom med ett förslag som minskar banksektorns skattefördel. Våra tre partier har alla gått till val på att öka beskattningen av bankerna. Även de borgerliga partierna har gemensamt och var för sig uttryckt denna ambition, senast i sina budgetmotioner för 2017.

Nu har utredningens förslag remitterats och beretts i Regeringskansliet. I processen har det framkommit att förslaget skulle kunna få konsekvenser som vi inte hade avsett, för till exempel de ömsesidiga livbolagen och mindre teknikbolag. Det vore olämpligt. Pensionerna ska inte drabbas av en finansskatt, och vi behöver företag, jobb och service i hela landet. Därför stoppade vi tidigare Alliansens förslag om slopande av gruppundantag på moms. Det förslaget hade slagit hårt mot de små sparbankerna men inte storbankerna. Vi är därför också överens om att i nuläget inte gå vidare med förslaget om en skatt på finanssektorn i den form som utredningen valt.

När ett förslag på en renodlad bankskatt som är förenlig med EU-rätten är färdigberett avser vi att genomföra det. Vi kommer då ta ett samlat grepp på beskattningen av finanssektorn och den finansiella stabiliteten.

Vi tar ansvar för samhällsekonomin och vår politik gör att bankerna får ta sin del av ansvaret. En höjning av resolutionsavgiften värnar Sveriges finansiella stabilitet. Det är bra för såväl banker som barnfamiljer. Det stärker också de offentliga finanserna. Steg för steg har de underskott den förra regeringen lämnade efter sig sanerats, samtidigt som viktiga investeringar i samhällsbygget har genomförts. Den svenska modellen ska utvecklas, inte avvecklas – det kräver starka offentliga finanser och en politik som minskar klyftor.

Debattartikel från Finansdepartementet, Kulturdepartementet

"Digitalmomsen behöver sänkas så snart som möjligt"

Publicerad 25 januari 2017 Uppdaterad 25 januari 2017

Dagens Nyheter, 24 januari 2017. Debattartikel av Magdalena Andersson och Alice Bah Kuhnke. Regeringen verkar aktivt för att EU snarast ska införa en möjlighet till lägre moms för digitala tidningar och tidskrifter, tidningssajter och e-böcker. Så snart det blir verklighet kommer regeringen att lägga fram ett förslag om att sänka momsen från 25 till 6 procent, skriver statsråden Magdalena Andersson (S) och Alice Bah Kuhnke (MP).

För den som vill ha en stark demokrati är det lika självklart med en lokal journalist som en lokal polis. En fri och oberoende journalistik granskar makthavarna, även de folkvalda. Den berättar om det som händer där du själv bor och verkar, oavsett om det är Strömsund eller Stockholm. Den är en av det demokratiska samhällets främsta väktare.

Läget för den svenska journalistiken är i dag ytterst allvarligt, inte minst för den lokala bevakningen utanför våra storstadsområden. Enligt Institutet för mediastudiers årsbok för 2016 saknar var tredje kommun dagstidning, och 35 kommuner utan bevakning kategoriseras som vita fläckar på mediekartan. Mellan 2004 och 2014 har var tredje lokalredaktion tvingats lägga ned. Cirka 1 000 journalister har fått lämna yrket de senaste tre åren enligt tidningen Journalistens senaste sammanställning.

Vi kan redan i dag se vad som händer i de vita fläckarna när journalistiken tvingas dra sig tillbaka. I samma utrymmen tar andra intressen för sig. Förklädda till nyhetsmedier sprider exempelvis högerextrema och

populistiska sajter rykten, falsk information och hat. På många platser i vår omvärld ser vi samtidigt hur journalistikens frihet begränsas, inte sällan av folkvalda. Utan en fri press är manegen krattad för populismens splittrande påverkan på samhället.

I vår egen närhet ser vi hur public service oberoende begränsas och krav ställs på att journalistiken ska tjäna nationalistiska syften i stället för att vara en oberoende aktör i allmänhetens tjänst. Konsekvenserna ser vi sprida sig runt omkring oss. Faktaresistens har gått från att vara ett nyord i vårt språk till något brett förekommande. Fler och fler blandar ihop faktakunskap med åsikter.

Den fria journalistiken fyller en helt oundgänglig funktion i ett demokratiskt samhälle. Alla ska kunna ha tillgång till allsidig nyhetsförmedling så att var och en, oavsett var i landet man bor, kan bilda sig en uppfattning om samhället utifrån fakta och kunskap. Journalistiken fungerar också som en renhållningsmekanism mot maktmissbruk och korruption. Journalistiken är därmed en sorts demokratisk försäkring, som inte kostar mycket, men som ger väldigt mycket tillbaka till oss alla. Det är ett hot mot demokratin när vi får stora områden i vårt land som inte granskas eller berättas av fri, oberoende press.

Bakom utvecklingen på mediemarknaden ligger en ekonomisk verklighet där intäkterna för den tryckta pressen sjunker drastiskt samtidigt som de inte ersätts av intäkter i den digitala verkligheten. Mediernas affärsmodeller utmanas när en allt större del av annonsintäkterna hamnar hos nya aktörer, som Google och Facebook.

Denna verklighet kan inte komma som en överraskning för någon ansvarig politiker. Med den kunskapen följer ett ansvar för att bedriva en politik som stärker journalistikens ställning och förutsättningar.

Efter åtta års stiltje i mediepolitiken, då de borgerliga partierna hade regeringsmakten, har därför den rödgröna regeringen valt att genomföra en rad olika reformer för att stärka journalistikens förutsättningar, i synnerhet lokaljournalistiken:

- Avskaffad reklamskatt. Vid årsskiftet inledde regeringen avskaffandet av reklamskatten för medier. Detta är något som riksdagen krävt av tidigare borgerliga regeringar, nu har vi tagit ett viktigt steg för att stärka de ekonomiska förutsättningarna för kommersiella medier.

- Modifierat presstöd har införts. I bred politisk enighet har justeringar i det existerande presstödet antagits i syfte att mer pengar ska komma tidningarna till del, och efter att EU-kommissionen lämnat klartecken är nu regelförändringarna på plats. Kriterierna för att få presstöd är nu något mer generösa, det särskilda storstadsstödet har avvecklats och i stället har tidningarna generellt fått högre stödnivåer.
- Digitalt utvecklingsstöd införs. Inom ramen för presstödet finns det sedan 2016 ett utvecklingsstöd. Stödet, som syftar till att förbättra förutsättningarna för tryckta nyhetstidningar att utveckla elektroniska publiceringstjänster, uppgår till högst 50 miljoner kronor för 2017.
- Medieutredning presenterad. Den 7 november 2016 överlämnades medieutredningen med bland annat förslag på ett nytt mediestöd. Betänkandet är nu ute på remiss och regeringen beräknar att kunna överlämna en proposition till riksdagen under 2018.

Utöver dessa insatser har det hela tiden funnits ett sorgebarn i mediepolitiken: de skilda momssatserna mellan tryckta tidningar och digitala publikationer, som är en konsekvens av gällande EU-rätt. Det är en märklig anomali att om mediebolagen trycker en nyhet på papper betalar de bara 6 procent i moms, men om den ges ut digitalt så måste de betala 25 procent. Vem som helst kan begripa att detta snarare motverkar än gynnar den digitala omställningen.

Det har under en längre tid funnits ett tryck på EU-kommissionen att föreslå att medlemsstaterna ska kunna införa samma momssats på digitala publikationer som på papper. Ett par medlemsländer valde att försöka kringgå direktivet, en strategi som innebar att de drogs inför EU-domstolen, där de förlorade. Den svenska regeringen har valt en annan väg, att tillsammans med de likasinnade driva på inom samarbetet i enlighet med de spelregler som vi gemensamt satt upp, en strategi som visat sig framgångsrik.

Den 1 december kom till slut förslaget från EU-kommissionen om att tillåta medlemsländer att själva besluta om en sänkt momssats för digitala, tidningar, tidskrifter och böcker. En process har nu inletts inom EU-samarbetet för att den nya lagstiftningen ska kunna beslutas och genomföras.

Regeringen har därför beslutat om att inom EU aktivt verka för att mervärdesskattedirektivet snarast ska ge möjlighet för medlemsstaterna att tillämpa reducerad moms för e-böcker och andra digitala publikationer.

Blir EU-kommissionens förslag verklighet avser regeringen att därefter så snart det är möjligt lägga fram förslag om en sänkning av momsens för digitala publikationer som är journalistiska eller litterära produkter (digitala tidningar och tidskrifter, tidningssajter och e-böcker) till 6 procent.

Regeringen vill på detta sätt kraftigt förbättra branschens förutsättningar. Vi menar allvar med principen om att de fria, oberoende och granskande mediernas framtid är avgörande för en levande demokrati.

Magdalena Andersson, finansminister (S)

Alice Bah Kuhnke, kultur- och demokratiminister (MP)

Debattartikel från Finansdepartementet

Sverige måste hålla ihop

Publicerad 02 januari 2017 Uppdaterad 03 januari 2017

Debattartikel av finansminister Magdalena Andersson, i Dagens industri, den 1 januari 2017.

Under 2016 bestämde sig Storbritannien för att lämna EU. I det österrikiska presidentvalet gick en högerextrem kandidat vidare till den andra valomgången. Och i det amerikanska valet, som präglades av en stark polarisering, illavarslande nationalism och desinformation, vann den kandidat som på många sätt underblåste dessa strömningar.

I såväl den brittiska folkomröstningen som i presidentvalen i Österrike och USA har högerpopulismen vunnit mark. Denna destabiliserande politiska strömning har kännetecknats av desinformation, misstro mot samhällets institutioner, globaliseringsmotstånd och tomma löften.

Det finns flera faktorer som förklarar högerpopulismens framgångar i vår tid men en möjlig förklaring är en ökad polarisering i ekonomin, där klyftorna har tillåtits växa under alltför lång tid. I USA har de reala inkomsterna för 90 procent av befolkningen inte ökat sedan 1970-talet, samtidigt som den rikaste procenten sett sina motsvarande inkomster öka med 200 procent.

Den svenska modellen har levererat något annat. I Sverige har de 90 procenten fått ta del av välståndsökningen. Men även i Sverige har inkomstklyftorna tillåtits öka, särskilt tydligt under senare tid. Internationella institutioner som IMF och OECD har pekat på att en inkluderande tillväxt där alla får komma till sin rätt är mer hållbar och studier från dessa institutioner tyder på att större inkomstklyftor är tillväxthämmande.

De är också orättvisa. De drar isär människor i vårt land, de drar isär land och stad, de gör att vi hamnar längre ifrån varandra. Här har politiken inte räckt till och detta bör tas på allvar. Regeringen har sedan vi tillträdde haft ett tydligt fokus på inkomstklyftor och har bland annat sänkt skatten för dem

med de lägsta pensionerna och höjt underhållsstödet till ensamstående föräldrar. Framöver kommer vi behöva göra ännu mer för att vända den här utvecklingen.

Vi ser också andra utmaningar. Även om arbetslösheten nu minskar är över 350.000 människor arbetslösa samtidigt som vi har runt 100.000 lediga jobb i Sverige. Vi ser också en utmaning i att många nya svenskar nu ska etablera sig på svensk arbetsmarknad. Värmerekorden har avlöst varandra under året och forskare varnar nu för abnorma temperaturer i Arktis. I Sverige brister välfärdens verksamheter, inte minst skolan och vården. Det är bostadsbrist i närmare 250 av Sveriges kommuner vilket försvårar för bland annat ungdomar som vill flytta hemifrån.

Dessa problem tar vi på mycket stort allvar och har börjat ta itu med dem. För att förbättra matchningen satsar vi på 50.000 fler utbildningsplatser nästa år. För att underlätta etableringen av nya svenskar på arbetsmarknaden satsar vi på validering och snabbspår, på tidigare svenskundervisning, på subventionerade anställningar och på de jobb med låga kvalifikationskrav som kommer att vara viktiga för vissa grupper.

Att Parisavtalet efter en rekordsnabb ratificering trätt i kraft är viktigt och nu höjer vi klimatambitionerna ytterligare – budgeten för 2017 är den största miljöbudgeten någonsin. För att värna välfärden tillför vi 10 välfärds miljarder till kommunsektorn och 10 ytterligare miljarder direkt till skolan. Vi genomför den största bostadspolitiska satsningen på 20 år.

Samtidigt ska vi inte glömma bort att ett antal indikatorer pekar åt rätt håll. Tillväxten i Sverige är en av de allra högsta i Europa. Högre än i USA. Prognosen framöver är att den stabiliserar sig på en god nivå.

Sedan regeringen tillträdde har 120.000 fler människor har ett jobb att gå till. Sysselsättningsgraden är rekordhög, den högsta Eurostat någonsin uppmätt i ett EU-land. Arbetslösheten har sjunkit med ungefär 1 procentenhet sedan regeringen tillträdde, efter att ha legat still runt 8 procent sedan finanskrisen. Byggtakten har inte varit så hög sedan miljonprogrammets dagar och byggplanerna framåt är fortsatt på historiskt höga nivåer. Det senaste Pisaresultatet bröt trenden för skolresultaten och var ett styrkebesked för Sveriges lärare och elever.

Vi har genom en stram finanspolitik levererat överskott i de offentliga finanserna två år av två möjliga sedan vi tillträdde som regering.

Det är bra, men långtifrån nog. Vi ser utmaningarna och har sedan vi tillträdde som regering gripit oss an dem. Här ska vi fortsätta jobba stenhårt. Steg för steg, budget för budget, år för år ska vi fortsätta samhällsbygget. Vi ska kämpa mot samhällsproblem och orättvisor.

Regeringens prioriteringar ligger fast. Alla som kan jobba ska jobba. Skolresultaten ska stärkas, välfärden värnas. Klimatutsläppen ska minska.

För ett Sverige som håller ihop.

Debattartikel från Finansdepartementet, Näringsdepartementet

Så blir reglerna för personaloptioner

Publicerad 19 december 2016 Uppdaterad 19 december 2016

Finansminister Magdalena Andersson, finansmarknads- och konsumentminister samt biträdande finansminister Per Bolund, närings- och innovationsminister Mikael Damberg, debattartikel, Dagens Industri, 18 december 2016. På tisdag föreslår regeringen i en lagrådsremiss en skattelättnad för vissa personaloptioner. Vi har på flera punkter lyssnat på remissinstanserna.

Sverige är ett av världens mest innovativa och konkurrenskraftiga länder med ett näringsliv i världsklass. Här finns stora globala företag som har varit med och drivit utvecklingen sedan industrialiseringen startade. Företag som genom tiderna har lyckats återuppfinna sig själva och behålla sin starka ställning.

Här finns också en av världens starkaste startupmiljöer – små, snabbväxande företag med innovativa tjänster och produkter som tar världen med storm. Det är företag som skapar nya jobb, men som också ofta är drivande för att ta fram nya, smarta och mer miljövänliga lösningar.

En utmaning som dessa små, innovativa och snabbväxande företag möter är att få tillgång till tillräckligt med kapital och de får som en konsekvens av det svårt att betala marknadsmässiga löner. Därför kan de ha svårt att attrahera rätt kompetens, vilket är avgörande för deras utveckling. Det är inte självklart för en kvalificerad tekniker att lämna ett tryggt och välbetalt jobb på ett etablerat storföretag för en riskfylld men spännande resa, många gånger till lägre lön.

Personaloptioner är ett sätt att möta den här utmaningen. De kan ge

nyckelpersoner en chans att själva äga en del av företaget, ett löfte för framtiden för den som jobbar hårt i dag. Därför föreslår regeringen i morgon i en lagrådsremiss en skattelättnad för vissa personaloptioner.

Det innebär att en sådan förmån inte ska beskattas som inkomst av tjänst. Arbetsgivaren ska därför inte heller betala arbetsgivaravgifter för den. I stället beskattas den som inkomst av kapital när andelen i företaget avyttras. Detta är en lösning som utgår från det utredningsförslag som regeringen tog emot tidigare i år.

Det finns de som hävdar att utredningens förslag är för snävt i sin utformning, att regeringen borde titta på ett helt nytt förslag för beskattning av personaloptioner. Det vore olyckligt, eftersom det då skulle ta flera år innan en förändring kan vara på plats.

Utredaren har ringat in de företag som har störst behov av en sådan här skattelättnad. Personaloptioner ska kunna användas för att i tidiga skeden balansera den risk en anställd tar när hon eller han går in i ett ungt innovativt företag. Medelstora företag har normalt sett redan genomgått sin första, mer riskfyllda tillväxtperiod.

För att så gott det går ringa in de företag som har störst behov av stöd och få bäst möjlighet att godkännas av EU-kommissionen har skattelättnaden ett antal villkor. Den kommer gälla för små företag med upp till 50 anställda och arbetande delägare samt en nettoomsättning eller balansomslutning på högst 80 miljoner kronor. Företagen får inte vara i ekonomiska svårigheter.

Regeringen har på flera punkter lyssnat på remissinstanserna. Gränsen för när ett företag räknas som nystartat har flyttats till tio år. Reglerna har gjorts mer generösa så att även befintliga ägare kan omfattas. De administrativa kraven har minskats. Regeringen vill också skydda arbetstagare i de fall då personaloptionerna inte får det värde de är tänkta att ha. Den som får personaloptioner ska vara anställd, arbeta, och få lön.

Ett hållbart samhällsbygge förutsätter moderna och innovativa företag som skapar arbetstillfällen i olika delar av landet. Regeringen har satt upp ett ambitiöst jobb mål och genomför omfattande gemensamma investeringar för att uppnå det. Den svenska modellen ska utvecklas och vår framgång ska byggas med modernitet, kunskap och kreativitet. Det kräver att små företag har goda möjligheter att växa för att bli morgondagens stora arbetsgivare.

Vi har därför redan genomfört en rad förändringar för att uppdatera svensk

innovationspolitik och för att lyfta startupbolagens intressen i regeringens arbete. Vi undersöker hur vi kan förenkla och påskynda processen för rekrytering av kvalificerad arbetskraft utanför EU. Vi har reformerat det statliga riskkapitalet så att det i högre utsträckning når innovativa företag i tidiga skeden. En särskild funktion har skapats på Näringsdepartementet med fokus på startupbolagen. Exportfrämjandet stöps om för att bättre kunna möta dessa företag, som ofta är globala från dag ett.

Nu går vi längre genom att underlätta för dessa företag som framtidssäkrar svenskt näringsliv att attrahera den kompetens som behövs för att växa. Under förutsättning att EU-kommissionen godkänner förslaget, kan det träda i kraft redan den 1 januari 2018.

Magdalena Andersson
Finansminister

Per Bolund
Finansmarknads- och konsumentminister, biträdande finansminister

Mikael Damberg
Närings- och innovationsminister

Debattartikel från Finansdepartementet

Mer till investeringar och underhåll av järnväg

Publicerad 20 september 2016 Uppdaterad 20 september 2016

Debattartikel av finansminister Magdalena Andersson, biträdande finansminister Per Bolund och ekonomisk-politisk talesperson Ulla Andersson (V), på DN Debatt, den 20 september 2016.

Sedan regeringsskiftet sjunker arbetslösheten, skolorna anställer fler, Sverige går före i klimatomställningen och äldreomsorgen får viktiga tillskott. Sverige har den högsta sysselsättningen i EU och 120.000 fler har ett jobb att gå till. Samtidigt kvarstår många utmaningar. Situationen i välfärden, inte minst skolan, är på flera håll ansträngd. Den ekonomiska ojämlikheten är fortfarande stor. Arbetslösheten pressas ned, men är fortfarande för hög och fler måste rustas att ta de nya jobb som skapas. Klimatutmaningen växer, 2016 ser ut att bli det varmaste året som någonsin uppmätts. Ska vi lyckas vända utvecklingen måste vi agera kraftfullt.

I en tid full av utmaningar ska Sverige vara ett land som håller ihop. Det är vårt utgångsläge för budgetpropositionen för 2017 som är en överenskommelse mellan regeringen och Vänsterpartiet.

Tillväxten i Sverige är högre än i jämförbara länder. Konjunkturen sätter ramarna, men det som ger svensk ekonomi sin särskilda styrka och stabila grund är den svenska modellen. Genom ett starkt välfärdssystem möjliggör vi för människor att kombinera arbete med familjeliv. Den svenska lönebildningsmodellen har levererat reallöneökningar till breda grupper och det svenska utbildningssystemet har gett en högutbildad arbetskraft och ett konkurrenskraftigt företagsklimat. Vårt gemensamma skyddsnät gör att vi vågar investera, byta jobb, flytta, starta företag och skaffa barn. Det skapar ekonomisk tillväxt och det skapar utrymme för människor att växa.

Det är därför viktigt att ta ansvar och värna de offentliga finanserna. Regeringen för en ansvarsfull finanspolitik och det stora underskott vi ärvde vänds nu till balans och överskott. Hushåll och företag ska kunna lita på att det offentliga åtagandet gäller, även när förutsättningarna ser sämre ut.

Den förra regeringen lät stora skattesänkningar gå före välfärden. Det resulterade i att antalet anställda i välfärden sjönk kraftigt i förhållande till befolkningen, och många verksamheter i kommuner och landsting är i dag pressade.

Därför gör vi en historisk satsning på välfärden och skjuter till 10 miljarder kronor årligen till kommunsektorn. Det är den största enskilda förstärkningen av statsbidragen någonsin. Välfärds miljarderna kommer att göra det möjligt att utveckla välfärdens verksamheter, inte minst genom att anställa fler. Tillsammans med våra tidigare välfärdssatsningar motsvarar det kostnaden för 30.000 anställda i välfärden.

Kunskapsresultaten i den svenska skolan har under många år fallit och skolan har blivit allt mer ojämlik. Nu ligger fokus på att vända utvecklingen och höja kunskapsresultaten. Nyckeln till att lyckas med detta är lärarna. 13.000 fler anställda i skolan på två år gör att personaltätheten i skolan nu ökar. För att fler ska söka sig till och stanna kvar i läraryrket har vi bland annat satsat på höjda lärarlöner och bättre utbildningsmöjligheter. Nu bygger vi ut lärar- och förskolelärarutbildningarna med ytterligare 3.600 helårsstudenter till 2021. För att alla elever ska få det stöd de behöver i tid har vi skjutit till resurser för tidiga insatser i skolan och tar fram en läsa-skriva-räkna-garanti. För en mer jämlik skola ökar stödet till skolor med tuffast förutsättningar.

Regeringen fortsätter arbetet för att nå EU:s lägsta arbetslöshet 2020. Arbetslösheten minskar och vi har nu den lägsta ungdomsarbetslösheten på 13 år och den högsta sysselsättningsgraden i EU, men alltför många saknar fortfarande ett jobb att gå till. Samtidigt upplever arbetsgivare att det är svårt att hitta rätt kompetens. För att stärka människors jobbchanser har ett nytt kunskapslyft påbörjats. Mer kommer dock att behöva göras, särskilt för att de som nu bygger sina liv i Sverige snabbare ska komma i arbete. Därför utökar vi kunskapslyftet, förstärker etableringsinsatserna för nyanlända och skapar moderna beredskapsjobb i staten. Avsaknad av körkort är för många ett hinder för jobb. Vi kommer därför att utreda i syfte att införa CSN-lån för körkortsutbildning under mandatperioden. Satsningar på bredbandsutbyggnad underlättar att arbeta och driva företag på landsbygden.

Runt om i Sverige blir synen av byggkranar allt vanligare.

Bostadsbyggandet ökar kraftigt och är uppe på nivåer som inte setts sedan miljonprogrammets dagar. Bristen på bostäder fortsätter dock att vara en stor samhällsutmaning. Vi genomför därför den största bostadspolitiska satsningen på 20 år. I ett Sverige som håller ihop måste infrastrukturen gå att lita på, det är grunden för industrins konkurrenskraft och människors tillgänglighet till jobb och bostäder. Senare i höst kommer regeringen att lämna en infrastrukturproposition för åren 2018–2029 till riksdagen. För 2019–2020 görs i nuläget bedömningen att Trafikverket kan klara av att hantera 8,7 miljarder mer för investeringar och underhåll, varav den största delen går till järnvägsunderhåll.

Klimatet är vår tids ödesfråga och Sverige ska visa globalt ledarskap.

Därför har regeringen satt upp målet att Sverige ska bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer. För att påskynda omställningen till ett hållbart samhälle förstärker och förlänger vi Klimatklivet, stödet för lokala och regionala klimatinvesteringar, och utökar Stadsmiljöavtalen som stärker hållbara transportslag som kollektivtrafik och cykel. Men klimatarbetet stannar inte vid Sveriges gränser: vi förstärker stödet till låg- och medelinkomstländernas klimatomställning och klimatanpassning, och genomför en utsläppsbroms som minskar internationella utsläpp genom att köpa och annullera utsläppsrätter inom EU.

Sverige ska vara ett land i arbete och sammanhållning, i jämlikhet och hållbar utveckling. Kampen mot ojämlikheten är en viktig del av samhällsbygget. Växande klyftor göder oro, egoism och rasism. I denna budget stärker vi marginalerna för hushåll med svag ekonomi bland annat genom att höja inkomstgränserna i bostadsbidraget och garantinivån i sjukersättningen. Vi höjer också flerbarnstillägget för det tredje barnet. Socialförsäkringssystemen måste gå att lita på.

Samhället måste både stå upp mot och förebygga brottsligheten. Vi tillför därför ytterligare resurser till Polismyndigheten och kommer att se över lagstiftningen gällande attacker mot blåjuspersone. Under det senaste året har Europa fått uppleva flera fruktansvärda terroråd och hotbilden mot Sverige ska inte negligeras. För att kunna intensifiera Säkerhetspolisens arbete får de stärkta resurser.

Sverige ska inte möta framtiden med nedskärningar i välfärden, låga löner och sänkta klimatambitioner. Sverige ska hålla ihop. Vår framgång ska byggas med arbete, kunskap, jämlikhet och investeringar för framtiden. Det är så vi tar ansvar för Sverige och utvecklar det moderna samhällsbygget.

Debattartikel

”Tiotusentals nya jobb säkrar välfärden”

Publicerad 05 september 2016 Uppdaterad 05 september 2016

Debattartikel i Svenska Dagbladet den 5 september 2016. I en tid med stora utmaningar krävs ansvarsstagande för Sverige. Sedan regeringen tillträdde har vi bytt inriktning för svensk politik. Samhällsbygge med investeringar i jobben, skolan och klimatet har ersatt stora skattesänkningar. Det stora underskott i de offentliga finanserna som den tidigare regeringen lämnade efter sig är i all väsentligt uträderat. 120 000 fler människor har idag ett jobb att gå till. Den ekonomiska frihet som kommer av att ha en egen lön omfattar allt fler.

Idag har en större andel jobb och egen försörjning i Sverige än vad som någonsin uppmätts i något annat EU-land, tack vare den svenska modellen med en stark välfärd och ett modernt arbetsliv där människor kan kombinera familjeliv och arbete. Sveriges ekonomi växer snabbt och arbetslösheten väntas sjunka ytterligare under kommande år.

Allt detta i ljuset av att befolkningen växer snabbare än på mycket länge. Sverige har tagit ett större ansvar än något annat europeiskt land för människor på flykt. Regeringen arbetar hårt för att alla EU-länder ska ta ansvar i flyktingkrisen. Vi tar ansvar för att möta befolkningstillväxten med en bättre skola och starkare välfärd. Det kan vi göra tack vare att regeringen för en ansvarsfull finanspolitik. Det finanspolitiska ramverket är grunden för regeringens ekonomiska politik. Ordning och reda ska gälla i de offentliga finanserna. Budgetpropositionen för 2017 bygger på en överenskommelse

mellan regeringen och Vänsterpartiet. I budgeten fortsätter regeringen samhällsbygget för att modernisera Sverige och utveckla den svenska modellen – med ansvar för Sverige. Vi investerar nästa år över 30 miljarder för fler jobb.

Tio välfärds miljarder för fler anställda i skola och välfärd

När befolkningen växer måste välfärden växa. Den förra regeringen prioriterade stora skattesänkningar och antalet anställda i välfärden minskade i förhållande till befolkningen. Personalen arbetar hårt och patienter, elever eller äldre upplever att kvaliteten brister. Vi har sedan dag ett prioriterat skolan och investerat över 8 miljarder årligen för fler anställda, höjda lärarlöner och en mer jämlik skola. Under den förra regeringen skars nästan 10 000 medarbetare bort från skolan. 13 000 fler anställda i skolan på två år gör att personaltätheten nu ökar – trots större barnkullar och stor lärarbrist. Det ger eleverna mer tid med sina lärare. I höstens budget fortsätter vi bygga ut välfärden med den enskilt största förstärkningen av statsbidragen till välfärden på ett bräde någonsin. Kommuner och landsting ges 10 miljarder kronor extra per år för investeringar i skola i vård och i omsorg. Tillsammans med tidigare investeringar motsvarar välfärds miljarderna kostnaden för 30 000 fler anställda.

Historisk satsning på miljö och klimat ger jobb

När vi ställer om Sverige till en fossilfri välfärdsstat, med den största klimat- och miljöbudgeten någonsin, skapas också nya jobb. Genom att vara först med det nya, snarare än att vara beroende av gamla fossila lösningar, ser vi till att framtidens jobb skapas i svenska företag. Regeringen har stärkt järnvägsunderhållet för att tågen ska gå i tid och tagit viktiga steg för att främja hållbara transporter. I höstens budget kommer vi att investera ytterligare i en förbättrad infrastruktur.

Stärk innovation och forskning

Sverige står starkt i den globala konkurrensen. Med en aktiv närings- och innovationspolitik i hela landet bygger vi vidare på Sveriges styrkor. I höstens budget fortsätter vi investera i ett innovativt näringsliv. Sverige ska konkurrera med kunskap, kvalitet och innovation, inte med låga löner och dåliga arbetsvillkor.

Förbättra matchningen på arbetsmarknaden

Trots att svensk arbetsmarknad går på högvarv har var tredje arbetsgivare i näringslivet svårt att hitta rätt kompetens. Bristen på arbetskraft begränsar utveckling och tillväxt i många sektorer. Därför satsar vi kraftigt på kunskap och kompetens för att förstärka matchningen i höstens budget. Alla som kan jobba ska jobba. Var och en har eget ansvar för att utbilda sig och göra sig anställningsbar, men det kräver också fler utbildningsplatser med rätt inriktning. Särskilt viktigt är detta när många nyanlända ska etablera sig i vårt land.

Sveriges utveckling är positiv. Men många utmaningar återstår. Kunskapsresultaten måste förbättras och alla elever ska få en ärlig chans i skolan. Klyftor och segregation måste bekämpas med kraft. Alla ska kunna få ett jobb och en lön att leva på. Välfärden ska utvecklas och skattepengarna som går till välfärden ska stanna i skolan och vården – inte delas ut i vinst. Sverige ska inte möta framtiden med nedskärningar, låga löner och sänkta klimatambitioner. Vår framgång ska byggas med modernitet, kunskap, kreativitet och ansvar för miljön och vår omvärld. Därför präglas regeringens budget för 2017 av ansvar för Sverige.

Stefan Löfven
statsminister

Isabella Lövin
minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat

Magdalena Andersson
finansminister

Gustav Fridolin
utbildningsminister

Debattartikel från Finansdepartementet, Utrikesdepartementet

Sverige stödjer utvecklingsländer i kampen mot kapital- och skatteflykt

Publicerad 08 juni 2016 Uppdaterad 08 juni 2016

Debattartikel i Omvärlden den 8 juni 2016 av Isabella Lövin, minister för internationellt utvecklingssamarbete samt vice statsminister och finansminister Magdalena Andersson.

Skatteflykt är ett hot mot fattiga människors utveckling. Pengar som hade kunnat gå till hälsovård, infrastruktur, utbildning försvinner nu ut ur utvecklingsländerna utan att beskattas. Panamadokumenterna har riktat ljuset mot avancerade upplägg för att undgå skatt. Dessa och andra metoder för kapital- och skatteflykt innebär stora kostnader för världens länder. För ett land som Sverige kan det påverka utvecklingen av välfärden, men för många utvecklingsländer får det allvarigare konsekvenser.

Uteblivna skatteintäkter slår direkt mot möjligheten att lyfta människor ur fattigdom. UN ECA, FN:s ekonomiska kommission för Afrika, uppskattar att afrikanska länder under en tioårsperiod gått miste om upp till 400 miljarder dollar till följd av kapital- och skatteflykt. Det är i paritet med det totala utvecklingssamarbetet under samma period. Dessa resurser hade exempelvis behövts för investeringar i hälsovård, i infrastruktur, i energitillgång på landsbygden och i starkare motståndskraft mot klimatförändringar.

Den nya globala agendan, Agenda 2030, som antogs av FN:s medlemsländer i september 2015, betonar bland annat vikten av minskad kapital- och skatteflykt. I och med Agenda 2030 finns nu internationell enighet om 17 globala mål för hållbar utveckling. Alla länder har åtagit sig att bidra till målen och Sverige har en hög ambition för genomförandet. Samstämmighet

mellan politikområden och mellan olika aktörer är en nyckel till ett effektivt genomförande.

Sverige vidtar därför ett antal åtgärder för att bidra till ökade skatteintäkter i utvecklingsländer och för att minska skatteflykt från dessa länder.

1) Sverige fördubblar utvecklingssamarbetet på skatteområdet fram till 2020

Kapaciteten hos utvecklingsländers skattemyndigheter är central. Den svenska regeringen presenterade nyligen ett 10-punktsprogram med åtgärder mot skatteflykt. En av åtgärderna i programmet är att stötta kapacitetsuppbyggnad på skatteområdet i utvecklingsländerna. Det handlar om att möjliggöra för utvecklingsländer att upptäcka och motverka skatteflykt och få in de skatter som ska betalas i enlighet med deras skattelagstiftning. Det rör sig om alltifrån att underlätta för skattebetalare att göra rätt till att granska och hantera avancerade försök att undvika skatt. Skatteverket och en rad andra aktörer har gjort ett antal framgångsrika insatser, exempelvis i Kenya, Moldavien och Mocambique. Behovet av stöd är dock fortsatt stort. I ett globalt perspektiv har andra länders stöd till utveckling av skattemyndigheter och relaterade institutioner i utvecklingsländerna dock varit på blygsamma nivåer i jämförelse med andra områden inom utvecklingssamarbetet. Sommaren 2015 gick därför ett antal större givarländer samman med ett antal utvecklingsländer och bildade Addis Tax Initiative. Sverige medverkade till att detta initiativ innehöll en överenskommelse om att till 2020 fördubbla utvecklingssamarbetet inom skatteområdet. Sverige har redan ökat sitt stöd på området avsevärt.

För ett effektivt stöd till utvecklingsländers skatteadministrationer måste koordineringen mellan olika aktörer förbättras. Sverige kommer därför att erbjuda sig att stå värd för en internationell konferens om kapacitetsuppbyggnad på skatteområdet under 2017. IMF, OECD, FN och Världsbanken konstaterar i ett gemensamt dokument, "The Platform for Collaboration on Tax", att det krävs betydande åtgärder på skatteområdet för att nå de globala målen om hållbar utveckling som beslutades 2015. Regeringen driver därför även på de internationella finansiella institutionernas arbete med kapacitetsuppbyggnad i låg- och medelinkomstländers skatteförvaltningar.

2) Utvecklingsländer med vid förhandlingsbordet

Det är viktigt att det internationella arbetet mot kapital- och skatteflykt är inkluderande och att alla berörda länder ges möjlighet att påverka. Regeringen arbetar för att länder med svagare röst, såsom många låginkomstländer, inkluderas och att de ges möjlighet att föra fram sina prioriteringar i de internationella processerna gällande kapital- och skatteflykt. För Sverige är det dessutom viktigt att de överenskommelser som gjorts om FN:s skattekommitté verkligen leder till ett förstärkt utvecklingsperspektiv i det internationella skattearbetet. Med en starkare röst för utvecklingsländer kan vi öka samstämmigheten mellan skattepolitik och utvecklingspolitik.

3) Ökad transparens som gynnar utvecklingsländer

Ett av de starkaste medlen mot skatteflykt är transparens. Panamaskandalen illustrerade exempelvis problem kring så kallade brevlådeföretag. Sverige och andra EU-länder ska senast juni 2017 upprätta register över verkliga huvudmän, men Sverige kommer även att arbeta för ett globalt införande av denna typ av register och ett automatiskt informationsutbyte av sådana uppgifter.

Automatiskt informationsutbyte mellan skattemyndigheter i olika länder är viktigt för att förebygga skatteflykt och skatteundandragande. Ett betydande arbete för att etablera globala standarder för transparens och informationsutbyte har utförts, men många länder har ännu inte anslutit sig. Sverige ska bidra till att fler utvecklingsländer går med i samarbetet kring automatiskt informationsutbyte och till att resurssvagare länder har möjlighet att införa detta verktyg. Detta är också en förutsättning för att utvecklingsländer ska kunna dra nytta av den land-för-land-rapportering som beslutades inom ramen för G20/OECDs projekt mot skattebaserosion och vinstflyttning (BEPS).

Världens länder har under senare år insett vikten av ökade skatteintäkter för utveckling, inte minst genom antagandet av Agenda 2030 och de globala målen. Nu måste vi agera utifrån denna insikt. Kapacitetsutveckling av skattemyndigheter är en nyckel, där har Sverige och ett antal andra länder redan höjt ambitionsnivån. Vad gäller samstämmigheten mellan skattepolitik och utveckling har också viktiga steg tagits under senare år. Sverige har en viktig roll att spela i att föra detta arbete framåt.

Debattartikel från Finansdepartementet, Näringsdepartementet

Nu slipper Backaborna trängselskatten

Publicerad 19 maj 2016 Uppdaterad 19 maj 2016

Infrastrukturminister Anna Johansson och finansminister Magdalena Andersson, debattartikel, Göteborgs- Posten, 19 maj 2016.

I dag presenterar regeringen sitt förslag till Backaundantag i trängselskatten. Trängselskattens utformning skapar problem för boende och verksamma i Backaområdet. Regeringens förslag innebär att de som bor och bedriver företag i Backa, samt de som hälsar på och besöker Backa kan göra det utan att betala trängselskatt. Förhoppningen är att undantaget kan vara på plats under nästa år.

Den nuvarande utformningen av trängselskatten i Backaområdet syftar främst till att undvika genomfartstrafik. Detta har uppnåtts, men det har samtidigt lett till att passager in och ut ur området beskattas. Det är lätt att förstå frustrationen över detta. Därför går regeringen nu fram med ett förslag som innebär att bara genomfartstrafiken ska beskattas.

I och med att boende och besökare i området kan undantas från trängselskatt ökar tillgängligheten, liksom möjligheterna för arbetspendling och näringsliv i Backa.

Dagens betalstationer kommer att kompletteras med nya kontrollpunkter väster om Backa. Syftet med dessa nya portaler är enbart att möjliggöra undantag, de är inte några nya betalstationer. Endast resor som innebär att man passerar både någon av betalstationerna i det så kallade Backaskiftet och någon av de nya kontrollpunkterna väster om Backa inom 30 minuter, kommer att beskattas. Resor inom Backaområdet blir därmed befriade från trängselskatt, vilket till exempel innebär att boende kommer att kunna åka till Bäckebo för att handla utan att beskattas.

Lite annan lösning

Andra regler som gäller redan i dag, såsom flerpasagereregler och maxbelopp per dygn, kommer självklart att gälla även för genomfartstrafiken i Backa.

Förändringen kommer att öka tillgängligheten inom stadsdelen, vilket i sin tur påverkar lokalmiljön, de lokala företagens konkurrensmöjligheter och sammanhållningen i området.

Vårt förslag är inte just den lösning som Göteborgs stad har förordat. Vi bedömer dock att det finns ett antal viktiga fördelar med regeringens förslag till lösning. För det första är det ett utvidgat förslag som omfattar fler. Även de som inte bor i Backa kan besöka butiker eller hälsa på boende i Backa utan att behöva betala trängselskatt. Förslaget minskar risken för att individer ska beskattas på fel sätt och betala för mycket eller för litet. Lösningen innebär att vi inte frångår den centrala lagstiftade principen om att medborgare ska behandlas lika. Rättssäkerheten, att alla behandlas lika inför lagen, stärks i och med att det blir betydligt färre gränsdragningsproblem för myndigheter och domstolar.

Det föreslagna undantaget bör träda i kraft så snart som möjligt och vår bedömning är att det kan ske någon gång under nästa år.

Trängselskatten utgör en del av finansieringen av alla viktiga infrastruktursatsningar i Göteborg med omnejd. De investeringarna är helt nödvändiga för att klara jobben i regionen. Vi behöver också öka pendlingen för att göra det möjligt för fler att flytta till Göteborg och fler företag att etablera sig här. Med Backaundantaget gör vi trängselskatten i Göteborg mer rimlig och rättvis.

Debattartikel från Finansdepartementet

Min syn på budgetkritiken

Publicerad 18 maj 2016 Uppdaterad 18 maj 2016

Debattartikel av finansminister Magdalena Andersson, i Dagens industri, den 18 maj 2016.

Det förs nu en livlig debatt om den ekonomiska politiken och Sveriges offentliga finanser. Det är bra. Hur de offentliga finanserna ska förvaltas är nämligen en central politisk fråga.

Den svenska modellen med en välfärd för alla av hög kvalitet kräver stabila offentliga finanser. Från tidigare kriser har vi lärt oss att det är just välfärden och de mest utsatta som drabbas när plus och minus inte går ihop.

I Sverige har vi socialdemokrater alltid stått för ordning och reda i de offentliga finanserna. Jag var själv med under 1990-talets budgetsanering och införandet av det finanspolitiska ramverk som ska säkerställa att Sverige inte behöver gå igenom ännu ett stålbad.

När regeringen tillträdde hösten 2014 ärvde vi ett budgetunderskott på över 60 miljarder kronor, det största på 18 år. För att steg för steg återvända till balans och överskott har regeringen därför fört den stramaste finanspolitiken sedan Göran Perssons dagar som finansminister.

Reformer har genomförts ansvarsfullt och det offentliga sparandet stärks långt mer än vad konjunkturen ger. Statsskulden minskar som andel av BNP. Finanspolitiken är väsentligt mindre expansiv i dag än vad den var 2014.

De offentliga finanserna har alltså stärkts – trots dramatiska och oförutsedda kostnadsökningar. I höstas sökte fler människor än någonsin tidigare skydd i Sverige. Över 60 miljoner människor befinner sig på flykt i världen. När andra EU-länder brast i solidaritet blev Sveriges situation ohållbar. Regeringen agerade därför för att fler ska söka asyl i andra EU-länder.

Migrationsläget har också haft stor påverkan på finanspolitiken. För det

första medförde det tillfälligt höga antalet asylsökande under 2015 kraftigt höjda utgifter 2016. I enlighet med budgetlagen agerade regeringen som tidigare regeringar för att klara utgiftstaket. Jag anser att vår hantering var bättre än att höja utgiftstaket. Det skulle ha satt ett olyckligt exempel för kommande regeringar. Regeringen arbetar samtidigt för att bromsa utgiftsökningar på flera områden, ett arbete den förra regeringen saknade kraft att ta sig an.

För det andra är det viktigt att konstatera att en tillfällig ökning av utgifterna inte hotar den långsiktiga stabiliteten i de offentliga finanserna.

För det tredje innebar flyktingsituationen att krona-för-krona-metoden, som ingen tidigare regering har tillämpat, har spelat ut sin roll. Den innebär att nya reformer finansieras, men inte så kallade volymförändringar, till exempel stigande kostnader för asylmottagandet. När dessa blev större än reformerna skulle metoden ha inneburit att vi i budgetarbetet silade mygg och svalde kameler. Regeringen har däremot i det finanspolitiska ramverket precis samma styråra som tidigare regeringar har haft. Vi ska tillbaka till balans och överskott.

Det finanspolitiska ramverket föreskriver att Sverige ska ha ett överskott på 1 procent av BNP över en konjunkturcykel. Där är vi inte i dag, och mot detta kan man vara kritisk. Det två huvudförklaringarna har redan nämnts. Den första är underskottet som vi ärvt av den förra regeringen 2014, det största sedan budgetsaneringen på 1990-talet, byggt på ofinansierade skattesänkningar.

Den andra är höstens flyktingmottagande. Regeringen har valt att inte hantera en tillfällig kostnad med höjda skatter och nedskärningar i välfärden. Dessutom är prognosen ovanligt osäker. Det gör det sammantaget olämpligt att rusa i väg med stora skattehöjningar.

Finanspolitiska rådets kritik handlar inte huvudsakligen om den finanspolitik som faktiskt har förts sedan valet 2014, utan baseras till stor del just på osäkra prognoser för framtidens offentliga finanser. Viktigare än dessa prognoser är att säkra goda utfall, och här har regeringen levererat. Vi har också vidtagit åtgärder för att påverka det faktiska migrationsutfallet. Så agerar en ansvarstagande regering. Den finanspolitiska konsekvensen är att Sverige tidigare kommer att nå balans och överskott.

De offentliga finanserna kommer att vara i betydligt bättre skick 2018 än vad de var när jag tillträdde som finansminister. Regeringen utvecklar den

svenska modellen och tryggar en stabil finansiering av välfärden.

Alternativet i svensk politik i dag är att avveckla den svenska modellen genom stora skattesänkningar och nedskärningar.

Debattartikel från Finansdepartementet

Vi satsar 500 miljoner på nyanländas etablering

Publicerad 13 april 2016 Uppdaterad 13 april 2016

Debattartikel av finansminister Magdalena Andersson, biträdande finansminister Per Bolund och ekonomisk-politisk talesperson Ulla Andersson (V), på DN Debatt, den 13 april 2016.

Utsikterna för den svenska ekonomin är goda. Tillväxten är hög, arbetslösheten faller och det stora budgetunderskottet efter den förra regeringen har minskat kraftigt. I dag presenteras vårbudgeten för 2016. Den bygger på en överenskommelse mellan regeringen och Vänsterpartiet. Vår inriktning är att prioritera det gemensamma samhällsbygget framför stora skattesänkningar och nedskärningar.

Orättvisorna i vårt samhälle har vuxit. Under åtta år gick stora skattesänkningar före investeringar i utbildning och välfärd, samtidigt som arbetslösheten tilläts bli alldeles för hög. Sedan valet 2014 har därför den ekonomiska politiken lagts om i en mer ansvarsfull riktning. Fler ska få jobb, skolorna ska ges bättre förutsättningar, klimatmålen ska nås och välfärden stärkas. Den ekonomiska jämlikheten och jämställdheten mellan män och kvinnor ska öka. Det är en politik som tar ansvar för Sverige och som visar resultat.

Svensk ekonomi går stark. Tillväxten är nu en av världens högsta och arbetslösheten har fallit till den lägsta nivån på sju år. Regeringen har kraftigt minskat det stora budgetunderskottet som den borgerliga regeringen lämnade efter sig.

Samtidigt lever vi i en orolig tid. Över 60 miljoner människor är på flykt undan krig och terror och i höstas sökte fler människor än någonsin skydd i Sverige. I vårbudgeten hanterar vi de ökade kostnaderna detta innebär. Det

sker genom ökade resurser till Migrationsverket men även till etablering. Just nu söker färre människor asyl i Sverige. På kort sikt fördröjs återgången till balans och överskott, men den strama politiken har rustat oss för att hantera de omedelbara utmaningar som Sverige står inför.

Tillsammans med Vänsterpartiet fortsätter regeringen att utveckla den svenska modellen. Redan nu investerar vi 60 miljarder kronor årligen i ett förstärkt samhällsbygge, och i höst lägger vi fram förslag om att stärka välfärden med 10 miljarder kronor årligen till kommuner och landsting. Det blir det största enskilda permanenta tillskottet sedan införandet av de allmänna bidragen.

Med rätta är välfärden något vi svenskar är stolta över. Den omfattar alla, såväl gammal som ung och fattig som rik, och är en viktig del i det som har byggt Sverige starkt. Den starka välfärden bidrar till att Sverige är ett av världens mest jämlika länder, med relativt små klyftor, där vi varje dag arbetar för att alla barn ska få en lika bra start i livet. Till stor del har vi också välfärden att tacka för att Sverige har EU:s högsta sysselsättningsgrad. Genom en väl utbyggd förskola och äldreomsorg kan många fler gå till jobbet eller studierna. Ska den svenska modellen stå stark även i framtiden krävs fler lärare, socialsekreterare och undersköterskor. Nya resurser kommer att ge fler sysselsatta i välfärden. Därmed tar vi ytterligare steg mot EU:s lägsta arbetslöshet.

Kampen mot ojämlikheten är viktig i samhällsbygget. Ett av målen inom Agenda 2030 avser jämlikhet och ett delmål är att till 2030 successivt uppnå och upprätthålla en inkomstillväxt högre än det nationella genomsnittet för de 40 procent av befolkningen som har lägst inkomst. Regeringen meddelar i vårbudgeten att en handlingsplan ska tas fram för att nå detta mål och följer utvecklingen utifrån denna.

Att allt fler kan göra miljövänliga val i sin vardag är en viktig del av det hållbara samhällsbygget. Inför höstens budget lägger regeringen fram flera förslag för att det ska bli lätt att göra rätt. Vi gör det billigare att tanka miljövänligt, sälja solel, och att reparera exempelvis cyklar och kläder.

Regeringen har investerat kraftigt i jobb och utbildning för hela Sverige. Detta är viktigt inte minst för nyanländas etablering. I vårbudgeten föreslår regeringen en rad satsningar om drygt 500 miljoner kronor under 2016 för att ge dem goda förutsättningar att snabbt ta sig in i det svenska samhället. Resurser tillförs för att förbättra kompetenskartläggning och validering av utländska utbildningar så att arbetsförmedlare och arbetsgivare lättare kan få

en bild av individens kunskaper. Ett nytt snabbspår för nyanlända entreprenörer lanseras.

För att stärka möjligheterna att lära sig svenska avsätts ytterligare medel för att stärka kvaliteten inom SFI och för folkbildningen. Regeringen avser också att förbättra möjligheterna att kombinera jobb och utbildning för nyanlända. Att det finns kvalificerad arbetskraft är en förutsättning för att välfärden ska utvecklas. Därför ska vi bättra ta tillvara den kompetens som många av de människor som nu kommer till Sverige besitter. Regeringen avser att ta initiativ till en dialog med Sveriges Kommuner och Landsting om bristyrkessituationen inom välfärdssektorn.

Människor i vårt land ska känna sig trygga. Trygga med att välfärden finns där för dem när de behöver den, men också med att lag och ordning upprätthålls. För att stärka tryggheten ges polisen ökade resurser, närpolisen förstärks och arbetet mot hatbrott prioriteras. Arbetet mot terrorism förstärks när Säkerhetspolisen ges utökade resurser. Därutöver tillförs Migrationsverket ytterligare medel för att öka säkerheten på asylboenden. Det förebyggande arbetet för ett öppet samhälle, mot våldsbejakande extremism och rasism förstärks. Steg för steg stärks samhällsbygget. Fler kommer i arbete. Skolorna anställer. Sverige leder klimatomställningen. Välfärden stärks. Den svenska modellen är unik och har gjort Sverige till ett föregångsland. Framtidens utmaningar möts inte genom att rasera det som gjort Sverige framgångsrikt – det görs genom att bygga vidare på våra styrkor. Så skapar vi ett hållbart samhälle, där ingen lämnas efter och ingen hålls tillbaka.

Debattartikel från Finansdepartementet

Höjd skatt på banker ska stärka välfärden

Publicerad 30 mars 2016 Uppdaterad 30 mars 2016

Finansminister Magdalena Andersson, debattartikel i Aftonbladet, 30 mars 2016.

Finanssektorn har sedan 2009 fått ta del av två bolagsskattesänkningar från 28 procent till dagens 22 procent. Till stor del finansierades dessa skattesänkningar med borttagna skatteundantag, till exempel avdragsförbud mot så kallade interna lån. Detta träffade dock inte finanssektorn. Enbart de fyra storbankerna redovisade vinster på sammanlagt över 100 miljarder kronor år 2015.

I dag offentliggör Finansdepartementet ett förslag om en ökad beskattning av banker och andra företag i finanssektorn genom att avdragsrätten för så kallade efterställda lån slopas. Det är rimligt att finanssektorn får bidra mer än vad den tidigare behövt göra då den dels i dag är skattemässigt gynnad och dels omfattas av implicita garantier från staten. Dessutom kan en minskad användning av efterställda lån till förmån för eget kapital öka bankernas motståndskraft vid kriser.

Regelförändringen innebär därtill att det gemensamma får in mer resurser vilket är viktigt för den fortsatta finansieringen av vår gemensamma välfärd.

2014 hade Sverige det största budgetunderskott som vi upplevt sedan 1990-talskrisen. Den offentliga sektorn gick då back med ungefär 8 000 kr för varje vuxen svensk. Läget har krävt såväl besparingar som väl avvägda inkomstförstärkningar.

Ineffektiva skattesubventioner, som den nedsatta arbetsgivaravgiften för unga som redan har jobb, har slopats och skatten för dem med de allra högsta inkomsterna har höjts. På så sätt har underskotten minskat markant samtidigt

som Sverige har kunnat genomföra viktiga investeringar för till exempel fler lärare i skolan, fler anställda i äldreomsorgen och ett ökat bostadsbyggande.

Vi har också kunnat höja underhållsstödet för ensamstående föräldrar och bostadstillägget för pensionärer. Det är viktigt för oss att välfärden byggs ut och den ekonomiska jämlikheten ökar. Därför behöver mer göras för att fler ska komma i arbete och för att den svenska modellen ska utvecklas.

Efterställda lån ingår – vid sidan av eget kapital – i den kapitalbas som krävs för att företag i finanssektorn ska kunna möta risker för verksamheterna. Samtidigt har efterställda lån en skattefördel jämfört med eget kapital.

Det förslag vi presenterar i dag inför budgetpropositionen för 2017 innebär ett avdragsförbud för ränta på efterställda lån. Förslaget – som träffar till exempel banker och skadeförsäkringsföretag – bidrar till att eget kapital och efterställda lån beskattas lika. Det innebär att skattesystemet inte kommer att påverka valet mellan eget kapital och efterställda lån. Förslaget ger dessutom företag i finanssektorn incitament att öka soliditeten vilket i sin tur ökar motståndskraften vid finanskriser.

Förslaget bedöms leda till ökade skatteintäkter om 1,4 miljarder kronor årligen.

Utöver denna förändring föreslås att tidpunkten för värdeöverföring vid tillämpning av reglerna om koncernbidrag fastställs och att den så kallade ventilen i reglerna om underskottsavdrag förenklas och utvidgas.

Delar av det förslag som i dag remitteras har föreslagits av Företagsskattekommittén som under lång tid sett över den svenska företagsbeskattningen. För att ge företagen samma spelregler finns det goda skäl att behandla olika finansieringsformer, investeringar och branscher skattemässigt lika. Därför utjämnas nu skillnaderna mellan eget och lånat kapital.

Dagens förslag är en del i genomförandet av en mer neutral företagsbeskattning. Det är också en del av en klok finansiering av ytterligare reformer för att få fler i arbete, vända utvecklingen i skolan, och stärka sjukvården och äldreomsorgen. Reformerna som är till nytta för oss alla och för samhällsutvecklingen i stort.

Magdalena Andersson, finansminister (S)

Ulla Andersson, ekonomiskpolitisk talesperson (V)

Debattartikel från Finansdepartementet

Viktigt för Sverige att Storbritannien stannar i EU

Publicerad 17 februari 2016 Uppdaterad 17 februari 2016

Finansminister Magdalena Andersson, debattartikel i
DN Debatt, 17 februari 2016.

EU står just nu inför ett antal utmaningar. Arbetslösheten i Spanien låg i slutet av 2015 på över 20 procent. I Grekland är den högre. Enskilda länders problem med svag konkurrenskraft och ohållbara statsfinanser har blivit en angelägenhet för hela euroområdet – inte minst då det gäller just Grekland. Euroområdet kämpar fortfarande med skillnader i konkurrenskraft mellan länder och kvarvarande höga statsskuldsnivåer i flera medlemsstater. Det har också visat sig mycket svårt att förmå EU att gemensamt hantera flyktingkrisen.

I denna situation ska Storbritannien i år genomföra en omröstning om landets EU-medlemskap. För att bevara tilltron till unionen och dess förmåga att hantera de utmaningar den står inför är det av yttersta vikt att den förmår hålla ihop. Storbritannien är EU:s näst största ekonomi efter Tyskland och för Sverige är Storbritannien inte bara vårt fjärde största exportland utan också ett av de länder i världen där det bor flest svenskar.

Sverige och Storbritannien har i många avseenden en likartad syn på EU-samarbetet. Tillsammans med bland andra Storbritannien driver Sverige på EU i miljö- och klimatfrågor vilket bidrog till att ett nytt, ambitiöst klimatavtal kunde slutas i Paris. Tillsammans med Storbritannien arbetar vi för att utveckla EU:s gemensamma marknad och en öppen handel gentemot omvärlden – saker som är viktiga för jobb och tillväxt. Vid den senaste förhandlingen om EU:s långtidsbudget lyckades vi tillsammans med Storbritannien inte bara försvara och bevara våra rabatter för EU-avgiften, utan också för första gången minska EU:s totala budget och rikta om pengarna så att de i större utsträckning lades på forskning och utveckling

samt infrastruktur.

Storbritannien är helt enkelt en av Sveriges allra närmast allierade i EU-samarbetet. De står också liksom vi utanför den gemensamma valutan. Våra gemensamma intressen blev särskilt tydliga förra året då vi gemensamt motsatte oss att icke-euroländers skattebetalare skulle vara med och betala för nödlån till Grekland – vilket vi fick gehör för.

Det här är också första delen av Storbritanniens pågående diskussion med EU. Icke-euroländer ska inte behöva betala för sådant som euroländerna själva beslutar om för att säkra euroområdet finansiella stabilitet. Viktigt är också att ha en tydlig och bra rollfördelning mellan de EU-organ där alla 28 medlemsstater representeras och de organ där bara euroländerna sitter med, som eurogruppen. Principen ska vara att beslut som berör alla 28 EU-länder ska diskuteras och fattas av samtliga medlemsstater gemensamt. Icke-euroländer ska också garanteras fortsatt lika villkor på EU:s gemensamma marknad. Det här är naturligtvis viktigt för Sverige som även vi står utanför valutaunionen. Samtidigt är det rimligt att vi inte hindrar en fördjupning av valutasamarbetet. Även om Sverige inte har euron som valuta så är ett välfungerande euroområde viktigt. Det handlar om solidaritet med människorna i valutaunionen men också om att euroområdet utgör Sveriges största handelspartner. Stabilitet och tillväxt inom euroområdet är en förutsättning för Sveriges välbefinnande.

Den andra frågan i förhandlingen har varit att Storbritannien vill att EU:s konkurrenskraft ska stärkas och regelverk förenklas. I dessa frågor har Sverige och Storbritannien mycket likartad syn. Sverige har också i förhandlingarna gjort tydligt att sådana förenklingar av regelverk inte får leda till försämringar av skydd för arbetstagare, konsumenter eller miljö.

Storbritanniens tredje krav handlar om nationellt självbestämmande. I EU:s grundfördrag slås fast att EU ska gå mot en allt fastare sammanslutning, "ever closer union". Denna formulering anses av många inte ha stor praktisk betydelse, men i Storbritannien har den blivit kontroversiell. Därför ska det klargöras att formuleringen inte förbinder Storbritannien till vidare politisk integration, med hänvisning till de speciella fördragsregler som gäller just det landet. Detta kan ses som en bekräftelse av det faktum att det redan idag finns samarbetsområden inom EU som olika konstellationer av medlemsstater deltar i – som till exempel EMU och Schengen. För att hålla ihop ett EU med 28 medlemsstater behöver denna utveckling tillåtas. Vissa länder kommer ha ett större behov av och en större vilja till närmare samarbete än andra.

En annan fråga på detta område är att stärka prövningen av subsidiaritet, det vill säga vilka beslut som ska fattas på EU-nivå hellre än på nationell nivå. En sådan prövning görs idag genom de nationella parlamenten, och det är bra att undersöka om den kan bli mer effektiv. I Sverige har vi dock redan ett bra system för regeringens samråd med riksdagen i EU-frågor.

Den fjärde delen av Storbritanniens diskussion med EU har främst handlat om vilka bidrag man ska ha rätt till när man arbetar i andra EU-länder eftersom Storbritannien har ett system där arbetstagare med mycket låga löner har rätt till särskilda bidrag, så kallade "in work benefits". Detta sätter fingret på de problem som uppstår då man inte har löner som går att leva på. Det förslag som tidigare diskuterades gällde en generell fyraårig karens för alla icke-brittiska unionsmedborgare då dessa inte skulle ha rätt till några bidrag alls. Det hade i princip alla andra medlemsstater stora problem med. Nu diskuteras istället en nödbroms för dessa "in work benefits" i situationer där sociala system hamnar under hårt tryck – där både kommissionen och medlemsstaterna är med och beslutar. Det är helt klart ett steg i rätt riktning, även om vi från regeringens sida anser vi att vi måste se en utveckling i Europa som leder till bättre villkor för arbetstagare – inte sämre.

Men sammantaget är förslaget till uppgörelse som ligger på bordet en mycket bra bas för den förhandling som bör kunna slutföras då EU:s ledare möts denna vecka. Det är otroligt viktigt för Sverige och EU att Storbritannien är kvar i unionen – inte minst för jobb och tillväxt. Därför har den svenska regeringen arbetat mycket aktivt för att uppgörelsen ska möjliggöra för Storbritannien att vilja stanna i unionen. EU är en bättre union med Storbritannien som medlem.

Magdalena Andersson, finansminister

Debattartikel från Finansdepartementet

Så ska detaljstyrningen i välfärdssystemen minska

Publicerad 06 februari 2016 Uppdaterad 08 februari 2016

Civilminister Ardalan Shekarabi, finansminister Magdalena Andersson och finansmarknadsminister Per Bolund, debattartikel, Dagens Nyheter, den 8 februari 2016.

Kommuner och landsting svarar för merparten av välfärden. Det handlar om verksamheter som är avgörande för oss alla: förskola och skola, äldreomsorg och sjukvård. Att dessa välfärdsverksamheter fungerar är helt centralt, och därför är frågan om hur de styrs en av våra viktigaste politiska frågor. Den kunskap som behövs för att styra verksamheten återfinns oftast hos de som är närmast den. Därför ser vi från regeringens sida att det kommunala självstyret har tjänat Sverige väl och måste värnas. En viktig del i detta arbete är att se över hur statens bidrag till kommunerna styrs – för att komma tillrätta med vad vi har identifierat som en bitvis alltför långtgående detaljstyrning av kommunernas arbete.

I början av 1990-talet infördes ett nytt statsbidragssystem för kommunerna. En stor del av de riktade statsbidragen avvecklades och ersattes med ett generellt bidrag. Syftet var att bättre främja det lokala självbestämmandet och anpassningen av den kommunala verksamheten. Kommunerna fick i och med reformen ett större ansvar för sin verksamhet. Dessa principer är relevanta även i dag. Samtidigt har de riktade statsbidragen ökat över tid.

När det kommer till själva verksamheten i kommunerna förespråkar regeringen nya styrmodeller. Modeller som delvis står i kontrast till den styrning som använts i många välfärdsverksamheter de senaste decennierna. Här har vi sett styrning som brukar sammanfattas med begreppet New Public Management, och som har kännetecknats av detaljreglering, fyrkantiga

ersättningsmodeller och onödig administration. Avsikterna med New Public Management var goda och vi ska inte slänga ut barnet med badvattnet. Men det finns en risk att dessa modeller urholkar tilliten till välfärden och tilliten till välfärdsmedarbetarnas kompetens. Det behövs en förändrad styrning som skapar bättre förutsättningar för välfärdsproffsen att vara proffs. Men staten kan inte förvänta sig att kommuner och landsting förändrar styrningen av sina verksamheter, om inte staten tar lika allvarligt på sin styrning av kommunsektorn.

Regeringen identifierar också flera risker med riktade statsbidrag, särskilt om de blir alltför många, omfattande och detaljstyrande. Det sänder exempelvis märkliga signaler om statsbidrag bara ges till de kommuner som inte satsat tillräckliga resurser inom ett visst område, men där kommuner som prioriterat samma område blir utan bidrag. Det är inte en styrning som uppmuntrar till ansvarstagande, utan ger tvärtom felaktiga drivkrafter.

De specialdestinerade statsbidragen kan dessutom vara omständiga både att ansöka om och redovisa, och de kan i vissa fall förknippas med en detaljreglering som inte är ändamålsenlig. I värsta fall bidrar vissa riktade statsbidrag, genom sin utformning, till att öka kostnadsutvecklingen i kommunerna. Det är angeläget att statsbidrag utformas så att de inte missgynnar huvudmän med små administrativa och ekonomiska resurser. Det finns stora variationer mellan kommunerna när det gäller användandet av riktade statsbidrag, och mindre kommuner tar mer sällan emot vissa statsbidrag på exempelvis skolans område.

Det är viktigt att ansvarsfördelningen är tydlig i välfärden. Läget inom skolväsendet är för närvarande sådant att det finns behov av riktade statsbidrag. De riktade statsbidragen i sig ett symptom på den oklara styrkedja som bland annat OECD identifierat. Därför har regeringen tillsatt en skolkommision som kan bidra till att långsiktigt minska behoven av de många riktade statsbidrag som finns i dag på området.

De generella statsbidragen ger stor frihet för kommuner och landsting att själva utforma sin verksamhet med utgångspunkt i medborgarnas behov. En sådan frihet är en förutsättning för att den kommunala verksamheten ska kunna förnyas, effektiviseras och hålla hög kvalitet, särskilt när de ekonomiska resurserna befinner sig under press. Det generella statsbidragssystemet ger kommuner och landsting ett ökat ansvar för sin verksamhet. Ansvar är en förutsättning för att kunna leverera god verksamhet.

När regeringen med anledning av flyktingsituationen tillför kommunerna nästan 10 extra miljarder för att stärka den kommunala verksamheten är det ett bra exempel på tillit mellan stat och kommuner. Det är upp till varje kommun och landsting att avgöra hur medlen ska fördelas mellan 2015 och 2016, utifrån de förutsättningar som råder lokalt.

Generella statsbidrag bör vara utgångspunkten när staten förmedlar pengar till kommunerna, men i vissa sammanhang finns det tillfällen när riktade anslag är lämpligt. Det kan till exempel handla om en större socioekonomisk viktning, eller när en kommun bedriver ett utvecklingsarbete som kan komma att inspirera och bidra till välfärden i stort. För regeringen är det viktigt att minska det totala antalet styrsignaler som kommuner och landsting möter. Regeringen kommer därför att arbeta för en mer strategisk användning av statsbidragen, där större hänsyn tas till den samlande mängden styrsignaler från staten, liksom till kommuners och landstings olika förutsättningar. Bland annat har en överenskommelse inletts med SKL, delvis med bakgrund i denna fråga, som avser förbättra förutsättningarna att utveckla verksamheterna i kommuner, landsting och regioner.

Vidare bör de riktade kommunbidrag som delas ut utformas så att den administrativa bördan för kommunerna blir så liten som möjligt. Det är också angeläget att regeringens uppföljning av de riktade statsbidragen blir mer systematisk. Det är viktigt att de medel som staten anslår till kommunerna gör största möjliga nytta – varje skattekrona ska användas effektivt.

Det finns många framgångsrika exempel på att tillit och effektivitet går hand i hand. Att stärka tilliten i samarbetet mellan stat och kommun är därför i förlängningen något vi alla tjänar på. På samma sätt som styrningen av välfärdens verksamhet måste bygga på tillit till professionen, är det viktigt att staten kan lita på att kommunerna har medborgarnas bästa för ögonen. Den svenska modellen har gång på gång visat att förtroende inte sviker som byggsten av ett starkt samhälle.

Regeringskansliet

Debattartikel från Finansdepartementet, Näringsdepartementet,
Statsrådsberedningen

Nya reformer för fler bostäder

Publicerad 13 januari 2016 Uppdaterad 13 januari 2016

Statsminister Stefan Löfven, finansminister Magdalena Andersson och bostads-, stadsutvecklings- och IT-minister Mehmet Kaplan, debattartikel, DN Debatt, den 13 januari 2016

Regeringen kommer att under 2016 prioritera investeringar och reformer för fler jobb, förbättrade skolresultat och ökat bostadsbyggande. I dag presenterar vi inriktningen för att öka takten i bostadsbyggandet.

Vi har påbörjat ett nytt samhällsbygge. Vi investerar kraftigt i Sveriges nya jobbagenda – med infrastruktursatsningar, en ny exportstrategi och bättre tillgång till riskkapital för små och medelstora företag.

På skolområdet investerar vi i ett nytt kunskapslyft med över 50 000 nya utbildningsplatser så att fler kan ta de jobb som växer fram. I år förverkligas också vår satsning på höjda lärarlöner, mindre klasser i lågstadiet och ökat stöd till de skolor som behöver det mest.

Regeringen har tagit en rad beslut för att göra det snabbare, enklare och billigare att bygga bostäder. Vi har förkortat överklagandeprocessen, lagt fram en ny bullerförordning, satsat på energieffektiva och klimatsmarta byggnader och har inlett den största bostadssatsningen på över 20 år. Redan i år förväntas bostadsbyggandet vara det högsta sedan början av 1990-talet.

Sverige har även fortsatt behov av investeringar och strukturreformer, för att fler ska arbeta, skolresultat ska höjas och bostadsbyggandet ska öka. Det akuta krisläget i flyktingmottagandet som uppstod under hösten 2015 fotsätter att kräva stora ansträngningar av det svenska samhället. Regeringen gör det som krävs för att få till stånd en bättre fördelning av antalet flyktingar i Europa. Det kommer framöver att ställa stora krav på politiken

för att de som kommit till Sverige snabbt ska komma in i samhället, kunna bidra och göra sin plikt.

Vi ska ta vara på att vi nu har ett gott ekonomiskt läge med den fjärde högsta tillväxttakten i Europa. Sedan regeringen tillträdde förra hösten har antalet människor som har ett arbete att gå till ökat med nästan 70 000. Både långtidsarbetslösheten och ungdomsarbetslösheten sjunker. Under 2015 har vi halverat budgetunderskottet. Det gör oss bättre rustade att ta itu med de utmaningar och möjligheter som nu ligger framför oss.

Boverket uppskattar behovet av nya bostäder år 2025 till över 700 000. Med den byggtakt vi har i dag kommer inte samhället att klara det behovet. I stället för att kämpa om vilken regering som står med problemen om nio år bör alla ansvarstagande partier redan nu hitta innovativa och realistiska sätt att öka människors möjlighet att flytta till ett boende som passar jobb- och familjesituation i hela landet. För att klara det behöver vi lägga politiska lösningar och konflikter åt sidan. Låt oss debattera de enskilda förslagen men vara överens om att målet är att tillgodose behovet av nya bostäder. I det arbetet är regeringen beredd att göra det som krävs.

Det finns en stor potential i ett ökat bostadsbyggande och ökad rörlighet på arbetsmarknaden både för samhället och individer. Det är en möjlighet att öka antalet jobb och minska arbetslösheten genom att fler utbildas till byggbranschen och får jobb. Det är en möjlighet för ökad tillväxt och bättre matchning med växande företag som kan rekrytera personal utanför sin egen region. Skenande bostadspriser motverkas. Samtidigt som unga kan flytta hemifrån, barnfamiljer flytta till större och äldre till ett mer anpassade boende.

Regeringen tar därför i dag initiativ till breda politiska samtal om hur vi ökar byggtakten med Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna, Kristdemokraterna och Vänsterpartiet. Samtalen kommer att ledas av finansminister Magdalena Andersson och bostads- och stadsutvecklingsminister Mehmet Kaplan. Regeringen ser att det inom tre områden krävs reformer och nytänkande för att öka byggandet.

1 Förenkla regelverken: korta tiden från idé till färdigt hem

Ska vi öka byggandet tillräckligt måste staten och kommunerna arbeta tillsammans. Regeringen kommer att fortsätta arbetet med att förändra plan-

och byggreglerna i syfte att förenkla, främja konkurrens och korta tiden från idé till färdigt hem. Exempelvis se över om det skulle kunna gå att bygga med bara översiktsplan som grund och att ha samma överklagandemöjligheter för bygg- och rivningslov som för detaljplaner.

Regeringen är beredd att se över krav på bostadsbyggande för kommunerna. Om inte varje kommun tar ansvar för att det byggs tillräckligt för regionens och nationens behov skulle dessa krav kunna göras bindande.

2 Öka byggkapaciteten

För att avsevärt kunna öka byggtakten i Sverige behöver kapaciteten att bygga fler bostäder utökas. Regeringen vill kraftigt öka antalet utbildningar som kan ge arbetslösa möjligheter att arbeta i byggbranschen. Den svenska marknaden behöver även i större utsträckning än i dag öppnas för utländska byggbolag. Dessa ska dock självfallet arbeta under svenska villkor och svenska kollektivavtal.

En modell med typgodkända hustyper eller certifierade entreprenörer skulle kunna snabba upp och förenkla plan- och byggprocessen och samtidigt leda till en industriell utveckling av prefabhus.

Som ett komplement till de större insatserna att få fram fler bostäder vill regeringen se över om statliga bolag kan ges större möjligheter att se till att det byggs nya bostäder. Akademiska Hus bygger i dag studentbostäder och bör vara en aktuell aktör. Specialfastigheter kan vara en annan sådan aktör. Syftet skulle vara att få fram fler bostäder åt studenter, ungdomar och övriga grupper som har svårt att etablera sig på bostadsmarknaden.

Vi behöver möjliggöra bostadsbyggande på statligt ägda fastigheter genom en modell för avyttring eller upplåtelse av statligt ägda fastigheter. Regeringen är också beredd att ta ytterligare steg för att se över hur lokal infrastruktur kan planeras och finansieras i syfte att skapa attraktiv bostadsmark genom effektiva transportlösningar.

3 Finansiering och ökad rörlighet

Regeringen har infört ett investeringsstöd för hyresrätter och ekonomisk stimulans till kommuner för ökat byggande. Regeringen vill se över behovet av att komplettera investeringsstödet med nya former av hyresgarantier. Samtidigt behöver kapitalförsörjningen till mindre aktörer ses över. Om

behov finns är regeringen beredd att tillföra medel till SBAB för utlåning till allmännyttan, byggföretag och kommuner för nybyggnation av både hyresrätter och bostadsrätter.

Det befintliga bostadsbeståndet behöver också användas mer effektivt. Regeringen vill inom ramen för dagens samlade beskattning av bostadssektorn se över skatternas utformning för att främja ökad rörlighet på bostadsmarknaden.

För att investeringarna och strukturreformerna ska vara möjliga i dagens svåra parlamentariska läge krävs samarbetsvilja och samförstånd. Vi är beredda att fortsätta utveckla bostadspolitiken tills byggtakten möter behoven på bostadsmarknaden. Utmaningarna måste antas tillsammans – i bred samverkan med näringsliv, fackförbund, civilsamhälle, forskare och politiker på alla nivåer.

Ett hållbart samhällsbygge kräver samarbete. Därför vill vi samla Sverige för att bygga ett starkare land tillsammans.

Debattartikel från Finansdepartementet

Låt 2016 bli samarbetets år

Publicerad 11 januari 2016 Uppdaterad 11 januari 2016

Finansminister Magdalena Andersson, debattartikel i Dagens industri, 10 januari 2016.

Sveriges ekonomi utvecklas väldigt bra. För 2015 bedöms BNP-tillväxten ha blivit 3,6 procent, vilket är den högsta tillväxttakten på över fyra år – högst i Norden och dubbelt så hög som i Tyskland. Tillväxten drivs huvudsakligen av hushållens konsumtion och av investeringar, främst i tjänstesektorn och fastighetssektorn men också inom industrin.

Bland annat har Astra Zeneca bestämt sig för att investera över två miljarder i en ny produktionsanläggning för biologiska läkemedel i Södertälje och SCA beslutade i augusti att göra en av de största industriinvesteringarna i Sverige genom tiderna, 8 miljarder kronor, i en massafabrik i Östrand.

Volvo skördar frukterna av sitt största investeringsprogram någonsin och 2015 beräknas ha blivit ett nytt rekordår med närmare 500.000 sålda bilar. Det är naturligtvis mycket glädjande och vi har tidigare från regeringens sida pekat på att de privata investeringarna i Sverige behöver öka.

Även arbetsmarknaden går bra. Sedan regeringen tillträdde förra hösten har antalet människor som har ett arbete att gå till ökat med nästan 70.000. Arbetslösheten sjunker, långtidsarbetslösheten sjunker, ungdomsarbetslösheten sjunker.

Den positiva utvecklingen i ekonomin och på arbetsmarknaden i Sverige ser ut att fortsätta även under 2016 och trots de ökande kostnader som uppstår genom det stora antal personer som har sökt asyl i Sverige så lyckas vi även stärka de offentliga finanserna framöver.

På bara ett år har vi genom ansvarsfull finanspolitik kunnat halvera det stora underskott vi ärvde av den borgerliga regeringen. Den budget som regeringen lade fram förra hösten var ansvarsfullt finansierad. De borgerliga partierna

utgick från dessa ramar när de sedan lade sin budget.

Det var en rejäl omläggning av den ekonomiska politiken efter att de borgerliga ökat underskotten varje år de satt i regeringsställning – även när konjunkturen stärktes. De sänkte skatten med 140 miljarder kronor vilket ledde till att Sverige år 2014 hade det största underskottet i de offentliga finanserna sedan 1990-talskrisen.

Redan den 15 april 2015 lade regeringen fram sin vårändringsbudget, även den ansvarsfullt finansierad, med ett antal förslag som började gälla under hösten. Tiotusentals fler människor har beretts möjlighet att studera genom de extra utbildningsplatser som fanns i budgeten. Taket i a-kassan har äntligen höjts, liksom bostadstillägget för pensionärer.

Regeringens budgetproposition för 2016 beslutades av riksdagen i sin helhet. Det innebär att det under 2016 genomförs viktiga reformer för att stärka tillväxt och sysselsättning. Ökat stöd för svenska exportföretag, bättre finansiering av innovativa och växande företag och satsningar på besöksnäringen. Sänkt skatt för pensionärer med inkomster upp till 20.000 kronor. Högre lärarlöner, stärkt väg- och järnvägsunderhåll och ytterligare utbildningsplatser.

Förslagen i budgeten är väl anpassade till det nya ekonomiska läget. Det finns nu många arbetsgivare med stora anställningsbehov och vi har aldrig haft så många lediga jobb i svensk ekonomi, över 80.000.

Här är regeringens uppgift att ta vara på konjunkturen och stärka människors möjlighet att få jobb och arbetsgivares möjlighet att få tag på kompetent personal, helt enkelt förbättra matchningen på arbetsmarknaden. Därför gör regeringen stora satsningar på bland annat komvux, yrkesvux och yrkeshögskolan.

Vi skapar över 50.000 nya utbildningsmöjligheter under 2016. Därtill är omkring 25 snabbspår på gång för nyanlända, eftersom många av de personer som nu kommer till Sverige har både utbildning och erfarenhet inom yrken där det råder brist på arbetskraft.

Gör vi ett bra arbete med att lösa rekryteringsproblemen i dag, och om svenska bolag kan fortsätta leverera de produkter och tjänster som efterfrågas globalt, så har Sverige enorma möjligheter på en växande världsmarknad. Det är dock bara möjligt om Sverige prioriterar utbildning och investeringar.

Jag ser också stor potential till ökat samarbete över blockgränsen. I samtliga fall som de borgerliga partierna har tackat ja till att föra samtal med regeringen har breda överenskommelser också slutits. Det gäller till exempel försvaret, betyg och amorteringskrav och nu senast migration och etablering.

Från regeringens sida står vi fast vid att Sverige behöver mer samarbete och vi är fortsatt redo att föra samtal med alla seriösa partier kring framtida utmaningar. Samarbete stärker Sverige.

Debattartikel från Finansdepartementet

Ramverket ligger fast

Publicerad 18 december 2015 Uppdaterad 18 december 2015

Dagens industri, 17 december 2015

Svensk ekonomi utvecklas positivt. Sedan regeringen tillträdde förra hösten har BNP vuxit med 3,9 procent, den högsta tillväxttakten på mer än fyra år. Investeringarna har ökat med mer än 7 procent det senaste året. Bara några få länder i hela EU har haft en starkare utveckling. Arbetslösheten har minskat, och särskilt positiv är utvecklingen för ungdomsarbetslösheten. Trendmässigt är 67 000 fler personer sysselsatta än för ett år sedan. Nästa år kommer fler människor att gå till jobbet och de allra flesta kommer att ha mer pengar att röra sig med. Skola, vård och omsorg kommer att få mer resurser, liksom arbetet för en hållbar miljö och minskade klimatutsläpp.

Tack vare en ansvarsfull ekonomisk politik har vi halverat de underskott i de offentliga finanserna vi ärvde av den borgerliga regeringen. Vi har som enda regering lagt tre ekonomiska propositioner där reformerna är finansierade krona för krona. Den principen kan inte tillämpas i akuta krislägen, vilket inte heller gjordes i den extra ändringsbudget som beslutades med stöd av de borgerliga partierna förra veckan. Det finanspolitiska ramverket är givetvis intakt – de offentliga finanserna ska tillbaka till balans och överskott. Utgiftstaket ligger fast. Däremot är marginalerna under taket allt för små. Det beror på att Sverige tagit emot exceptionellt många asylsökande.

Flyktingkrisen är en organisatorisk och praktisk utmaning av historiskt stor omfattning. Därför har regeringen vidtagit och föreslagit åtgärder för att fler flyktingar ska söka asyl i andra trygga EU-länder än i Sverige. Omläggningen av migrationspolitiken har varit helt nödvändig.

För att undvika att slå i utgiftstaket och värna välfärdens verksamheter måste dock regeringen vidta åtgärder. Regeringen kommer därför att minska de planerade utgifterna för 2016 på en rad olika områden. Drygt 11 miljarder kronor i utgifter tidigare läggts till 2015; det handlar framför allt om EU-avgiften, bistånd, läkemedelsförmåner och bidrag för fler anställda i

lågstadiet. Därutöver införs utgiftsbegränsningar på drygt 8 miljarder kronor 2016. En del av dessa innebär att några planerade investeringar kommer att omfördelas på de kommande åren, till exempel inköp av skyddsvärd skog. Vidare berörs biståndet till följd av ökade avräkningar för att täcka kostnader för människor som har flytt till Sverige, dock inte mer än 30 procent av biståndsramen 2016. Utöver detta handlar det om vissa utgiftsbegränsningar. Bland annat rör det Arbetsförmedlingens programinsatser som dock fortfarande kommer att få ökade medel 2016 samtidigt som färre väntas vara arbetslösa.

Regeringen är enligt budgetlagen skyldig att vidta åtgärder för att undvika ett överskridande av taket och liknande åtgärder har vidtagits vid ett flertal tillfällen av tidigare regeringar. Exempelvis beslutades tillfälliga konjunkturstöd till kommuner och landsting under 2009 med 13 miljarder kronor som var avsedda att användas först 2010.

Det finns de som förespråkar att istället höja utgiftstaket. Jag håller inte med. Om utgiftstaket skulle höjas på ett lättvindigt sätt utan att andra alternativ uttömts, riskerar man att förtroendet för det budgetpolitiska ramverket och därmed även för svensk ekonomi minskar. Det kan till exempel leda till att räntekostnaderna för statsskulden stiger.

För att säkerställa goda marginaler även i framtiden måste regeringen i alla tider hålla tillbaka kostnadsökningar. Därför har regeringen tagit tag i de skenande kostnaderna för ROT-avdragen. Därför har vi tagit initiativ för att hålla tillbaka kostnaderna för sjukförsäkringen genom att motverka ohälsan. Därför har regeringen vidtagit nödvändiga åtgärder för att hålla tillbaka kostnaderna på migrationsområdet, bland annat genom att ändra schablonersättningen för mottagande av ensamkommande flyktingbarn.

Den här regeringen har tagit ansvar för de offentliga finanserna från första dagen. Utmaningarna må vara större eller mindre – ordning och reda gäller. Ramverket med utgiftstak och mål för det finansiella sparandet ska efterlevas samtidigt som välfärden värnas. På den grunden ska vi skapa en bättre framtid för alla i Sverige.

Magdalena Andersson, finansminister (S)

Debattartikel från Finansdepartementet

Vi måste se över systemet för LSS

Publicerad 18 december 2015 Uppdaterad 18 december 2015

Aftonbladet, 17 december 2015

Tack vare assistansersättningen och lagstiftningen som styr den (LSS) kan många av våra mest utsatta medmänniskor leva ett värdigt liv och vara delaktiga i samhället. Det är något vi kan vara stolta över. Därför är det viktigt att den fungerar som den är tänkt, att den är legitim och inte kan ifrågasättas. En central del i det är att utgifterna för ersättningen går till rätt ändamål.

På tio år, mellan 2004 och 2014, har enbart statens kostnader för assistansersättning, kommunernas kostnader oräknat, ökat från 10 miljarder kronor till 24 miljarder per år. Det är dock inte så att antalet personer som behöver personlig assistans mer än fördubblats. Det inte heller uppenbart att behoven hos de som behöver personlig assistans har blivit mer än dubbelt så stora. Om de kraftiga kostnadsökningarna inte beror på någon av dessa två saker finns det anledning att se över vad orsaken är.

Det skulle till exempel kunna handla om felaktiga utbetalningar. Det kan också bero på att enskilda företag som får ersättningen för att utföra olika tjänster tar för mycket betalt i syfte att göra stora vinster, på ett sätt som vare sig hjälper den behöver assistans eller de som arbetar som personliga assistenter. Det kan även finnas andra förklaringar.

Det innebär att det finns en stor risk att verksamheten har blivit väldigt mycket dyrare utan att brukarna egentligen har fått mer för pengarna. En sådan utveckling riskerar att undergräva stödet för assistansersättningen.

Det har uppfattats som att jag har ställt kostnaderna för LSS mot kostnader för flyktingmottagande. Det har inte varit min avsikt. Regeringen har allt sedan den tillträdde arbetat med åtgärder för att hålla tillbaka utvecklingen med skenande kostnadsökningar för assistansen. Det har ingenting att göra med hur många människor som söker asyl i Sverige.

Däremot vänder jag mig mot den uppfattning som ibland förekommer i debatten att en politik är mer solidarisk enbart för att man lägger mer resurser på området. Som socialdemokrat och finansminister är det viktigt för mig att hålla tillbaka statens kostnader för till exempel sjukförsäkringen. Inte genom att de sjuka ska bli fattigare – jag har tvärtom fått genom en förstärkt sjukförsäkring sedan jag blev finansminister – utan genom att minska den ohälsa som orsakar kostnaderna.

På samma sätt är det med LSS. Regeringens ambition är inte att sänka kostnaderna från dagens nivå utan att hålla tillbaka kostnadsökningarna. Det ska inte ske genom att människor får mindre stöd än de behöver, utan genom att resurser används på ett riktigt sätt. Det är bekymmersamt att kostnaderna stiger år för år samtidigt som många brukare är missnöjda. Då måste det vara något fel i systemet och därför vill regeringen se över det. Assistansen måste få kosta, men skattemedel ska gå till rätt saker. Annars är det i slutändan alltid den som behöver stöd mest som också drabbas mest.

Magdalena Andersson, Finansminister (S)

Debattartikel från Finansdepartementet

Feministisk politik gör skillnad – även globalt

Publicerad 11 oktober 2015 Uppdaterad 14 oktober 2015

Svenska Dagbladet 11 oktober 2015.

I dag, söndag, deltar jag som första finansminister från ett OECD-land i ett finansministernätverk för jämställdhet. Med på mötet är, förutom Christine Lagarde (chef för Internationella valutafonden) och Jim Yong Kim (chef för Världsbanken), finansministrar från bland annat Nigeria, Rwanda, Rumänien och Östtimor. Nätverket samordnas av Världsbanken i samarbete med UN Women och möts halvårsvis för att utbyta erfarenheter och kunskaper gällande jämställdhetsfrågor.

Nätverket ska jobba för att göra nationella budgetar mer effektiva när det gäller att minska klyftorna mellan kvinnor och män och utbyta erfarenheter sinsemellan kring vad som fungerar för att främja jämställdhet, vad som inte fungerar, och varför.

Sverige är där för att lära men också för att fungera som ett gott exempel – Sverige har gjort många saker rätt på jämställdhetsområdet. Redan på 30-talet insåg man behovet av att samhället var med och delade på ansvaret för framför allt barnen. Under 70-talet genomfördes tre stora politiska reformer – särbeskattningen, barnomsorgen och föräldraförsäkringen vilka möjliggjorde ett högt arbetskraftsdeltagande för kvinnor.

Särbeskattningen gjorde att kvinnor inte längre definierades som hustrur utan som självständiga aktörer i relation till staten och gjorde det mer lönsamt för framförallt gifta kvinnor att arbeta. Den offentligt finansierade barnomsorgen i kombination med föräldraförsäkringen gjorde att kvinnor kunde delta på arbetsmarknaden eftersom de slapp välja mellan att skaffa barn och arbeta.

Men trots att Sverige har gjort mycket rätt och trots att vi är det fjärde mest jämställda landet i världen, är det ingen hemlighet att vi också är

oroväckande långt från att vara jämställda. Kvinnor har alltså lägre inkomster och lägre pensioner än män. Många kvinnor går ner i arbetstid för att ta hand om närstående. Dessutom är det svårare för kvinnor än män att nå höga chefspositioner.

Därför behöver Sverige en feministisk regering. Vi bedriver just nu ett arbete med jämställdhetsbudgetering. Den ekonomiska politiken ska användas för att bidra till att öka jämställdheten i samhället. Jämställdhetsbudgetering innebär att regeringens reformer och förslag ska baseras på en tidigt genomförd jämställdhetsanalys och att ett jämställdhetsperspektiv genomsyrar budgetprocessen.

Ett jämställt arbetsliv är avgörande för ett jämställt samhälle. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor på arbetsmarknaden, med en lön man kan leva på och ett arbete som inte gör en sjuk eller utsliten. Det ger makt och oberoende. Därför investerar vi i äldreomsorg och barnomsorg på obekväma arbetstider så att kvinnor ska slippa gå ner i arbetstid eller tvingas välja bort vissa arbeten för att de behöver ta hand om närstående. De stora tillskott vi föreslår till välfärden, där många kvinnor arbetar, ger dessutom bättre förutsättningar för kommuner och landsting att vara en bättre arbetsgivare med heltid som norm och med rimlig arbetsbelastning.

För att stärka kvinnors karriärmöjligheter i både offentlig sektor och näringslivet och jämna ut oskäligena löneskillnader är det avgörande att minska skillnaden i uttag av föräldraledighet. Därför har vi lämnat förslag till riksdagen om att införa en tredje reserverad månad i föräldraförsäkringen för vardera föräldern, en så kallad tredje pappamånad. Det är på tiden, efter snart tretton år sedan den senaste utökningen. Vi avskaffar vårdnadsbidraget, som inneburit att framför allt kvinnor inte deltagit på arbetsmarknaden.

Jämställdhet kan endast uppnås om kvinnor och män har samma makt att forma samhället och sina egna liv. Jämställdhet är en grundläggande fråga om mänskliga rättigheter – men det är också smart rent samhällsekonomiskt. Att alla människor oavsett kön får förutsättningar att nå sin fulla potential är en gigantisk drivkraft för tillväxt, samtidigt som det stärker rättvisan.

Arbetet för jämställdhet ska drivas både på hemmaplan och globalt. Genom finansministernätverket för jämställdhet finns nu ännu en möjlighet att både lära av andra och sprida de svenska idéer och värderingar som gjort oss till ett av världens mest jämställda länder.

Debattartikel från Finansdepartementet

Vi stänger skattekyphålen

Publicerad 05 oktober 2015 Uppdaterad 05 oktober 2015

Dagens industri den 5 oktober 2015.

OECD uppskattar att världens länder årligen förlorar mellan 1 000 och 2 000 miljarder kronor i skatteintäkter på grund av att multinationella företag ägnar sig åt aggressiv skatteplanering. Det motsvarar mellan 4 och 10 procent av de totala skatteintäkterna från bolagsskatter. Dessa pengar hade kunnat användas till bättre skolor, en starkare välfärd eller för att se till att arbetslösa ungdomar ska få sitt första jobb.

Skatteflykt och aggressiv skatteplanering är ett betydande samhällsproblem. Det underminerar skattemoralen, människor blir mindre villiga att göra rätt för sig när man inte kan lita på att andra gör det. Det försvagar de offentliga finanserna och gör att andra företag eller hushåll får betala mer i skatt än vad man egentligen skulle ha behövt göra. Dessutom leder aggressiv skatteplanering till stora samhällskostnader i och med att kraft och resurser läggs på att undvika skatt, i stället för att utveckla bättre produkter och tjänster. Det gör att det inte alltid är den bästa varan eller tjänsten som vinner på marknaden, utan det företag som har det bästa skatteupplägget. Detta drabbar särskilt små och medelstora företag då de inte har samma möjlighet att bygga komplexa företagsstrukturer som deras större konkurrenter.

Därför ser vi positivt på resultaten från ett av OECD:s viktigaste projekt som publiceras i dag. Projektet Base Erosion and Profit Shifting (BEPS) har som målsättning att motverka multinationella företags aggressiva skatteplanering och innehåller 15 åtgärder som ska motverka skattebaserosion och flyttning av vinster. BEPS-projektet ”är det viktigaste steget för en modernisering av det internationella skattesystemet på 100 år” säger OECD:s generalsekreterare Angel Gurría, och jag håller med om att det här är ett viktigt arbete.

Ändringarna i det internationella skattesystemet innebär omfattande

förändringar på viktiga områden och kommer att stänga många av de kryphål som multinationella företag har använt för aggressiv skatteplanering.

Ändringarna får därmed konsekvenser för hur vi kan säkra medlen för finansiering av vår gemensamma välfärd – inte via högre skattesatser, utan genom att fler är med och bidrar på ett rättvist sätt.

Sammanlagt har 62 stater deltagit i projektet, vilket möjliggör en internationell acceptans för de principer som tagits fram för att motverka skatteflykt. OECD har gjort ett mycket bra arbete som har lyckats ena alla de här länderna kring dessa gemensamma principer. Sverige tillhör, trots att vi är ett ganska litet land, gruppen av länder som deltagit mest aktivt i detta arbete.

Sverige har under projektet drivit att det är viktigt att motverka skatteflykt och skatteundandragande och att fler företag, som i dag betalar låg eller ingen skatt, också är med och bidrar. Samtidigt har vi pekat på att det är viktigt att resultatet av det här arbetet beaktar de legitima intressen som finns i små, öppna och exportberoende ekonomier som den svenska och att resultatet inte går längre än vad som krävs för att motverka aggressiv skatteplanering. Som exempel har vi arbetat för en bättre tvistlösningsmekanism. Detta för att så långt som möjligt säkerställa att tvister som uppkommer, till exempel på grund av att olika stater uppfattar regler på olika sätt, kan lösas på ett effektivt sätt. Det här är viktigt för att undvika att företag drabbas av dubbelbeskattning. Det har dessutom varit angeläget för oss att man inte mer än nödvändigt höjer den administrativa bördan för företagen.

Resultatet av arbetet ger Sverige bättre möjlighet att kontrollera så att företag inte flyttar sina vinster till andra länder utan att de bedriver någon verksamhet där, och det ger oss nya verktyg för att motverka företags skatteundandragande.

BEPS-projektet skapar förutsättningar för en effektiv och rättvis beskattning. Nu är första steget avslutat. Tillsammans med OECD kommer regeringen att fortsätta arbetet för att jämna ut villkoren mellan de företag som använder sig av aggressiv skatteplanering och de företag som inte använder sig av sådana upplägg.

Debattartikel från Finansdepartementet

Vi satsar nu ytterligare en miljard på landstingen

Publicerad 21 september 2015 Uppdaterad 21 september 2015

Dagens Nyheter 21 september 2015

Sverige är ett bra land men vi står inför stora framtidsutmaningar. Fler måste få möjlighet att jobba, utvecklingen i skolan behöver vändas, klimatutsläppen minska och välfärden stärkas. Budgetpropositionen för 2016, som är en överenskommelse mellan regeringen och Vänsterpartiet, läggs mot bakgrund av det största antalet flyktingar i Europa sedan andra världskriget. Sverige ska ha en långsiktigt hållbar och rättssäker migrationspolitik som värnar asylrätten. Inget land i Europa, eller någon enskild kommun i Sverige, kan undandra sig ansvar. Det är med stolthet vi ser alla de insatser som privatpersoner, organisationer, såväl som poliser, lärare och tjänstemän i förvaltningar gör för att ge de nyanlända trygghet. Med denna budget stärker vi kraftigt stödet till kommunerna för deras arbete med mottagande och till skolgång för barn och unga. Samtidigt ökar vi insatserna för att få nyanlända i arbete och utbildning som leder till arbete. Den kraft och kunskap som de som kommer till Sverige har ska tas tillvara.

2020 ska Sverige ha EU:s lägsta arbetslöshet. Målet ska nås genom fler sysselsatta och fler arbetade timmar. Alla människor som kan arbeta ska också ha ett arbete, med bra villkor och en lön man kan leva på. Vår agenda för att ta oss dit handlar om investeringar för framtiden, fler och växande företag, samt satsningar på matchning och kompetens. Vi föreslår 6 miljarder kronor årligen för ett ökat bostadsbyggande och upprustning av hyresbeståndet vilket är den största satsningen på över 20 år. Det kommer att ge frihet särskilt åt många unga vuxna som kan flytta hemifrån, och det gör det möjligt att flytta till jobb. Underhållet av järnvägar och vägar och stöd till kollektivtrafik stärks och enligt regeringens investeringsplan kommer de statliga investeringarna i infrastruktur att öka med drygt 40 procent de kommande fyra åren. Insatser för nyindustrialisering, exportfrämjande och

besöksnäring förstärks väsentligt – Sverige har en framtid som en modern och hållbar industrination.

Att nästan 400 000 individer står arbetslösa samtidigt som det finns fler lediga jobb än någonsin är ett enormt slöseri. Med denna budget skapar vi många fler tillfällen för utbildning och matchning så att människor kan ta de jobb som finns, som växer fram och som kan skapas av den som har rätt utbildning. Drygt 55 000 fler matchnings- och utbildningstillfällen 2016 byggs sedan ut till drygt 80 000 år 2018.

Sverige ska vara en ledande kunskapsnation men kunskapsresultaten har fallit år för år. Därför behöver vi investera i att rekrytera, behålla och utveckla fler duktiga lärare. Genom högre lärarlöner, och med mindre klasser med mer tid för varje elev kan resultaten vändas. Vi kan inte acceptera den ökande ojämlikheten i skolan. För nästa år föreslår vi ytterligare drygt 5 miljarder kronor till skolan och förskolan inklusive de satsningar som aviserades i vårpropositionen. Därtill fortsätter de investeringar i förskolan och grundskolans första år på nära 3 miljarder kronor som beslutades i budgeten för 2015. Varje elev ska få möjlighet att göra sitt allra bästa.

Klimatfrågan är vår tids ödesfråga. Stormar, översvämningar och torka drabbar världen redan nu. Om nuvarande utveckling fortsätter kommer det att ge mycket allvarliga konsekvenser för livet på jorden, men genom att agera kraftfullt kan temperaturökningen fortfarande begränsas. Sverige ska vara en ledande kraft i klimatomställningen nationellt och internationellt genom våra insatser här hemma, genom vårt stöd till åtgärder i utvecklingsländer och vid klimattoppmötet i Paris i december. Tillsammans med de reformer som aviserades i vårpropositionen ökar vi investeringarna i klimat, miljö och energi med drygt 3 miljarder kronor nästa år. Det handlar bland annat om lokala investeringar som ger jobb och minskar klimatpåverkan och om att stärka den biologiska mångfalden. Vi fortsätter omställningen till fossilfria resor och transporter, genom att öka skatternas miljöstyrande effekt, ger mer pengar till elbilar och inför en ny premie för elbussar. Därutöver finns flera investeringar i det jobbpaket vi presenterat som har tydligt positiv klimatpåverkan. Vi tar vårt moraliska ansvar för framtida generationer samtidigt som vi tar vara på de jobb- och innovationsmöjligheter som följer med den gröna omställningen.

Välfärdstjänster ska ges efter behov, inte efter betalningsförmåga. Välfärden är avgörande för kvinnors livsvillkor. Nu stärker vi resurserna till välfärden, bygger ut den och gör vården mer jämlik. Det ökar människors frihet och trygghet. Det stärker också sysselsättningen på flera sätt: genom de jobb som

skapas i verksamheterna, genom att det möjliggör för fler – inte minst kvinnor – att arbeta heltid och genom att fler kan komma tillbaka till sitt arbete om man har blivit sjuk. Vi har tidigare presenterat en professionsmiljard till hälso- och sjukvården. Nu kan vi presentera ytterligare en miljard kronor 2016 till landstingen i en allmän förstärkning. Det behövs, för många landsting har en pressad ekonomisk situation. Utöver detta satsar vi riktade resurser för att förbättra kvinnors hälsa: avgiftsfri mammografi, avgiftsfria preventivmedel för unga upp till och med 20 år, avgiftsfria besök i öppenvården för alla över 85 år och satsning på minskad psykisk ohälsa.

Den borgerliga regeringen efterlämnade ett underskott på 67 miljarder kronor. De reformer vi föreslår är fullt ut finansierade genom inkomstökningar eller utgiftsbesparingar och enligt prognosen halveras underskotten. Genom att välja investeringar i Sverige framför skattesänkningar tar vi ansvar för Sverige. Vi håller ordning och reda i de offentliga finanserna.

Vi vill skapa hopp och framtidstro i Sverige. Fler jobb ska skapas, barnen ska lära sig mer i skolan, klimatomställningen genomföras och välfärden stärkas. Det kan inte ske genom ytterligare nedskärningar och kortsiktiga skattesänkningar. För att möta dessa utmaningar investerar vi i Sverige.

Magdalena Andersson, finansminister (S)

Per Bolund, biträdande finansminister (MP)

Ulla Andersson, ekonomisk-politisk talesperson (V)

Debattartikel från Finansdepartementet

Regeringen satsar tio miljarder på jobben

Publicerad 26 augusti 2015 Uppdaterad 26 augusti 2015

Dagens Nyheter 26 augusti 2015

Sverige ska vara ett land där alla är med och bidrar. Ett land som kännetecknas av människors vilja till utveckling och förmåga att ta ansvar såväl för sig själva som för samhället. Ett land där vi gemensamt tar oss an morgondagens utmaningar.

Om några veckor lägger regeringen fram budgetpropositionen för 2016 till riksdagen. Vi gör detta i ett tufft offentligfinansiellt läge. Konjunkturen i svensk ekonomi väntas ljusna ytterligare de kommande åren men staten dras fortfarande med stora underskott, som är en följd av den förra regeringens omfattande ofinansierade reformer. Under det förra året gick den offentliga sektorn i Sverige med 75 miljarder kronor i underskott. Detta motsvarar cirka 10 000 kronor för varje vuxen svensk.

När finanskrisen inleddes 2008 var en expansiv finanspolitik motiverad för att dämpa krisens negativa effekter på Sverige, men den förra regeringen fortsatte att låna cirka 20 miljarder kronor till nya skattesänkningar varje år trots att konjunkturläget förbättrades. Det var inte en hållbar politik. För att få plus och minus att gå ihop krävs nu både inkomstförstärkningar och utgiftsminskningar. Detta innebär flera tuffa prioriteringar och obekväma beslut, men det är så man tar ansvar. Steg för steg ska underskotten minska.

Sverige står inför tre stora framtidsutmaningar. Fler måste jobba för att vi ska kunna säkra vårt välstånd och stärka människors makt att forma sina egna liv. Utvecklingen i skolan måste vändas så att alla människor får en bra start i livet och så att vi säkrar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft. Klimatutsläppen måste minska för att det ska vara möjligt även för våra barn och barnbarn att leva ett gott liv.

I höstens budget, som bygger på en överenskommelse mellan regeringen och Vänsterpartiet, kommer vi att ta oss an dessa framtidsutmaningar genom att investera i det som bygger Sverige starkt.

Vi börjar med jobben. Den svenska arbetslösheten är hög ur både ett historiskt och internationellt perspektiv. Att så många svenskar går arbetslösa är ett slöseri som hindrar vår ekonomi från att växa, men det är också ett socialt problem då ett jobb i många fall är en förutsättning för att vara självständig och fullt ut kunna delta i samhällslivet. En av regeringens viktigaste uppgifter är att minska arbetslösheten varaktigt och att öka sysselsättningen. Att bekämpa arbetslöshet och utslagning är centralt i ett jämlikt samhällsbygge.

Trots att arbetslösheten är hög är antalet lediga jobb fler än någonsin. Förutom åtgärder som stärker den svenska ekonomin generellt krävs därför betydande åtgärder för att förbättra matchningen på den svenska arbetsmarknaden.

Regeringen kommer idag att presentera ett jobbpaket på totalt cirka tio miljarder kronor per år. Tillsammans utgör dessa satsningar viktiga delar av Sveriges nya jobbagenda:

- **Investeringar i bostäder och infrastruktur** – vilket skapar jobb när vi bygger, stärker tillförlitligheten i företagens transportvägar och som gör det möjligt för människor att flytta och pendla dit jobben finns. Investeringarna i järnväg och energieffektiva bostäder bidrar också till att minska klimatutsläppen.
- **En aktiv näringspolitik** – för jobb i hela landet, fler innovativa och växande företag och för att stärka den svenska exporten.
- **Investeringar i kunskap och matchning** – genom ett nytt kunskapslyft med en kraftfull utbyggnad av vuxenutbildningarna inom yrkeshögskolan, folkhögskolan och Komvux, samt viktiga matchningsåtgärder för långtidsarbetslösa och människor med svaga förutsättningar på arbetsmarknaden.

Genom en bättre konjunkturutveckling i omvärlden och regeringens reformer förväntas cirka 150 000 människor komma i arbete under de kommande två åren. Den svenska arbetslösheten kommer därmed falla betydligt och når i finansdepartementets senaste prognos 6,2 procent år 2018.

Vid sidan av jobben så kommer vi under de närmsta veckorna också att presentera förslag för att vända resultaten i skolan och för att Sverige ska ta

sig an klimatutmaningen.

Utvecklingen i skolan är allvarlig. Sverige har haft sjunkande kunskapsresultat under flera år och allt för många elever lämnar nian utan behörighet till gymnasiet. Samtidigt har ojämlikheten i skolan ökat. Vi gör därför satsningar för att alla skolor ska vara bra skolor, för att alla elever ska få en ärlig chans och för att fler lärare ska vilja stanna och utvecklas i yrket.

Världen står inför ett vägskäl för att klara klimatomställningen och nå tvågradersmålet. Inför toppmötet i Paris i höst behövs länder som tar på sig ledartröjan. Klimatomställningen är inte en belastning utan innebär en möjlighet att skapa nya jobb och företag när hela världen ställer om. Att ta ansvar på hemmaplan är att visa ledarskap globalt. Vi kommer att presentera förslag som underlättar för företag, kommuner och enskilda att välja det klimatsmarta alternativet.

Vi löser inte matchningsproblemen på arbetsmarknaden, de låga skolresultaten eller klimatutmaningen med ytterligare nedskärningar och kortsiktiga skattesänkningar. För att möta dessa utmaningar behöver vi investera i Sverige. I bostäder och infrastruktur för fler jobb, i kunskap och konkurrenskraft och i omställningen till ett klimatsmart och hållbart samhälle.

Magdalena Andersson, finansminister (S)
Per Bolund, biträdande finansminister (MP)

Debattartikel från Finansdepartementet, Statsrådsberedningen

I höstbudgeten sänker vi skatten för pensionärerna

Publicerad 11 juni 2015 Uppdaterad 11 juni 2015

Dagens Nyheter 11 juni 2015

Med en ny regering kom en ny riktning för Sverige. De senaste årens fullständiga fokus på skattesänkningar och nedskärningar förde med sig högre arbetslöshet, lägre skolresultat, revor i välfärden och budgetunderskott.

Nu lanserar regeringen i stället en ny jobbagenda för Sverige, med framtidsinvesteringar, fler och växande företag, och satsningar på matchning och kompetens, som tar Sverige mot EU:s lägsta arbetslöshet. Vi investerar i våra barns skolgång och miljö, och bygger en välfärd att lita på. Det krävs för att skapa en bättre framtid för våra barn och unga, och det går före nya skattesänkningar och nedskärningar.

Men en skattesänkning måste ändå Sverige prioritera, för att skapa ett mer rättvist skattesystem: Pensionärsskatten.

Den globala finanskrisen slog hårt mot Sveriges pensionärer. Pensionsbromsen slog till, och många äldre fick vända på varje slant för att få vardagen att gå ihop. Samtidigt skapade den dåvarande borgerliga regeringen ett system med jämförelsevis högre skatt för pensionärer, med förklaringen att det skulle få fler att jobba. Sveriges äldre fann sig då i en situation där inte bara pensionerna utvecklade sig sämre än tidigare – man fick också betala högre skatt än de som hade en arbetsinkomst.

Denna situation är orättvis och omoralisk. Vi ser gärna att fler jobbar längre upp i åldrarna. Allas arbete behövs för att Sverige ska kunna öka antalet arbetade timmar och nå EU:s lägsta arbetslöshet. Men vi vet att detta nås bäst genom fokus på hälsa och flexibilitet i arbetslivet – så att alla får, kan och orkar jobba. Det är en bättre väg att gå än att genom orättvisa skatter

försöka försämra livet för pensionärer.

Redan i den första statsbudgeten efter regeringstillträdet presenterades vår första skattesänkning för pensionärer. Men budgeten stoppades av de borgerliga partierna och Sverigedemokraterna, och pensionärsskatten sänktes därför inte.

Men nu kan vi äntligen påbörja förändringen för Sveriges äldre. Från den 1 september förbättrar vi ekonomin för de 285 000 av Sveriges pensionärer som har bostadstillägg. Vi satsar på ökad bemanning inom äldreomsorgen, och har aviserat större statliga investeringar för att bygga nya och moderna boenden för äldre i hela Sverige.

I dag kan vi meddela att vi i höstens budget kommer att påbörja slopandet av pensionärsskatten, genom att sänka skatten så att pensionärer inte betalar högre skatt än löntagare yngre än 65 år vid inkomster upp till cirka 120 000 kronor per år. Skatten sänks även för de med pensionsinkomster upp till 240 000 kronor per år. Som exempel innebär det för en pension på 120 000 kronor per år en skattesänkning på över 3 000 kronor per år, eller över 250 kronor per månad.

Satsningen kostar cirka 2 miljarder, och både regeringen och Vänsterpartiet ser det som naturlig prioritering i budgetpropositionen för 2016. Det är ett första och viktigt steg, och en förändrad färdriktning för Sverige. I stället för att som de borgerliga partierna se högre skatt på pensioner som en viktig del av skattesystemet, ser den här regeringen den som en orättvisa som Sveriges pensionärer inte är betjänta av. Det är fråga om respekt över generationsgränserna.

Detta visar också på en tydlig politisk skiljelinje för Sverige. Regeringen kommer fortsätta att förbättra situationen för Sveriges äldre, genom att stärka privatekonomin, investera i jämlik sjukvård, höja kvaliteten i äldreomsorgen och genomföra en jobbagenda som gör att fler jobbar och därmed säkrar pensionerna. Mot det står de borgerliga partierna och Sverigedemokraterna, som i skarpt läge visat tydligt att de gärna sänker skatten – men inte för pensionärer.

Men det är inte för sent att ändra sig. De borgerliga partierna har alla möjligheter att avsluta sitt motstånd mot slopandet av pensionärsskatten och sluta sätta sig emot våra satsningar på äldres välmående och hälsa.

Vi är en samarbetsregering, som har funnit blocköverskridande och

långsiktiga lösningar kring Sveriges styre, betygen, presstödet och försvaret. Nu går vi gärna vidare och hittar gemensamma lösningar för att slopa pensionärsskatten, förbättra situationen för Sveriges äldre – och inte minst: genomföra Sveriges nya jobbagenda så att fler kommer i arbete och pensionerna stärks. Sveriges pensionärer behöver inte orättvis beskattning – de behöver större möjligheter till ett liv i trygghet, glädje och frihet.

Stefan Löfven (S), statsminister

Magdalena Andersson (S), finansminister

Debattartikel från Finansdepartementet

Jens Henriksson leder ny utredning om överskottsmålet

Publicerad 26 maj 2015 Uppdaterad 26 maj 2015

Dagens industri 26 maj 2015

För en tid sedan gav regeringen Konjunkturinstitutet i uppdrag att se över konsekvenserna av att ändra nivån på målet för den offentliga sektorns finansiella sparande, mer känt som överskottsmålet. Regeringen redogjorde i samband med det för varför man tyckte att det var rimligt att överväga en förändring men ansåg att vidare analys krävdes innan man presenterade ett slutligt ställningstagande.

Överskottsmålet infördes år 1997 som en del av det finanspolitiska ramverk som etablerades av Socialdemokraterna och Centerpartiet.

Målnivån för det offentligfinansiella sparandet var från början två procent av BNP men ändrades 2007 till en procent, främst på grund av att definitionen av den offentliga sektorn ändrades i räkenskaperna. År 2010 utredde den dåvarande regeringen målets nivå men beslutade att den fortsatt skulle vara en procent. Varken införandet, förändringen eller tidigare översyner av målnivån föregicks av parlamentariska utredningar. Detta har varit helt i linje med nuvarande budgetlag som fastslår att det ska finnas ett mål för det finansiella sparandet men som lämnar det upp till regeringen att föreslå vilken nivå målet ska ha. Förslaget lämnas i budgetpropositionen och antas av riksdagen i budgetens rambeslut.

Då beslutet om nivå på överskottsmålet är en del av budgetens rambeslut är det otvetydigt också en del av Decemberöverenskommelsen som säger att: *"Förslaget till rambeslut samt riktlinjer för den ekonomiska politiken från den partikonstellation som är störst släpps fram vid budgetomröstning i kammaren."* Detta bekräftas också av de borgerliga partierna som i sitt förslag till utskottsinitiativ fastslog att: *"Regeringen har förvisso möjlighet*

att lägga förslag till ändrad målnivå för enskilda år i budgetpropositionen, men vi anser att det vore mer lämpligt att ramverkskommissionen får arbeta färdigt först.”

Här finns en bred samsyn. Regeringen fastslår nivån på överskottsmålet.

Regeringen har dock betonat att man gärna ser en bred uppslutning vid en eventuell förändring av målnivån för det finansiella sparandet. Därför planerades det för samtal i samband med Konjunkturinstitutets avrapportering. När nu oppositionen uttryckt en vilja att samtalen sker i form av en parlamentarisk kommitté ser vi inga problem med att tillgodose detta.

Regeringen kommer därför att tillsätta en parlamentarisk kommitté för att behandla frågan. Som opolitisk ordförande kommer Jens Henriksson, VD och koncernchef för Folksam, att utses. Då en utdragen diskussion riskerar att öka osäkerheten om banan för den framtida ekonomiska politiken finns inget skäl att dra frågan i parlamentarisk långbänk, vilket också betonats av Finanspolitiska rådet. Kommittén ska därför inte ta mer tid än nödvändigt för sitt arbete. Slutbetänkandet ska lämnas i oktober 2016 med delbetänkande i april 2016.

Det har höjts många röster från ekonomkåren, Svenskt Näringsliv och i en samlad fackföreningsrörelse för att det är hög tid att ändra målnivån för det finansiella sparandet. Regeringen välkomnar att även oppositionen nu ser behovet av en översyn av målet för det finansiella sparandet och ser fram emot att få diskutera frågan grundligt.

Debattartikel från Finansdepartementet, Statsrådsberedningen

"Bättre framtidsutsikter utan åtstramande överskottsmål"

Publicerad 03 mars 2015 Uppdaterad 02 april 2015

Dagens Nyheter 3 mars 2015

Regeringen kommer att ge Konjunkturinstitutet i uppdrag att analysera konsekvenserna av att ändra målnivån för det offentligfinansiella sparandet till ett sparande i balans.

De politiker som värnar den offentliga sektorn bryr sig också om långsiktigt hållbara offentliga finanser. Sveriges och andra länders historia har lärt oss att de som behöver samhällets stöd mest också är de som drabbas värst när det offentliga inte klarar att fullgöra sina åtaganden vid lågkonjunkturer eller ekonomiska kriser. Det gäller inte minst barnen, de äldre och de som står längst ifrån arbetsmarknaden.

Det var mot den bakgrunden och den tuffa budgetsaneringen som den socialdemokratiska regeringen i samarbete med Centerpartiet etablerade det finanspolitiska ramverket 1997. Ramverket har tjänat oss väl historiskt och kommer att fortsätta tjäna oss väl i framtiden.

Den bärande delen av det finanspolitiska ramverket är de tre budgetpolitiska målen: målet för den offentliga sektorns finansiella sparande (mer känt som överskottsmålet), utgiftstaket för statens budget och balanskravet för kommunsektorn.

Varken målnivån för det finansiella sparandet eller nivån på utgiftstaken är föreskrivna i lag utan beslutas enligt riksdagsordningen i budgetbeslutets första steg efter förslag från regeringen i budgetpropositionen.

Målet för det finansiella sparandet omfattar hela den offentliga sektorn, det vill säga staten, ålderspensionssystemet och kommunsektorn. Det utvärderas över en konjunkturcykel och ska fungera som en övergripande styråra för budgetpolitiken. För närvarande ligger dock det finansiella sparandet långt under målnivån på en procent av BNP. Förra året var underskottet i den offentliga sektorn 2,1 procent av BNP. Det betyder att den offentliga sektorn i Sverige saknade ungefär 85 miljarder, eller nästan 9 000 kronor per invånare, för att betala löpande utgifter och räntorna på statskulden. Även om man tar hänsyn till konjunkturen har Sverige ett stort underskott. Det räcker alltså inte med en bättre konjunktur för att komma tillbaka till målnivån. I dagsläget skulle det krävas sammanlagda nedskärningar och skatthöjningar på cirka 75 miljarder för att nå ett strukturellt överskott om en procent.

Målet för det finansiella sparandet etablerades av den socialdemokratiska regeringen bland annat eftersom det ansågs ”önskvärt att under det närmaste decenniet amortera av den offentliga nettoskulden”. Det angavs tre huvudsakliga motiv för målet. För det första att återställa förtroendet för de offentliga finanserna och minska behovet av utländsk upplåning. För det andra att ge utrymme för stabiliseringspolitik. Och för det tredje att bidra till att den offentliga sektorn skulle kunna möta den demografiska utmaningen framöver. Tanken var aldrig att den offentliga sektorn skulle gå med överskott om en procent i all evighet utan att nivån på målet skulle omprövas i framtiden.

Låt oss titta närmare på dessa motiv och hur vi ser på dem i dag, snart två decennier senare:

Förtroendet för de offentliga finanserna har stärkts avsevärt och behovet av utländsk upplåning har minskat radikalt. Ramverket bidrog i hög grad till att förtroendet för svenska statens förmåga att fullgöra sina åtaganden mot såväl långivare som medborgare snabbt kunde återställas. Den offentliga sektorns bruttoskuld minskade från cirka 70 procent av BNP när överskottsmålet infördes till drygt 40 procent 2006. I dag är den offentliga sektorns skuldkvot fortfarande cirka 40 procent av BNP. Den svenska statens upplåningskostnader har minskat betydligt sedan 1997.

Ge utrymme för stabiliseringspolitik. Sverige har en stor offentlig sektor och höga ambitioner i stabiliseringspolitiken. Finanspolitiken ska kunna stimulera ekonomin i lågkonjunktur och bromsa i högkonjunktur. Därför behöver sparandet i goda tider ge utrymme för försvagat sparande i sämre tider. I och med att målet för det finansiella sparandet är formulerat som ett genomsnitt över en konjunkturcykel möjliggörs detta. Det framstår som att även en lägre

målnivå ger tillräckliga marginaler för att hantera kommande lågkonjunkturer.

Det offentliga ska kunna möta den demografiska utmaningen. Det demografiska trycket på de offentliga finanserna, som förutsågs när överskotts målet etablerades, är nu här. Vi ser att andelen äldre ökar. Det demografiska trycket påverkar både den offentliga sektorns inkomster – när en mindre andel förvärvsarbetar – och utgifterna, när en större andel kommer att vara i behov av vissa välfärdstjänster.

En konsekvens av en åldrande befolkning är att sparandet i ålderspensionssystemet minskar. Från att systemet har haft ett överskott på i genomsnitt 0,7 procent av BNP mellan 2000 och 2015 förväntas sparandet vara markant lägre de kommande 15 åren. Detta är helt i sin ordning och en konsekvens av att det är färre personer som betalar in i systemet och fler som får inkomstpension. Men eftersom det inkluderas i det totala offentligfinansiella sparandet kräver ett bibehållet överskotts mål om en procent av BNP att staten höjer sitt sparande för att kompensera för ett lägre sparande i ålderspensionssystemet. Eftersom ålderspensionssystemet är konstruerat för att vara stabilt är det svårt att motivera en sådan kompensation. Samtidigt ser regeringen det som en styrka att målet för det finansiella sparandet fortsatt omfattar hela den offentliga sektorn, i likhet med de europeiska offentligfinansiella ramverken.

Utifrån dessa motiv framstår det som ett sparande i balans kan vara mer ändamålsenligt för Sverige framöver. Eftersom Sverige i nuläget har betydande underskott i de offentliga finanserna vore det tveksamt att bedriva en åtstramande finanspolitik i syfte att nå nuvarande målnivå för att sedan avveckla detta sparande i en situation där konjunkturläget bedöms vara betydligt bättre än i dag. Det skulle innebära en stimulans av ekonomin vid fel tidpunkt och ge en icke-önskvärd ryckighet i finanspolitiken. Därför är det redan nu lämpligt att se över konsekvenserna av en förändrad målnivå.

I praktiken skulle en sådan förändring inte innebära att det på kort sikt skapas något budgetutrymme. Även med en förändrad målnivå skulle reformer i närtid behöva finansieras krona för krona. En lägre målnivå är alltså inget ymnighetshorn som det ibland låtit i debatten. På lite längre sikt frigörs dock ett utrymme för angelägna offentliga investeringar i infrastruktur, bostäder, klimatomställning, forskning och utbildning.

Vi ser positivt på en bred uppslutning kring en eventuell förändring. Regeringen kommer därför att föra ett löpande samtal med de borgerliga

partierna kring processen.

Det är viktigt att den ekonomiska politiken utgår från de behov och den verklighet vi möter här och nu. Därför är det dags att se över målnivån för det offentligfinansiella sparandet för att modernisera det ramverk som den dåvarande socialdemokratiska regeringen etablerade för snart 20 år sedan. Sammantaget sänder detta en viktig signal till investerare och andra aktörer i ekonomin om att regeringen fortsatt tar ansvar för såväl de offentliga finansernas hållbarhet som tillväxten och välfärden.

Stefan Löfven (S), statsminister

Magdalena Andersson (S), finansminister

Per Bolund (MP), biträdande finansminister

Debattartikel från Finansdepartementet

Minusränta kräver offensiv finanspolitik

Publicerad 16 februari 2015 Uppdaterad 02 april 2015

Dagens industri 16 februari 2015

I förra veckan tog Sveriges Riksbank ett historiskt räntebeslut. För första gången blev centralbankens styrränta negativ. Detta befäster ytterligare det läge med mycket låga räntor som vi nu ser i såväl Sverige som resten av Europa.

Målet med den förda penningpolitiken är att få upp inflationen bland annat genom ett ökat resursutnyttjande och genom att påverka förväntningarna. Trots kontinuerligt fallande räntor under en lång tid har det svenska näringslivets investeringar inte velat ta fart. 2007-2008 motsvarade de privata investeringarna ca 20 procent av BNP men 2013 uppgick de bara till 17,7 procent. Om de låga räntorna inte leder till ökade reala investeringar finns risken att obalanser byggs upp. Som Riksbanken påpekat riskerar bostadspriser och aktievärden att blåsas upp.

Därför är det viktigt att finanspolitiken tar en aktiv roll för att vidga de flaskhalsar som skadar investeringsklimatet och på så sätt skapar förutsättningar för nya investeringar. En viktig orsak till de fallande privata investeringarna är självklart att omvärlden 2014 är betydligt mer osäker än den var innan finanskrisen. Här har Sverige ett begränsat inflytande, men det nationella investeringsklimatet äger vi verktygen att förbättra.

För det första måste politiken möjliggöra ett ökat bostadsbyggande. Mycket tyder på att byggandet i Sverige under en lång period varit otillräckligt och att det finns ett underlag för byggsektorn att successivt expandera. I Sverige har bostadsinvesteringarna uppgått till i genomsnitt ca tre procent av BNP under de senaste 20 åren, medan samma siffra i länder som Frankrike eller Tyskland varit ca sex procent under samma period. Bostadsbristen är

självlklart ett problem i sig när människor inte kan flytta hemifrån, bilda familj eller etablera sig där man ser de bästa framtidsutsikterna. Men bristen på bostäder i våra tillväxtregioner är också skadlig för investeringsklimatet. Växande företag har svårt att nyanställa när den kompetens de söker inte kan hitta bostäder. Just bostadsmarknaden är också ett av de områden där obalanser riskerar att byggas upp. Här är ett ökat byggande en viktig ventil. Den tidigare regeringen har genomfört flera relevanta åtgärder som tagit utvecklingen i rätt riktning, men mycket tyder på att dessa åtgärder inte varit tillräckliga.

För det andra krävs ökade investeringar i humankapital. Sedan 2013 ökar antalet företag som vill anställa, uppsägningarna minskat och antalet nyanmälda jobb på arbetsförmedlingen växer. Men nästan en av fem rekryteringar misslyckas på grund av att företagen inte hittar rätt kompetens. Vi har under lång tid sett brist på kompetens inom vissa specifika yrkesgrupper – både sådana som kräver kortare yrkesutbildningar och sådana som kräver längre akademiska utbildningar. Bristen har långsamt tilltagit de senaste två åren på en bredare front. Detta bekräftar behovet av att förstärka högskolan, yrkeshögskolan och vuxenutbildningen. En god kompetensförsörjning är en nyckelfaktor för att företag ska utnyttja de allt lägre finansieringskostnaderna till att faktiskt investera långsiktigt i Sverige.

För det tredje krävs ökade offentliga investeringar i infrastruktur. Tillförlitliga transportvägar är allt mer centralt i en just-in-time-ekonomi med globala värdekedjor där det normala är att olika steg i produktionen tas på olika geografiska platser. Under de senaste åren har vi sett hur den eftersatta järnvägsinfrastrukturen skapat problem för både företag och pendlare. En förstärkt infrastruktur är också en förutsättning för en förbättrad kompetensförsörjning och ett ökat bostadsbyggande. Genom ökade investeringar i stadsnära infrastruktur vidgas arbetsmarknadsregionerna och möjligheterna att pendla till jobbet. Samtidigt kan förbättrade kommunikationer möjliggöra för kommuner och privata aktörer att investera i bostäder som annars inte hade byggts.

För det fjärde måste regeringen driva en aktiv näringspolitik för att stärka innovationssystemet, stötta svenska bolag upp i den globala förädlingskedjan och bidra till att även små och medelstora företag når de marknader där tillväxten sker.

Regeringen ser framför sig en längre period av historiskt låga räntor i Sverige. Nu ska vi vidta åtgärder för att säkerställa att detta resulterar i investeringar i den reala ekonomin.

Det är med denna inriktning vi bedriver arbetet med kommande ekonomiska propositioner. Så bygger vi Sverige starkare för framtiden.

Debattartikel från Finansdepartementet

Låt inte småsparare betala för minusräntan

Publicerad 15 februari 2015 Uppdaterad 02 april 2015

Expressen 15 februari 2015

De fyra storbankerna har de senaste veckorna redovisat sina resultat. Sammanlagt har de gjort över 80 miljarder i vinst under 2014. Det är en siffra som kan jämföras med hela vad hela försvaret, polisen och resten av rättsväsendet kostar i Sverige varje år.

Med denna vinst kan bankerna välja att göra två saker. Antingen kan de välja att hålla kvar kapitalet i banken som en buffert mot eventuella förluster. Eller också kan de välja att dela ut den till sina aktieägare. Av de 80 miljarderna i vinst för 2014 har storbankerna valt att dela ut över 50 miljarder istället för att dessa pengar skulle stannat i bankerna som en buffert mot eventuella framtida negativa resultat.

Vi förstår att många bankkunder reagerar på de stora utdelningarna till aktieägare, inte minst för att det bland annat är de ökande marginalerna på bolån som betalar för dessa utdelningar. Finansinspektionen har tidigare upprepade gånger manat bankerna till återhållsamhet. Från regeringens håll vill vi göra det lättare för konsumenterna att förhandla sina bolåneräntor – vi välkomnar att Finansinspektionen kommer börja redovisa bankernas snitträntor vilket gör att kunderna får bättre underlag när de pratar med banken och inte hamnar i ett informationsunderläge.

En stor majoritet av Sveriges befolkning har pengar på ett bankkonto. I de allra flesta fall är avkastningen på ett sådant bankkonto obefintlig eller, i bästa fall, väldigt låg. I många fall betalar man också någon form av avgift för ett sådant konto, så delvis betalar faktiskt svenskarna för att spara sina pengar hos en bank.

Den här veckan kom ett historiskt beslut. Riksbanken valde att sänka

reporäntan till -0,10 procent och påbörja obligationsköp, för att motarbeta den låga inflationen. Vi har nu, för första gången någonsin, en negativ reporänta i Sverige. Det innebär att bankerna måste betala för att ha sina pengar insatta hos Riksbanken över natten, något de inte behövt göra tidigare. Det innebär också att andra räntor, som de räntor bankerna kan ta ut för att låna ut pengar, förmodligen minskar.

Detta innebär sammantaget att bankernas möjligheter att tjäna pengar minskar. Det har spekulerats i om den minskade intjäningsförmågan kommer tas ut mot bankens kunder genom att bankerna skulle införa minusränta på sparkonton eller öka avgifterna på dessa konton. Bankernas kunder skulle då behöva betala för att spara pengar. Minusränta har till exempel införts av ett par tyska banker för sparare som har över ett visst belopp på sina sparkonton.

Enligt vad vi erfar har inte någon av storbankerna i dagsläget några planer på att införa minusränta på sina sparkonton eller höja avgifterna, men de har ändå sagt sig inte kunna garantera att det inte blir så i framtiden. Vi vill här sända en tydlig signal till storbankerna. Att göra vinster på 80 miljarder, dela ut nästan 70 procent av vinsten till sina aktieägare och sedan införa minusränta eller högre avgifter på sparkonton för att kompensera för en negativ reporänta tycker inte vi är ett rimligt agerande.

Debattartikel från Finansdepartementet

Undvik onödig administration för arbetsgivare

Publicerad 23 januari 2015 Uppdaterad 02 april 2015

Dagens industri 23 januari 2015

Nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för unga var en av alliansregeringens mest prioriterade reformer och har studerats grundligt. Den har visat sig vara en ineffektiv jobbpolitik då den har dålig träffsäkerhet och kostnaden för varje nytt jobb därför blir mycket hög. Vi, liksom en lång rad expertinstanser, har sedan länge varit kritiska till åtgärden. I vår första budgetproposition föreslog vi därför ett avskaffande.

Då budgetpropositionen föll fick detta anstå och ett avskaffande kommer istället att ingå i den vårändringsbudget för 2015 som regeringen kommer att presentera i april. Detta är en viktig del i finansieringen av våra förslag om framtidsinriktade investeringar. Budgetpropositionen innehöll bland annat satsningar på 10 000 nya utbildningsplatser 2015, ett utbildningskontrakt för unga arbetslösa i åldrarna 20 till 24 år utan avslutad gymnasieutbildning och en 90-dagarsgaranti för att fler unga ska få jobb, praktik och utbildning.

Den bärande beståndsdel i decemberöverenskommelsen är att det största blocket ska få igenom sin ekonomiska politik. Regeringens vårändringsbudget för 2015 kommer därmed att antas av riksdagen och de första stegen mot att slopa nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för unga kommer att tas senast i slutet av sommaren.

Innan decemberöverenskommelsen slöts beslutade dock riksdagen att anta Alliansens budgetmotion. Detta innebar att regeringen skulle återkomma med ett förslag på justeringar i dagens system med nedsatta arbetsgivaravgifter för unga. Regeringen ska genomföra riksdagens beslut och därför kommer jag i nästa vecka att lägga ett förslag till riksdagen i enlighet med alliansens budget. Förslaget innebär att arbetsgivar- och

egenavgifterna höjs för vissa grupper av unga och sänks för andra. Förslaget beräknas varaktigt försvaga de offentliga finanserna med 300 miljoner kronor per år.

Förslaget innebär alltså en justering av ett system som är på väg att avskaffas. Politiskt är detta oproblematiskt. Det som är olyckligt är att det kan visa sig innebära en ökad administrativ börda för svenska arbetsgivare, liksom för Skatteverket, då de under loppet av mindre än ett halvår skulle möta tre olika arbetsgivaravgifter för en och samma anställd.

Denna situation kan undvikas. Riksdagen kan välja att behandla propositionen först efter det att den behandlar vårändringsbudgeten eller välja ett senare ikraftträdandedatum. Regeringens bedömning är att det skulle vara en bra lösning. Skulle riksdagen välja en annan väg så kommer regeringen givetvis att följa dess beslut.

I praktiken är frågan om nedsatta arbetsgivaravgifter för unga redan död. De borgerliga partierna testade sin åtgärd i två mandatperioder och fick kvitto på att den inte håller måttet. När alla reformer ska finansieras krona för krona kommer de knappast att vilja återuppliva en så kostsam och ineffektiv politik.

Debattartikel från Finansdepartementet

Smart finanspolitik ska stärka efterfrågan

Publicerad 14 januari 2015 Uppdaterad 02 april 2015

Dagens industri 14 januari 2015

En av Sveriges styrkor är och har under lång tid varit vår öppenhet för nya idéer, trender och människor och vår förmåga att anpassa oss till nya förutsättningar i vår omvärld. Den öppenheten ska vi värna och utveckla. För mig som finansminister är det därför avgörande att förstå hur Sveriges ekonomi påverkas av globala trender och beslut. Om detta håller jag idag ett tal på Dagens Industris konferens Världen 2015.

Världsekonomin förbättras långsamt. USA och Storbritannien utvecklas relativt starkt medan tillväxten i Euroområdet är fortsatt svag. Under hösten 2014 har vi sett ett dramatiskt fall i oljepriset. Det här innebär en stimulans för världsekonomin men är samtidigt en manifestation av en sviktande global efterfrågan. Snabba förändringar i oljepriset kan ge oförutsägbara effekter på valutakurser och räntor och medföra geopolitiska risker när oljeexportberoende ekonomier utsätts för ekonomiska påfrestningar.

Under 2015 riktas mycket ljus mot världens centralbankschefer. Inflationen i såväl eurozonen som i Sverige balanserar på nollstrecket. Det sjunkande oljepriset kan bidra till att hålla ner inflationen. Både ECB och Riksbanken har öppnat för mer okonventionella åtgärder för att hantera den svaga inflationen, samtidigt väntar sig allt fler en räntehöjning i USA.

Det finns också ett antal mer långsiktiga trender som påverkar svensk ekonomi. Dels har den globala medelklassen, som inte i första hand återfinns i västvärlden, sett sin köpkraft utvecklas starkt de senaste tjugo åren. Dels fortsätter den globala digitaliseringen. 2015 kommer att bli det år då över hälften av jordens befolkning får tillgång till internet. Det är en utveckling

som för med sig en enorm potential för svenska företag, men innebär också en hårdare konkurrens.

Om vi vänder blicken mot Sverige ser vi ett antal utmaningar som påverkar möjligheterna att ta tillvara på uppsidorna av denna globala utveckling.

Den svenska tillväxten har under de senaste åren främst drivits av en ökande befolkning. Mellan 2007 och 2013 ökade BNP per capita med blygsamma 1,3 procent – produktiviteten utvecklades mycket svagt. Detta är oroväckande då vi vet att det som på lång sikt avgör vårt välstånd är vår produktivitet, att vi utvecklar nya idéer, tjänster och produkter och organiserar produktionen allt smartare.

På kort sikt ser vi att den svenska tillväxten fortfarande inte riktigt har tagit fart. Resursutnyttjandet är lågt och de offentliga finanserna dras med stora underskott från de senaste åtta årens ofinansierade skattesänkningar.

För att öka Sveriges välstånd krävs därför parallella satsningar med flera olika tidshorisonter.

På kort sikt måste den inhemska efterfrågan vårdas ömt. Givet underskotten i de offentliga finanserna ryms inga utsvävningar. Alla reformer ska vara fullt finansierade. Fokus måste ligga på att bedriva en smart finanspolitik som träffsäkert aktiverar de delar av ekonomin som har störst möjlighet att förstärka den inhemska efterfrågan.

På lång sikt krävs investeringar i det som höjer vår produktivitet. I första hand handlar det om investeringar i utbildning och infrastruktur. Men också långsiktiga investeringar i en bättre fungerande arbetsmarknad, en trygg och jämlik välfärd, tillgång till bostäder och klimatanpassning.

Just detta var inriktningen för det budgetförslag regeringen lade fram under hösten. Ökade offentliga investeringar i utbildning och infrastruktur skapar förutsättningar för svenska företag att möta den alltmer kunskapsintensiva globala konkurrensen.

Satsningar på hushåll med små marginaler och hög konsumtionsbenägenhet innebär en direkt stimulans av den inhemska efterfrågan.

Genom riksdagens budgetbeslut den tredje december, då de borgerliga partierna tillsammans med Sverigedemokraterna drev igenom oppositionens budget, skapades en politisk osäkerhet med risk för ekonomiska konsekvenser. Genom decemberöverenskommelsen finns nu de

parlamentariska förutsättningarna för att föra en långsiktigt tillväxtvänlig ekonomisk politik. I april lägger regeringen fram en ändringsbudget för 2015. Den kommer att vara ett steg mot ett modernare Sverige, med satsningar för att stärka svensk tillväxt genom ökad produktivitet och fler jobb, minskade klyftor och ett mer klimatsmart samhälle.